

**PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU**

**INFORMACJA O STANIE ORGANIZACYJNYM,  
KADROWYM I FINANSOWYM SZKÓŁ  
I PLACÓWEK MIASTA BIAŁEGOSTOKU  
W ROKU SZKOLNYM 2006/2007**

Białystok, maj 2007r.

**Opracowanie:**

**Departament Edukacji, Kultury i Sportu  
Urzędu Miejskiego w Białymstoku**

**Opracowano na podstawie:**

- sprawozdań GUS S-01, S-02, S-05, S-06, S-07, S-08, S-14 z roku 2006
- sprawozdań o stanie zatrudnienia EN-3 z roku 2006
- sprawozdania z wykonania budżetu za 2006 rok w oparciu o Rb-28S i Rb-30
- innej źródłowej dokumentacji

Wstęp.....	5
I. Wychowanie przedszkolne .....	8
1. Definicja obszaru .....	8
2. Charakterystyka obszaru .....	8
1) Dane statystyczne .....	8
2) Baza lokalowa .....	10
3) Kadra .....	10
4) Stopień zaspokojenia potrzeb.....	11
5) Demografia i prognozy na przyszłość .....	13
6) Finanse .....	14
II. Szkoły podstawowe .....	18
1. Definicja obszaru .....	18
2. Charakterystyka obszaru .....	18
1) Dane statystyczne ( <i>bez oddziałów „0”</i> ) .....	18
2) Baza lokalowa .....	19
3) Kadra .....	20
4) Stopień zaspokojenia potrzeb.....	21
5) Demografia i prognozy na przyszłość .....	21
6) Finanse .....	23
III. Gimnazja .....	29
1. Definicja obszaru .....	29
2. Charakterystyka obszaru .....	29
1) Dane statystyczne .....	29
2) Baza lokalowa .....	30
3) Kadra .....	30
4) Stopień zaspokajania potrzeb .....	31
5) Demografia i prognozy na przyszłość .....	32
6) Finanse .....	32
IV. Szkolnictwo ponadgimnazjalne Miasta Białegostoku ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Zespołów Szkół Zawodowych.....	35
1. Definicja obszaru .....	35
2. Charakterystyka obszaru .....	36
1) Dane statystyczne .....	36
2) Kadra .....	38
3) Internaty i bursa szkolna .....	38
4) Stopień zaspokojenia potrzeb.....	40
5) Kształcenie zawodowe w aspekcie rynku pracy .....	42
6) Demografia i prognozy na przyszłość .....	43
7) Finanse .....	44
V. Kształcenie specjalne i integracyjne.....	50
1. Definicja obszaru .....	50
2. Charakterystyka obszaru .....	53
1) Dane statystyczne .....	53
2) Baza lokalowa .....	55
3) Kadra .....	56
4) Stopień zaspokojenia potrzeb.....	57
5) Demografia i prognozy na przyszłość .....	58

6) Finanse .....	58
VI. Placówki oświatowo – wychowawcze .....	61
1. Definicja obszaru .....	61
2. Charakterystyka obszaru .....	61
1) Dane statystyczne .....	61
2) Baza lokalowa .....	62
3) Kadra .....	63
4) Stopień zaspokojenia potrzeb .....	63
5) Finanse .....	64
VII. Samorządowe Ognisko Baletowe .....	65
1. Definicja obszaru .....	65
2. Charakterystyka obszaru .....	65
1) Dane statystyczne .....	65
2) Baza lokalowa .....	65
3) Kadra .....	65
4) Stopień zaspokojenia potrzeb .....	66
VIII. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne .....	67
1. Definicja obszaru .....	67
2. Charakterystyka obszaru .....	68
1) Dane statystyczne .....	68
2) Baza lokalowa .....	69
3) Kadra .....	70
4) Finanse .....	71
IX. Doradztwo metodyczne nauczycieli .....	72
1. Funkcjonowanie doradztwa .....	72
2. Organizacja doradztwa metodycznego .....	73
3. Finanse .....	75
X. Zajęcia pozalekcyjne w szkołach i placówkach oświatowych .....	77
XI. Stypendia Miasta Białegostoku .....	79
1. Stypendia za wyniki w nauce .....	79
2. Stypendia motywacyjne .....	79
3. Pomoc materialna o charakterze socjalnym .....	79
4. Stypendia dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej .....	80
XII. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emerytury w latach 2006-2007 .....	81
XIII. Informacja o środkach pomocowych ze źródeł zewnętrznych (w tym z funduszy Unii Europejskiej) pozyskanych przez szkoły .....	82

## Wstęp

Białystok jest największym miastem północno – wschodniej Polski zamieszkałym przez prawie 300 tys. mieszkańców. Od 1 stycznia 1999 roku po reformie administracyjnej kraju Białystok jest gminą miejską i powiatem grodzkim. W roku szkolnym 2006/2007, realizując zadania gminy i powiatu, Miasto Białystok prowadzi 215 różnego typu szkół i placówek oświatowych. Niniejsze opracowanie zawiera diagnozę stanu za rok 2006 w zakresie edukacji w Białymstoku.

**Jako gmina** miasto prowadzi 54 przedszkola, 31 szkół podstawowych, w tym 7 z oddziałami sportowymi, 8 z oddziałami integracyjnymi i 1 z oddziałami specjalnymi, 23 gimnazja, w tym 2 sportowe, 7 z oddziałami sportowymi, 1 integracyjne i 4 z oddziałami integracyjnymi.

**Jako powiat** miasto prowadzi 7 szkół podstawowych specjalnych, 7 gimnazjów specjalnych, 13 liceów ogólnokształcących, 15 zespołów szkół zawodowych i ponadgimnazjalnych, w skład których wchodzi licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika, zasadnicze szkoły zawodowe, licea i technika uzupełniające, centra kształcenia praktycznego, szkoły policealne oraz szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych, zasadniczą szkołę zawodową specjalną i szkołę przysposabiającą do pracy dla uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym, 2 poradnie psychologiczno – pedagogiczne, poradnię psychologiczno – pedagogiczną dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi, międzyszkolny ośrodek sportowy, młodzieżowy dom kultury, ognisko baletowe, szkolne schronisko młodzieżowe, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, bursę szkolną oraz ośrodek doradztwa metodycznego. W marcu 2005 r. uchwałą Rady Miejskiej Białegostoku na wniosek Prezydenta Miasta Białegostoku założone zostało Centrum Kształcenia Ustawicznego. Centrum rozpoczęło swą działalność dydaktyczną z dniem 1 września 2005r. Oferuje ono kształcenie we wszystkich typach szkół dla dorosłych.

Ponadto gmina prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych, wydaje osobom prawnym lub fizycznym zezwolenia na założenie publicznych szkół i przedszkoli oraz udziela dotacji dla tych szkół i placówek. W Białymstoku, w roku szkolnym 2006/2007 funkcjonuje 103 różnego typu szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne (8 przedszkoli, 9 szkół podstawowych, 1 szkoła podstawowa specjalna, 13 gimnazjów – w tym jedno dla dorosłych, 24 licea ogólnokształcące – w tym pięć dla młodzieży i 19 dla dorosłych, 48 szkół zawodowych – w tym 4 dla młodzieży i 44 dla dorosłych). Do szkół i przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2006/2007 uczęszcza 8 639 uczniów.

Powyższe informacje wskazują na ogromną różnorodność białostockiego systemu edukacyjnego, ale również jego złożoność w zakresie organizacji i zarządzania.

W roku szkolnym 2006/2007 w szkołach samorządowych nauczyciele zatrudnieni są na 5 393,01 etatu (w roku szkolnym 2005/2006 – na 5 311,81 etatu), z tego 94,3% (92,8% w roku poprzednim) to nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach. Najwyższy stopień awansu zawodowego – nauczyciela dyplomowanego – posiada 41% nauczycieli (34,5% w poprzednim roku szkolnym).

Na realizację zadań w zakresie oświaty i wychowania, razem z inwestycjami, Miasto wydatkowało w roku 2006 kwotę 330 180 808 zł. Stanowi to 44,54 % wydatków budżetu Miasta. W formie jednostki budżetowej funkcjonowało 136 jednostek organizacyjnych, a 55 to zakłady budżetowe. W 2007 roku na utrzymanie oświaty zaplanowano kwotę 347 106 181 złotych. Zwiększenie planowanego budżetu wynika ze wzrostu wydatków

majątkowych o kwotę 10 717 574 zł, wynagrodzeń i pochodnych o kwotę 9 354 779 zł, dotacji o kwotę 2 394 080 zł, przy planowanych niższych wydatkach bieżących o kwotę 5 541 060 zł.

Procentowy udział wydatków na „Oświatę” w stosunku do wydatków Miasta Białegostoku wynosił:

- w 2002 roku - 48,83 %,
- w 2003 roku - 53,04 %,
- w 2004 roku - 46,51 %,
- w 2005 roku - 45,71 %,
- w 2006 roku – 44,54 %,
- plan na 2007 rok – 39,87 %.

Budżet oświaty w latach 2002 – 2007 obrazuje poniższa tabela.

**Tabela W-1. Budżet oświaty w latach 2002 – 2007**

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie budżetu					Plan budżetu na 2007 rok
		2002 rok	2003 rok	2004 rok	2005 rok	2006 rok	
<b>1.</b>	<b>Budżet Oświaty ogółem , w tym:</b>	<b>259 327 165</b>	<b>273 611 368</b>	<b>286 539 860</b>	<b>308 303 572</b>	<b>330 180 808</b>	<b>347 106 181</b>
1.a	wydatki majątkowe	15 818 421	11 350 677	7 438 827	19 354 250	22 558 549	33 276 123
1b.	% udział wydatków majątkowych w budżecie oświaty	6,10	4,15	2,60	6,28	6,83	9,59
<b>2.</b>	<b>Budżet Oświaty bez wydatków majątkowych</b>	<b>243 508 744</b>	<b>262 260 691</b>	<b>279 101 033</b>	<b>288 949 322</b>	<b>307 622 259</b>	<b>313 830 058</b>
<b>3.</b>	<b>Wynagrodzenia i pochodne</b>	<b>175 381 928</b>	<b>190 640 858</b>	<b>200 121 511</b>	<b>204 236 480</b>	<b>214 717 749</b>	<b>224 072 528</b>
3a	% udział płac w budżecie oświaty	67,63	69,68	69,84	66,25	65,03	64,55
<b>4.</b>	<b>Wydatki rzeczowe</b>	<b>27 137 515</b>	<b>28 793 441</b>	<b>32 833 722</b>	<b>36 947 420</b>	<b>42 335 580</b>	<b>36 794 520</b>
4a	% udział pozostałych wydatków bieżących w budżecie oświaty	10,46	10,52	11,46	11,98	12,82	10,60
<b>5.</b>	<b>Dotacje</b>	<b>40 989 301</b>	<b>42 826 392</b>	<b>46 145 800</b>	<b>47 765 422</b>	<b>50 568 930</b>	<b>52 963 010</b>
5a	% udział dotacji w budżecie oświaty	15,81	15,65	16,10	15,49	15,32	15,26
<b>6.</b>	<b>Subwencja oświatowa</b>	<b>168 891 651</b>	<b>186 760 584</b>	<b>191 601 173</b>	<b>203 868 100</b>	<b>216 945 023</b>	<b>223 357 912</b>
6a	% udział subwencji w budżecie Oświaty	69,36	71,21	68,65	70,55	70,52	71,77
<b>7.</b>	<b>Budżet MIASTA</b>	<b>531 035 284</b>	<b>515 822 306</b>	<b>616 024 954</b>	<b>674 477 470</b>	<b>741 332 368</b>	<b>870 507 469</b>
7a	% udział Budżetu oświaty w budżecie Miasta	48,83	53,04	46,51	45,71	44,54	39,87

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB*

Z powyższych danych wynika, jak przedstawiają się wydatki na oświatę w poszczególnych grupach: wynagrodzenia z pochodnymi stanowią od 65,03 % do 69,84 %, wydatki bieżące związane z utrzymaniem placówek wynoszą od 10,46 % do 12,82 %, dotacje stanowią od 15,32 % do 16,10 %, wydatki majątkowe wynoszą od 2,60 % do 6,83 % rocznie.

Wdrożenie reformy ustroju szkolnego i wprowadzenie z dniem 1 września 2004 roku zmian zasad finansowania przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów oraz spadek liczby uczniów uczęszczających do szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku przyczyniły się do zmniejszenia wydatków na wynagrodzenia i pochodne. W odniesieniu do roku

bazowego – 2002 wydatki w budżecie oświaty na wynagrodzenie i pochodne zmniejszyły się o 2,60 %.

Widoczny jest % spadek udziału dotacji w wydatkach oświatowych. W 2004 roku dotacje w budżecie oświaty stanowiły 16,10%, w 2006 roku – 15,32%. Jest to wynik porozumienia Prezydenta Miasta Białegostoku z gminami ościennymi w sprawie partycypacji w kosztach utrzymania miejsc w przedszkolach.

W latach 2002 – 2006 wzrosły natomiast pozostałe wydatki bieżące placówek oświatowych o 2,36 %. Jednocześnie wzrosły wydatki majątkowe z kwoty 15 818 421 zł w 2002r. do kwoty 22 558 549 w 2006r.

Budżet Miasta Białegostoku w odniesieniu do 2002 roku wzrósł o 210 297 084 zł tj. o 39,60 %, budżet oświaty o 70 853 643 zł tj. o 27,32 %, a subwencja w tym samym czasie wzrosła o 48 053 372 zł tj. o 28,45 %.

W porównaniu do 2002 roku zmniejszył się udział wydatków oświatowych w ogólnym budżecie miasta z 48,83 % do 44,54 %.

## I. Wychowanie przedszkolne

### 1. Definicja obszaru

Wychowaniem przedszkolnym obejmuje się dzieci w wieku od 3 do 6 lat uczęszczające do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach do przedszkoli mogą być przyjmowane dzieci, które ukończyły 2,5 roku. Przedszkole realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Uczęszczanie do przedszkoli jest prawem każdego dziecka. Jedynie dzieci 6-letnie są obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne.

Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli należy do zadań własnych gminy. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznego przedszkola prowadzonego przez osobę prawną lub fizyczną. Ponadto osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne przedszkole, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

### 2. Charakterystyka obszaru

#### 1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2006/2007 do 62 przedszkoli i 55 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza 8399 dzieci, w tym 6555 do przedszkoli samorządowych, a 1112 do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych. Do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych szkół niepublicznych prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne uczęszcza 732 dzieci. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

**Tabela WP-1. Liczba przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i dzieci w roku szkolnym 2006/2007**

Typ przedszkola	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci ogółem	W tym liczba dzieci urodzonych w latach 2004-2000	Średnia liczebność oddziału
Przedszkola samorządowe	54	262	6555	6524	25,02
Przedszkola dotowane niepubliczne	8	33	638	638	19,33
Oddziały przedszkolne przy samorząd. szkołach podst.	25	48	1112	1089	23,17
Oddziały przedszkolne przy szkołach podst. dotowanych	7	7	94	94	13,43
<b>Razem:</b>	<b>94</b>	<b>350</b>	<b>8399</b>	<b>8345</b>	<b>20,24</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (sporządzone na podstawie sprawozdań S-01 z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych szkół podstawowych wg stanu na 30 września 2006 roku)*

Analizując liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli pod kątem ich wieku, można stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowią dzieci 5-letnie (29,15 %). Dzieci w wieku poniżej 3 lat i powyżej 6 lat stanowią łącznie ok. 3,22 %.

Do oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych uczęszczają przede wszystkim dzieci 6-letnie (92,99 %). Dzieci 5-letnie stanowią 4,5 %, a starsze niż 6 lat (z odroczeniami) zaledwie 2,07 %. Z danych WUS wynika, iż w 2006 roku (wg stanu na



31 grudnia 2005) w Białymstoku mieszkało 10018 dzieci w wieku od 3 do 6 lat (urodzonych w latach 2000 – 2003). Z porównania liczby dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych do danych demograficznych wynika, iż w roku 2006 do tych przedszkoli uczęszczało – 52,4 % dzieci 6-letnich, 72,6 % dzieci 5-letnich, 72,47 % dzieci 4-letnich, 58,44 % dzieci 3-letnich oraz 6,83 % 2,5-letników.

W roku szkolnym 2006/2007 - 135 tj. niespełna 1,58 % dzieci w przedszkolach samorządowych przebywa do 5 godzin dziennie, natomiast w przedszkolach niepublicznych nie ma takich dzieci.

**Tabela WP-2. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych według roku urodzenia w roku szkolnym 2005/2006**

Typ placówki	Liczba dzieci ogółem:	Z tego:					Czas pobytu dzieci do 5 godzin
		urodzeni w roku 2004	urodzeni w roku 2003	urodzeni w roku 2002	urodzeni w roku 2001	urodzeni w roku 2000 i wcześniej	
		2,5-letnie	3-letnie	4-letnie	5-letnie	6-letnie	
Przedszkola samorządowe	6555	168	1406	1735	1911	1335	135
Przedszkola dotowane niepubliczne	638	12	141	179	164	142	0
Oddziały przedszkolne przy samorząd. szkołach podst.	1112	0	0	0	55	1057	1112
Oddziały przedszkolne przy szkołach podst. dotowanych	94	0	0	0	9	85	94
<b>Razem:</b>	<b>8399</b>	<b>180</b>	<b>1547</b>	<b>1914</b>	<b>2139</b>	<b>2619</b>	<b>1341</b>
<b>%</b>	<b>100</b>	<b>2,14</b>	<b>18,42</b>	<b>22,79</b>	<b>25,47</b>	<b>31,18</b>	<b>15,97</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB ( stan na 10.09.2006r.)

Liczba dzieci w przedszkolach w ciągu ostatniego roku wzrosła o 320 (w tym o 262 w przedszkolach samorządowych) przy jednoczesnym łącznym wzroście liczby oddziałów o 13 (o 11 w przedszkolach samorządowych). Wzrost nastąpił zarówno w przedszkolach publicznych jak i niepublicznych. Średnia liczebność dzieci w oddziale w przedszkolach samorządowych utrzymuje się na podobnym poziomie i nieznacznie przekracza 25 dzieci Liczebność oddziałów nieznacznie wzrosła w przedszkolach dotowanych (prowadzonych przez osoby prawne lub fizyczne) z 18,71 w roku szkolnym 2005/06 do 19,33 obecnie. Szczegółowe dane zawiera tabela WP-3.

**Tabela WP-3. Liczba dzieci, oddziałów i średnia liczebność oddziałów w przedszkolach samorządowych i dotowanych w latach 2004-2006**

Typ placówki	Liczba dzieci			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06	rok szk. 06/07	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06	rok szk. 06/07	rok szk. 04/05	rok szk. 05/06	rok szk. 06/07
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Przedszkola samorządowe	6010	6293*	6555	240	251*	262	25,15	25,07	25,02
Przedszkola dotowane	576	580	638	29	31	33	19,86	18,71	19,33
<b>Razem:</b>	<b>6586</b>	<b>6873</b>	<b>7193</b>	<b>268</b>	<b>282</b>	<b>295</b>	<b>22,51</b>	<b>21,89</b>	<b>22,18</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB ( na podstawie danych ze sprawozdań S-01 ( \*w roku szkolnym 2005/2006 – dane uzupełnione o Przedszkole Samorządowe Nr 81 włączone z dniem 1.01.2006 wraz z Dojłidami Górnymi w granice administracyjne Białegostoku )

## 2) Baza lokalowa

Przedszkola samorządowe mają swoją siedzibę w 51 budynkach i 3 lokalach. Właścicielem 49 budynków i 1 lokalu jest gmina Białystok zaś 4 przedszkola samorządowe funkcjonują w pomieszczeniach wynajętych od:

- Spółdzielni Mieszkaniowej „Zachęta” - PS Nr 20 ul. Sowlańska 40,
- Komunalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego - PS Nr 40 ul. Komisji Edukacji Narodowej 54,
- Spółdzielni Mieszkaniowej „Słoneczny Stok” - PS Nr 50 ul. Upalna 74,
- prywatnego właściciela - PS Nr 81 ul. Krzywa 4.

Przedszkola te płacą właścicielom comiesięczny czynsz za wynajem.

Wszystkie budynki przedszkoli ogrzewane są z kotłowni gazowych lub miejskiej sieci ciepłowniczej.

Na prace remontowe w 44 przedszkolach w 2006 roku wydatkowano łącznie 832 390 zł. Ze środków budżetowych przekazano kwotę 600 048 zł. Dodatkowo z innych źródeł placówki pozyskały na ten cel 232 342 zł., w tym: z PFRON – 163 359 zł., z przychodów własnych 68 983 zł. Daje to kwotę 126,99 na każde dziecko uczęszczające do przedszkola.

W sumie w latach 2004 – 2006 na remonty przedszkoli samorządowych wydano kwotę 1 756 023 zł. w tym: z budżetu miasta – 1 285 432 zł., z PFRON – 163.359 zł., z przychodów własnych 307 232 zł.

Niewykorzystane pomieszczenia wynajmowane są innym podmiotom. Środki z tego tytułu zwiększają dochody przedszkoli. Przedszkola w przeważającej części posiadają dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną (pomoce naukowe, zabawki, sprzęt ogrodowy).

## 3) Kadra

W przedszkolach zatrudnia się nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie wychowania przedszkolnego oraz pracowników administracji i obsługi według przyjętych standardów zatrudnienia ustalonych w zależności od liczby oddziałów przedszkola. Na jeden oddział przypada średnio ok. 2,4 etatu pedagogicznego (z uwzględnieniem zastępstw) oraz ok.2,6 etatu administracji i obsługi.

W bieżącym roku szkolnym nauczyciele wychowania przedszkolnego zatrudnieni są na 632,24 etatu. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (353,42 etatu). W stosunku do poprzedniego roku szkolnego zmienił się znacząco stosunek ilości nauczycieli mianowanych do dyplomowanych. Ponad 60 nauczycieli mianowanych zdobyło stopień awansu nauczyciela dyplomowanego. Szczegółowe dane zawiera tabela WP-4.

**Tabela WP-4. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego**

Ogółem	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany	
	etaty	%	etaty	%	etaty	%	etaty	%
632,24	29,07	4,6 %	54,5	8,62 %	353,42	55,9 %	195,25	30,88 %

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)*

W tabeli WP-5 przedstawiono dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2006/2007 w przeliczeniu na etaty. Aż 85,94 % posiada najwyższe kwalifikacje. Kolejną grupę pod względem ilości (11,17 %) stanowią nauczyciele, którzy ukończyli

m.in. studium wychowania przedszkolnego lub studium nauczycielskie (poziom pozostałych kwalifikacji. Najmniej liczna grupa to nauczyciele posiadający studia licencjackie (2,89 %).

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni są w przedszkolach łącznie na 678,63 etatach (stan wg zatwierdzonych arkuszy organizacji przedszkoli z aneksami do dn.31.XII.2006r.).

**Tabela WP-5. Liczba nauczycieli wg posiadanych kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Oddziały zerowe w szkołach podstawowych	Przedszkola samorządowe	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	55	526	581	<b>86,84</b>
	niepełnozatrudnieni	1,11	17,36	18,47	
Tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego, tytuł licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	0	16	16	<b>2,46</b>
	niepełnozatrudnieni	0,00	1,00	1,00	
Tytuł licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego, studium nauczycielskiego	pełnozatrudnieni	0	1	1	<b>0,18</b>
	niepełnozatrudnieni	0,00	0,28	0,28	
Pozostałe kwalifikacje	pełnozatrudnieni	2	70	72	<b>10,52</b>
	niepełnozatrudnieni	0,00	0,60	0,60	
<b>Razem:</b>	pełnozatrudnieni	<b>57,00</b>	<b>613,00</b>	<b>670</b>	<b>97,05</b>
	niepełnozatrudnieni	<b>1,11</b>	<b>19,24</b>	<b>20,35</b>	<b>2,95</b>
<b>Razem pełno- i niepełnozatrudnieni</b>		<b>58,11</b>	<b>632,24</b>	<b>690,35</b>	<b>100</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)*

#### **4) Stopień zaspokojenia potrzeb**

Sieć przedszkoli w roku szkolnym 2006/2007 umożliwia wszystkim zainteresowanym rodzicom objęcie ich dzieci wychowaniem przedszkolnym. Nie wszędzie jednak jest to przedszkole wybrane przez rodzica. Podczas rekrutacji na rok szkolny 2006/2007 najczęściej problemów z umieszczeniem dziecka w pobliżu miejsca zamieszkania mieli mieszkańcy dzielnicy Bacieczki - TBS, gdzie do PS Nr 40 nie przyjęto ok. 40 dzieci. Ponadto powyżej 20 nieprzyjętych dzieci było w Przedszkolu Samorządowym Nr 64 „Akademia Jasia i Małgosi” ul. Dubois na os. Nowe Miasto, PS Nr 65 ul. Łagodna na os. Wysoki Stoczek, PS Nr 30 im. Jana Pawła II „Radosne” ul. Piastowska i PS Nr 68 im. Janusza Korczaka ul. Mieszka I na os. Piasta. Po kilkanaścioro dzieci nie przyjęły ponadto PS Nr 1 przy ul. Kawaleryjskiej, PS Nr 4 przy ul. Sokólskiej, PS Nr 12 „Tęczowe” przy ul. Podleśnej, PS Nr 48 przy ul. Pogodnej, PS Nr 56 przy ul. Berlinga, PS Nr 69 przy ul. Karpowicza oraz PS Nr 80 przy ul. Armii Krajowej. Nie wszystkie chętne dzieci znalazły też miejsca w przedszkolach integracyjnych, cieszących się bardzo dużą popularnością (w PS Nr 26 Integracyjnym, PS Nr 41 Integracyjnym i w PS Nr 58 im. Jana Wilkowskiego Integracyjnym).

W roku szkolnym 2006/2007 siedem białostockich przedszkoli, aby pomóc pracującym na zmiany czy studiującym wieczorowo i zaocznie rodzicom przedszkolaków, przystąpiło do

projektu „Elastyczny pracownik - partnerska rodzina” realizowanego przy udziale środków EFS w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL. Są to placówki: Przedszkole Samorządowe Nr 4 przy ul. Sokólskiej 2, Przedszkole Samorządowe Nr 14 przy Al. Piłsudskiego 20/4, Przedszkole Samorządowe Nr 21 przy ul. Staszica 18, Przedszkole Samorządowe Nr 31 przy ul. Świętokrzyskiej 4, Przedszkole Samorządowe Nr 52 przy ul. Waszyngtona 16, Przedszkole Samorządowe Nr 69 przy ul. Karpowicza 1 i Przedszkole Samorządowe Nr 76 „Na Zielonych Wzgórzach” przy ul. Różanej 19.

W ramach projektu, wychodząc naprzeciw potrzebom uelastyczenia czasu pracy przedszkola, wydłużyły ten czas do godziny 20-tej w dni powszednie, a dodatkowo pracują w soboty do godziny 15-tej. Praca oddziałów w tych przedszkolach jest zorganizowana tak, aby dzieci mogły liczyć na opiekę, nawet gdy rodzice muszą odebrać je bardzo późno.

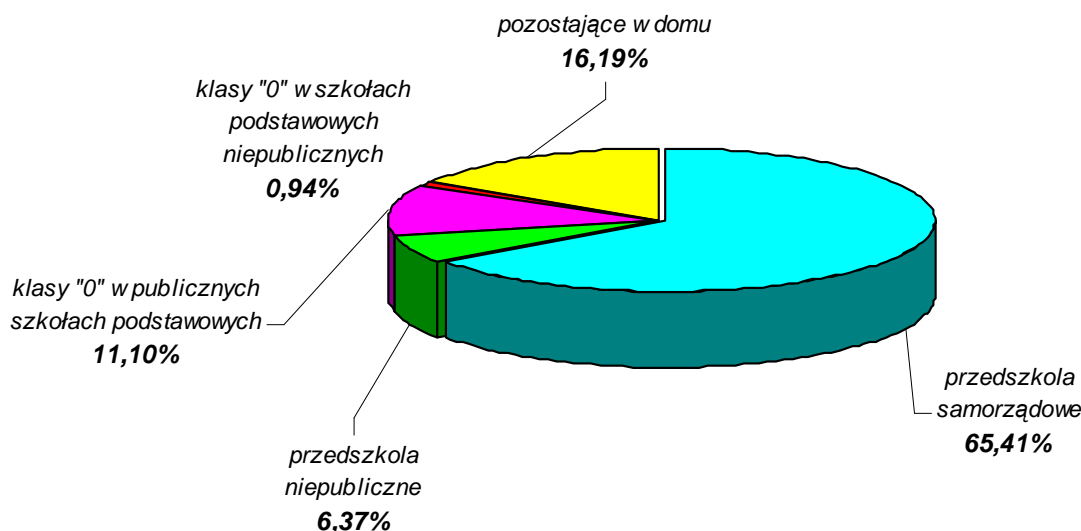
W okresie przerwy wakacyjnej na terenie Białegostoku przedszkola otwarte są rotacyjnie - połowa pracuje w miesiącu lipcu, a połowa w sierpniu. Zarówno liczba otwartych przedszkoli jak też ich usytuowanie w osiedlach zaspokajają potrzeby środowiska w zakresie zapewnienia opieki przedszkolnej w okresie wakacji.

Należy podkreślić, iż coraz więcej dzieci z roczników przedszkolnych uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. W roku szkolnym 2005/2006 - 21,09 % dzieci w wieku 3-6 lat pozostawało w domu zaś w bieżącym roku szkolnym już tylko 16,19 %. Wzrost o 4,9 % w stosunku do ubiegłego roku szkolnego rozłożył się następująco:

- 3,91 % więcej dzieci uczęszcza do przedszkoli samorządowych,
- 0,62 % więcej dzieci uczęszcza do przedszkoli niepublicznych,
- 0,37 % więcej dzieci uczęszcza do klas „0” w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych.

Procentowy udział różnorodnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym przedstawia wykres WP-1.

**Wykres WP-1. Formy opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym w roku szkolnym 2006/2007**

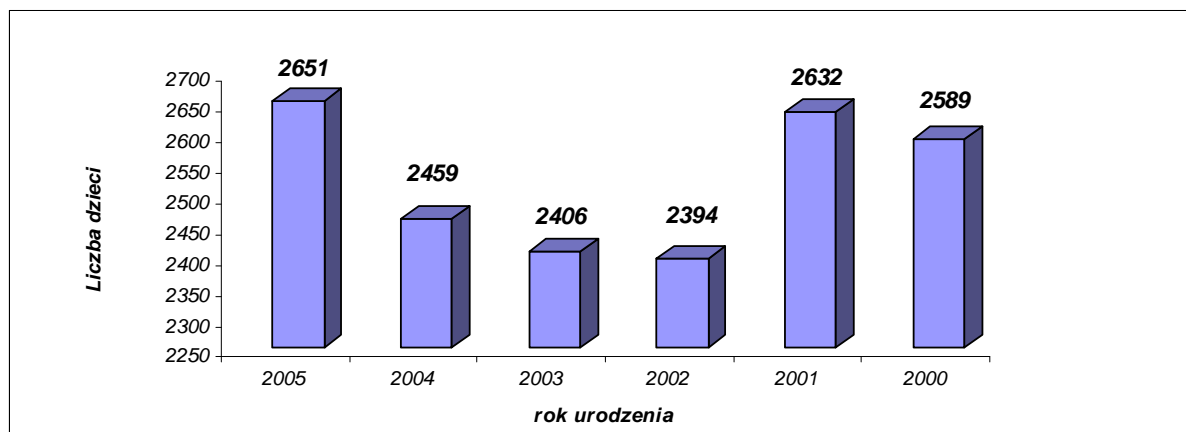


## 5) Demografia i prognozy na przyszłość

Według danych Urzędu Statystycznego, w 2005 roku, urodziło się o ok. 200 dzieci więcej niż wcześniej. Rocznik 2000 (dzieci sześćoletnie) rozpoczął 1 września 2006r. obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne zarówno w przedszkolach samorządowych jak i w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

Dane dotyczące liczby dzieci według roku urodzenia przedstawia wykres WP-2.

**Wykres WP-2. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2005r. wg roku urodzenia (dane WUS wg stanu w dniu 31. XII.2005)**



Prognoza demograficzna na najbliższe lata (wykres WP-2) pokazuje, że liczba dzieci w wieku 3-6 lat będzie przez najbliższe cztery lata nieznacznie spadała. Natomiast liczba dzieci 6-letnich przez najbliższe 5 lat wyniesie (na podst. danych zawartych na wykresie WP-1):

- w roku 2007 – 2 632,
- w roku 2008 – 2 394,
- w roku 2009 – 2 406,
- w roku 2010 – 2 459,
- w roku 2011 - 2 651.

Wśród dzieci uczęszczających do białostockich przedszkoli są mieszkańcy sąsiednich gmin. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli samorządowych Miasta Białegostoku zamieszkałych w gminach, które zawarły porozumienie z Gminą Białystok w sprawie przyjęcia do prowadzenia przez Gminę Białystok zadań publicznych w zakresie oświaty i wychowania, przedstawia się następująco (wg stanu na styczeń 2007r.):

- Gmina Choroszcz – 4 dzieci,
- Gmina Dobrzyniewo Duże – 16 dzieci,
- Gmina Juchnowiec – 3 dzieci,
- Gmina Supraśl – 86 dzieci,
- Gmina Wasilków – 4 dzieci,
- Gmina Zabłudów – 10 dzieci.

## 6) Finanse

Przedszkola samorządowe funkcjonują jako zakłady budżetowe. Koszty utrzymania ponoszone są z dotacji z budżetu gminy i z dochodów własnych tj. z opłaty stałej wnoszonej przez rodziców. Przy naliczaniu budżetów dla przedszkoli brany jest pod uwagę stopień wypełnienia placówki. Z budżetu gminy pokrywane są wydatki na remonty. Wysokość kwoty odpłatności za pobyt dziecka w przedszkolu ustala Rada Miasta Białegostoku. Obsługa finansowa jest zorganizowana indywidualnie w każdym przedszkolu.

Przedszkola niepubliczne otrzymują z budżetu gminy dotację na jedno dziecko w wysokości 75% średniego kosztu utrzymania jednego dziecka ponoszonego przez gminę w przedszkolach samorządowych.

Dotacja na jedno dziecko miesięcznie w przedszkolach niepublicznych wynosiła:

- w roku 2004 – 284 zł,
- w roku 2005 – 296 zł
- w roku 2006 – 296 zł.

Dotacja na jedno dziecko w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych wynosiła:

- w roku 2004 – 108 zł,
- w roku 2005 – 112 zł,
- w roku 2006 – 124 zł.

**Tabela WP-6. Wydatki na przedszkola na tle wydatków ogółem na oświatę i wychowanie, na edukacyjną opiekę wychowawczą oraz całkowitych wydatków budżetu miasta w latach 2004-2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004 r.	2005 r.	2006 r.
1.	Dotacja dla przedszkoli samorządowych	30 887 983	31 046 865	33 776 317*
2.	Przedszkola przy szkołach podstawowych samorządowych	2 110 574	2 329 510	2 499 572
<b>3.</b>	<b>Razem przedszkola samorządowe</b>	<b>32 998 557</b>	<b>33 376 375</b>	<b>36 275 889</b>
4.	Dotacja do przedszkoli niepublicznych	2 090 879	2 246 808	2 302 260
<b>5.</b>	<b>Przedszkola – wydatki ogółem</b>	<b>35 089 436</b>	<b>35 623 183</b>	<b>38 578 149</b>
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
7.	% (poz.5/poz.6)	12,46	11,55	11,70
8.	Wydatki Budżetu Miasta – ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
9.	% (poz.5/poz8)	5,70	5,28	5,20

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

\* kwota zawiera koszt poniesiony na:

- realizację projektu współfinansowanego przez „PFRON” w ramach programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami” - 327 396 zł,
- realizację projektu „Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu operacyjnego – Program inicjatywy Wspólnotowej EQUER dla Polski 2004-2006 Działanie 2 - 385 000 zł.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli, można stwierdzić, że udział wydatków na prowadzenie przedszkoli w ogólnym budżecie oświaty w 2005 roku zmniejszył się w porównaniu do 2004r., a w 2006r. utrzymał się na podobnej wysokości. Należy także zauważyć, że przy ogólnym wzroście wydatków na oświatę w 2006r. w stosunku do 2005r.

o 7,1%, wydatki na przedszkola w tym samym okresie wzrastają o 6,3% (po odjęciu środków przeznaczonych na realizację projektu współfinansowanego przez „PFRON”, o którym mowa powyżej oraz środków na realizację projektu „Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina”. Wzrost dotacji do przedszkoli niepublicznych związany jest z podwyżkami płac pracowników w przedszkolach samorządowych, co powoduje wzrost kosztów utrzymania 1 dziecka.

**Tabela WP-7. Zestawienie kosztów opieki 1 dziecka w przedszkolach samorządowych Miasta Białegostoku latach 2004-2006 (rozdział 80104)**

Lp.	Nazwa placówki	2004 r.			2005 r.			2006 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
1.	Przedszkole Samorządowe Nr 1 ul.Kawalerska 70	76	5 596	4 316	79	5 883	4 617	83	5 862	4 313
2.	Przedszkole Samorządowe Nr 2 ul.Mazowiecka 39 E	101	6 099	5 220	103	6 423	5 249	109	6 247	5 029
3.	Przedszkole Samorządowe Nr 4 ul.Sokołska 2	124	5 144	4 488	129	5 150	4 159	130	5 464	4 380
4.	Przedszkole Samorządowe Nr 5 ul. Krańcowa 5	82	5 987	4 968	54	7 423	6 477	60	6 613	5 208
5.	Przedszkole Samorządowe Nr 7 ul.Bydgoska 4	76	6 693	5 795	72	6 632	5 477	84	6 364	5 217
6.	Przedszkole Samorządowe Nr 8 ul. Nowogródzka 5 a	62	6 797	6 034	50	7 352	6 389	54	7 775	6 299
7.	Przedszkole Samorządowe Nr 10 ul. Al. Piłsudskiego 34	76	6 285	5 161	78	6 219	4 953	89	5 813	4 717
8.	Przedszkole Samorządowe Nr 12 ** ul.Podleśna 3 a	143	8 150	7 251	150	7 920	6 663	154	8 376	7 067
9.	Przedszkole Samorządowe Nr 14 ul.Al. Piłsudskiego 20/4	96	6 492	5 335	97	6 268	5 295	110	6 124	4 785
10.	Przedszkole Samorządowe Nr 20 ul. Sowiańska 40	52	4 689	3 444	53	5 099	4 225	52	4 942	4 646
11.	Przedszkole Samorządowe Nr 21 ul.Staszica 18	86	6 421	5 144	95	6 209	5 123	104	5 932	4 700
12.	Przedszkole Samorządowe Nr 22 ul.Łąkowa 17	95	5 857	4 952	100	5 668	4 417	99	6 191	4 851
13.	Przedszkole Samorządowe Nr 23 ul.Konopnickiej 1	111	5 438	4 549	105	6 044	4 969	119	5 993	4 981
14.	Przedszkole Samorządowe Nr 25 ul.Waszyngtona 4	140	5 717	4 705	145	5 493	4 522	147	5 983	4 654
15.	Przedszkole Samorządowe Nr 26* ul.Ciepła 19	130	10 233	9 218	131	10 992	9 899	123	12 745	11 062
16.	Przedszkole Samorządowe Nr 27 ul.Al. Piłsudskiego 8a	66	7 077	6 065	74	6 497	5 341	83	6 865	5 519
17.	Przedszkole Samorządowe Nr 28 ul.Wierzbowa 21a	102	5 709	5 076	112	5 442	4 379	124	5 429	4 091
18.	Przedszkole Samorządowe Nr 29 ul.Broniewskiego 25	85	6 554	5 707	77	6 916	5 878	90	6 766	5 380
19.	Przedszkole Samorządowe Nr 30 ul.Piastowska 1a	127	5 547	4 363	130	5 609	4 382	134	5 807	4 650
20.	Przedszkole Samorządowe Nr 31 ul.Świętokrzyska 4	124	5 499	4 903	122	5 943	4 852	144	5 656	4 545
21.	Przedszkole Samorządowe Nr 32 ul.Pułaskiego 55	212	4 935	4 051	210	5 333	4 279	207	5 411	4 200

Lp.	Nazwa placówki	2004 r.			2005 r.			2006 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
22.	Przedszkole Samorządowe Nr 35 ul.Wesoła 22	212	4 935	4 051	210	5 333	4 279	207	5 411	4 200
23.	Przedszkole Samorządowe Nr 36 ul.Kalinowskiego 4a	212	4 935	4 051	210	5 333	4 279	207	5 411	4 200
24.	Przedszkole Samorządowe Nr 37 ul.Kraszewskiego 30a (zlikwidowane z dniem 31.08.2004 r.)	28	6 043	6 800	-	-	-	-	-	-
25.	Przedszkole Samorządowe Nr 39 ul.Witosa 22	151	5 638	4 684	157	5 862	4 578	169	5 954	4 567
26.	Przedszkole Samorządowe Nr 40 ul.Żabia 5	49	8 212	7 344	55	9 776	8 521	91	6 583	4 990
27.	Przedszkole Samorządowe Nr 41* ul.Świętojańska 13/4b	97	10 990	10 059	102	10 988	9 770	107	11 308	9 952
28.	Przedszkole Samorządowe Nr 42 ul.Ciepła 19a	111	5 988	5 142	110	6 615	5 479	127	6 435	5 138
29.	Przedszkole Samorządowe Nr 43 ul.Głowackiego 3	97	5 616	4 739	105	5 748	4 435	106	6 524	5 167
30.	Przedszkole Samorządowe Nr 44 ul.Antoniukowska 9	132	5 094	4 141	133	5 398	4 148	129	5 873	4 709
31.	Przedszkole Samorządowe Nr 45 ul.27-Lipca 8	126	4 754	3 886	122	5 204	4 073	124	5 740	4 415
32.	Przedszkole Samorządowe Nr 46 ul.Mieszka I 4a	130	5 021	4 011	128	5 307	4 132	125	5 676	4 463
33.	Przedszkole Samorządowe Nr 47 ul.Św. Wojciecha 14	132	5 402	4 511	124	5 658	4 548	129	5 741	4 401
34.	Przedszkole Samorządowe Nr 48 ul.Pogodna 8	126	5 961	5 106	126	6 258	5 267	124	6 408	5 091
35.	Przedszkole Samorządowe Nr 49 ul.Pogodna 16	118	4 964	4 173	113	5 612	4 489	127	5 690	4 457
36.	Przedszkole Samorządowe Nr 50 ul.Upalna 74	75	5 113	4 095	76	5 315	4 029	75	6 158	4 811
37.	Przedszkole Samorządowe Nr 51 ul.Bohat. Monte Cassino 17	125	4 732	4 152	129	5 210	4 137	140	5 320	4 295
38.	Przedszkole Samorządowe Nr 52 ul.Waszyngtona 16	105	5 544	4 652	100	5 785	5 012	106	6 192	4 848
39.	Przedszkole Samorządowe Nr 53 ul.Kardynała St. Wyszyńskiego 21	75	6 681	5 872	74	7 234	6 127	82	6 157	4 834
40.	Przedszkole Samorządowe Nr 55* ul.Kozłowa 25	141	8 256	7 037	138	8 649	7 524	140	8 328	7 161
41.	Przedszkole Samorządowe Nr 56 ul.Gen. Berlinga 38	119	5 536	4 463	125	5 709	4 373	132	5 972	4 278
42.	Przedszkole Samorządowe Nr 58* ul.Palmowa 20a	195	8 171	7 469	203	8 563	7 131	200	9 038	7 770
43.	Przedszkole Samorządowe Nr 60 ul.Ks. J. Popiełuszki 125	74	5 954	5 130	76	5 921	4 881	78	6 011	4 737
44.	Przedszkole Samorządowe Nr 64 ul.Dubois 12	208	4 774	3 958	204	5 112	4 215	202	5 473	4 288
45.	Przedszkole Samorządowe Nr 65 ul.Łagodna 12	163	5 004	4 071	165	5 082	3 914	162	5 501	4 319
46.	Przedszkole Samorządowe Nr 68 ul.Mieszka I 19	161	5 233	4 340	162	5 493	4 282	159	5 599	4 282
47.	Przedszkole Samorządowe Nr 69 ul.Karpowicza 1	56	6 246	5 715	56	6 656	5 821	55	7 114	5 906



Lp.	Nazwa placówki	2004 r.			2005 r.			2006 r.		
		średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	dotacja na 1 dziecko	średnioroczna liczba dzieci	ogólny koszt opieki 1 dziecka	przewidywana dotacja na 1 dziecko
48.	Przedszkole Samorządowe Nr 71 ul.Dziesięciny 50	108	5 428	4 480	107	5 786	4 381	114	5 813	4 434
49.	Przedszkole Samorządowe Nr 73 ul.Gajowa 66	117	5 869	4 746	116	5 023	4 931	129	5 781	4 485
50.	Przedszkole Samorządowe Nr 76 ul.Różana 19	97	6 682	5 615	101	6 822	5 685	101	6 937	5 436
51.	Przedszkole Samorządowe Nr 77 ul.Rumiankowa 15	131	5 446	4 507	132	5 657	4 542	124	6 504	5 332
52.	Przedszkole Samorządowe Nr 78 ul.Zagórna 2/3	149	5 994	5 111	153	6 082	4 831	151	6 462	5 298
53.	Przedszkole Samorządowe Nr 79 ul.Konwaliowa 8	135	5 990	5 126	134	6 136	5 039	154	6 267	4 930
54.	Przedszkole Samorządowe Nr 80 ul.Armii Krajowej 34	171	5 023	4 014	173	5 145	3 831	168	5 485	4 122
55.	Przedszkole Samorządowe Nr 81 ul. Krzywa 4	-	-	-	-	-	-	44	6 649	5 217
<b>Razem:</b>		<b>6 024</b>	<b>6 036</b>	<b>5 123</b>	<b>6 058</b>	<b>6 268</b>	<b>5 125</b>	<b>6 379</b>	<b>6 368</b>	<b>5 133</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

\* - przedszkole z oddziałami integracyjnymi

\*\* - przedszkole z oddziałami specjalnymi

## II. Szkoły podstawowe

### 1. Definicja obszaru

W świetle art. 70 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa. Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna. Obowiązek szkolny realizowany jest w szkołach podstawowych. Władze publiczne mają obowiązek zapewnić obywatelom powszechny i równy dostęp do wykształcenia.

Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. W przypadkach szczególnych naukę w szkole może rozpocząć dziecko 6 letnie lub 8 letnie. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkół publicznych lub niepublicznych. Na wniosek rodziców, dyrektor szkoły może zezwolić na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły, zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne, zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć szkolnych, powiadamiania organów gminy o formie spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat i zmianach w tym zakresie.

Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych należy do zadań własnych gminy. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznych szkół prowadzonych przez osobę prawną lub fizyczną. Ponadto osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne szkoły podstawowe, po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

Sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Białystok oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych ustala Rada Miasta Białegostoku. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych,
- 2) 4 km – w przypadku uczniów klas V – VI szkół podstawowych.

Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległości wymienione wyżej, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

*W tej części diagnozy pominięto szkoły podstawowe specjalne, ponieważ wychowanie i kształcenie dzieci niepełnosprawnych umieszczono w rozdziale „Diagnoza sektora w obszarze kształcenia specjalnego i integracyjnego”.*

### 2. Charakterystyka obszaru

#### 1) Dane statystyczne (bez oddziałów „0”)

W roku szkolnym 2006/2007 do 40 szkół podstawowych uczęszcza 16892 uczniów, w tym 15973 do 31 szkół podstawowych samorządowych i 919 do 9 szkół podstawowych niepublicznych. Dane szczegółowe zawiera tabela OS-1.

**Tabela OS-1. Liczba szkół, oddziałów i uczniów w roku szkolnym 2006/2007 w Białymstoku**

Szkoły Podstawowe	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczebność oddziału
Szkoły podstawowe samorządowe*)	31	679	1 5973	23,52
Szkoły podstawowe dotowane niepubliczne	9	65	919	14,14
<b>Razem:</b>	<b>40</b>	<b>744</b>	<b>1 6892</b>	<b>18,83</b>

\*) uwzględniono szkoły podstawowe samodzielne oraz wchodzące w skład zespołów szkół ogólnokształcących  
*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2006 r.)*

**Tabela OS-2. Liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziału w szkołach podstawowych w latach szkolnych 2004/05 do 2006/07**

Typy szkół	Liczba uczniów			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06	rok szk. 2006/07	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06	rok szk. 2006/07	rok szk. 2004/05	rok szk. 2005/06	rok szk. 2006/07
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
Szkoły podstawowe samorządowe	17 849	16 795	15973	746	706	679	23,92	23,79	23,52
Szkoły podstawowe dotowane	844	894	919	63	52	65	13,39	17,19	14,14
<b>Razem:</b>	<b>18 693</b>	<b>17 689</b>	<b>16892</b>	<b>809</b>	<b>758</b>	<b>744</b>	<b>18,66</b>	<b>20,49</b>	<b>18,83</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2006 r.)*

Jak wynika z tabeli OS-2 w latach 2004/2005 – 2006/2007 w samorządowych szkołach podstawowych nastąpił spadek uczniów o 1876, a w szkołach dotowanych nastąpił wzrost o 75 uczniów. W szkołach samorządowych nastąpił spadek średniej liczebności oddziału o około 0,4 statystycznego ucznia, zaś w szkołach dotowanych nastąpił wzrost średniej liczebności o około 0,75 statystycznego ucznia.

## 2) Baza lokalowa

Szkoły podstawowe prowadzone przez gminę mieszczą się w 31 budynkach będących własnością miasta. Wszystkie budynki ogrzewane są przez własne kotłownie olejowe i gazowe oraz z sieci miejskiej.

Sali gimnastycznej nie posiada SP Nr 51 i SP Nr 52, a 12 szkół posiada jedynie salę gimnastyczną niepełnowymiarową (tzw. salę zastępczą), są to: SP Nr 3, SP Nr 4, SP Nr 6, SP Nr 7, SP Nr 8, SP Nr 12, SP Nr 16, SP Nr 20, SP Nr 26, SP Nr 28, SP Nr 29 i SP Nr 31.

W 2006 roku na remonty w 14 szkołach podstawowych wydano z budżetu Miasta kwotę 398 961 zł., a ze środków pozabudżetowych kwotę 644 162 zł. w tym: z PFRON - 559 384 zł oraz z przychodów własnych – 84 379 zł. Ogółem w 2006 roku na remonty szkół podstawowych wydatkowano kwotę 1 043 123 zł.

Łącznie w latach 2004 – 2006 na remonty w szkołach podstawowych wydano z budżetu Miasta kwotę 1 647 100 zł., a ze środków pozabudżetowych 905 080 zł., w tym: z PFRON – 559 783 zł. oraz z przychodów własnych – 345 297 zł. Ogółem w latach 2004 – 2006 na remonty szkół podstawowych wydatkowano kwotę 2 552 180 zł.

### 3) Kadra

W szkołach podstawowych zatrudnieni są nauczyciele o kwalifikacjach zgodnych z rozporządzeniem MENiS z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczyciela oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli. Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i stopni awansu zawodowego nauczycieli zawierają tabele: OS-3, OS-4.

**Tabela OS-3. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w szkołach podstawowych w roku 2006 według stopni awansu zawodowego**

Typ szkoły/stopień awansu	Ogółem	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany	
<b>Szkoły Podstawowe</b>	1551,90	63,68	4%	194,63	13%	547,85	35%	745,74	48%

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006 r.)

W szkołach podstawowych w roku szkolnym 2006/2007 zatrudniali się nauczyciele na 1551,90 etatach. Większość z nich posiada stopień nauczyciela dyplomowanego – 745,74 etatu (48%), nauczyciele mianowani są zatrudnieni na 547,85 etatu (35%), kontraktowi na 194,63 etatu (13%) zaś najmniej jest stażystów – 63,68 etatu (4%).

W tabeli OS-4 przedstawiono dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2006/2007 w przeliczeniu na etaty. Aż 96 % posiada najwyższe kwalifikacje. Kolejną grupę stanowią nauczyciele, którzy posiadają tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego lub tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym.

**Tabela OS-4. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w szkołach podstawowych w roku 2006 według poziomu kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Szkoły podstawowe	Szkoły podst. z oddz. int.	Szkoły podst. z oddz. sport.	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	465	532	346	1343	<b>95,9</b>
	niepełnozatrudnieni	69,64	50,86	25,01	145,51	
Tytuł zawodowy mgr bez przygotowania pedagogicznego, tytuł licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	pełnozatrudnieni	14	13	6	33	<b>3,2</b>
	niepełnozatrudnieni	6,38	6,26	4,5	17,14	
Tytuł licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego, studium nauczycielskiego	pełnozatrudnieni	0	1	0	1	<b>0,1</b>
	niepełnozatrudnieni	0	0	0	0	
Pozostałe kwalifikacje	pełnozatrudnieni	4	3	0	7	<b>0,8</b>
	niepełnozatrudnieni	2,72	0	2,53	5,25	
<b>Razem :</b>	pełnozatrudnieni	<b>483</b>	<b>549</b>	<b>352</b>	<b>1384</b>	<b>89,2</b>
	niepełnozatrudnieni	<b>78,74</b>	<b>57,12</b>	<b>32,04</b>	<b>167,90</b>	<b>10,8</b>
<b>Razem pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni</b>		<b>561,74</b>	<b>606,12</b>	<b>384,04</b>	<b>1551,90</b>	<b>100,0</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006 r.)

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni są w szkołach podstawowych łącznie na 620,65 etatach.

#### 4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Sieć szkół podstawowych zaspokaja potrzeby w zakresie spełniania obowiązku szkolnego.

W ciągu ostatnich lat powstała Szkoła Podstawowa Nr 51 na os. Bagnówka, przy ul. Kluka 11 A, zaś w wyniku przyłączenia do Białegostoku Dojlid Górnych z dniem 1 stycznia 2006 r. Miasto Białystok prowadzi Szkołę Podstawową Nr 52, która mieści się przy ul. Dojlidy Górne 48.

Należy podkreślić, że występuje znaczne zróżnicowanie obciążenia budynku szkolnego ze względu na liczbę uczniów w poszczególnych szkołach. Dysproporcje te są wynikiem m. in. ruchów migracyjnych mieszkańców miasta oraz zmian demograficznych.

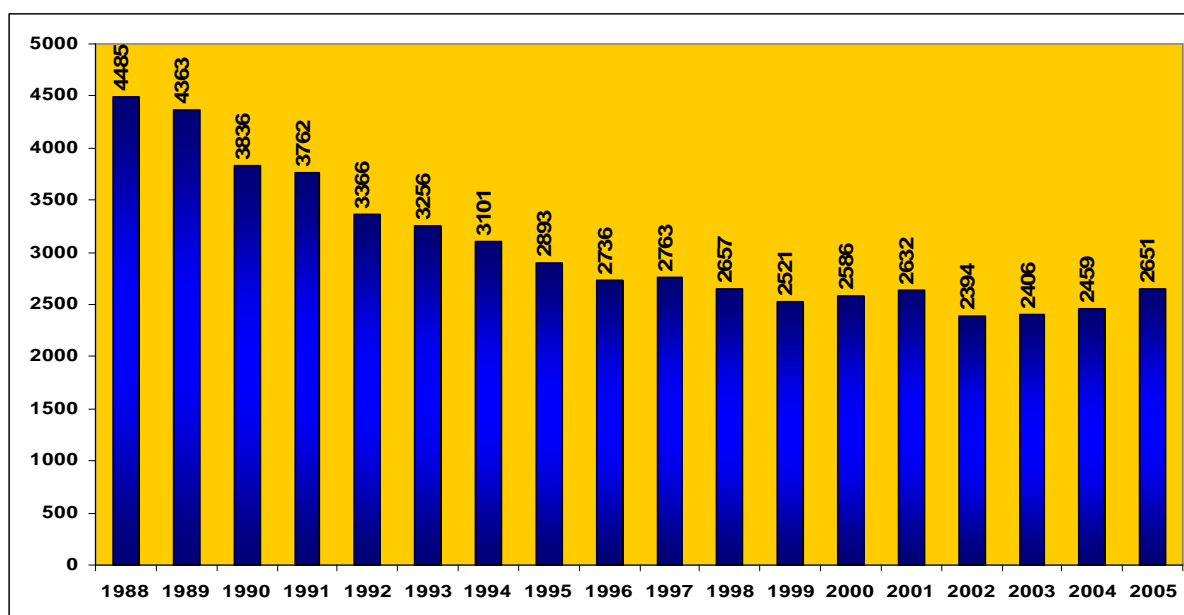
Wszystkie dzieci są objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną, której udzielają zatrudnieni w szkołach pedagodzy, pedagodzy specjali i psycholodzy (w liczbie proporcjonalnej do liczby uczniów) oraz dwie poradnie psychologiczno – pedagogiczne. Szczególną uwagę poświęca się uczniom z różnego typu deficytami. Dla nich organizowane są klasy integracyjne. Dla uczniów, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły organizuje się nauczanie indywidualne.

W każdej szkole zorganizowana jest biblioteka szkolna (przeciętne zatrudnienie nauczycieli bibliotekarzy wynosi 1,6 etatu na szkołę). Uczniowie mogą korzystać ze szkolnych obiadów, gdyż stołówki funkcjonują we wszystkich szkołach podstawowych.

#### 5) Demografia i prognozy na przyszłość

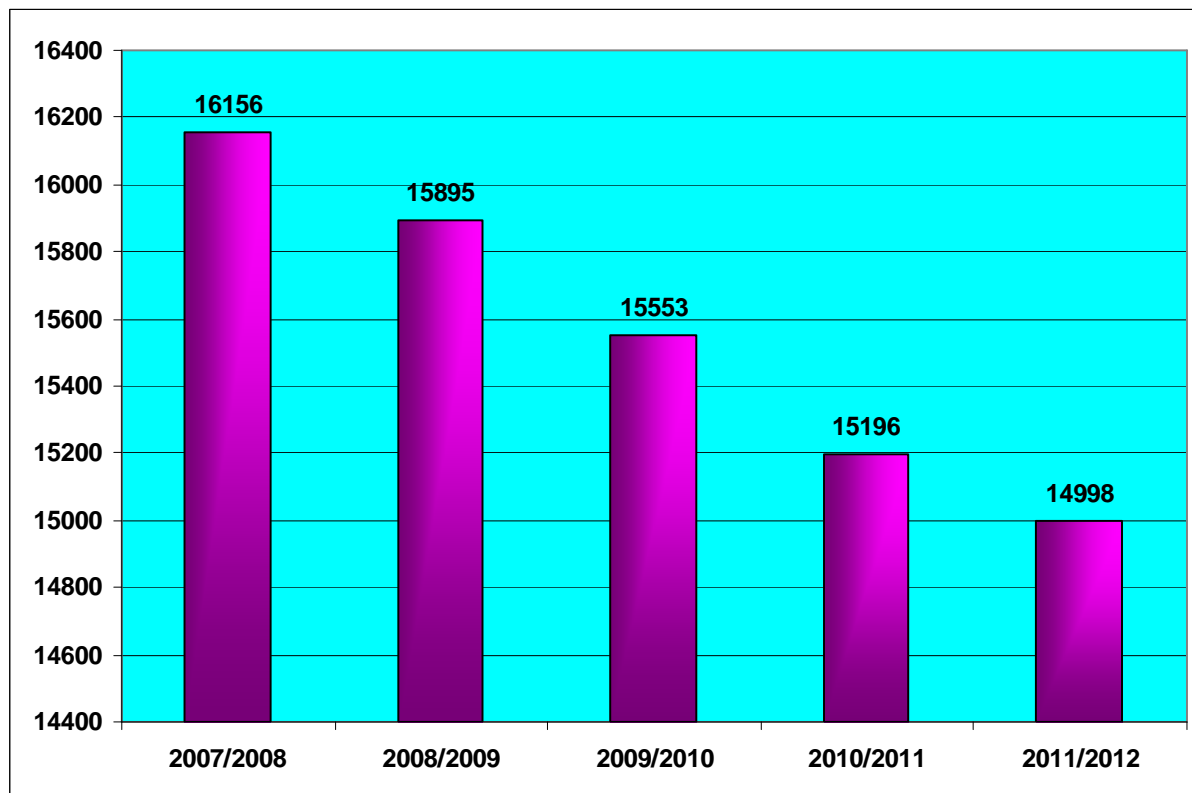
Diagram OS-1 (opracowany na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2005r.), ilustruje dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży zamieszkałej w Białymstoku w roku 2005, według roku urodzenia. Roczniak 1994 jest w roku szkolnym 2006/2007 w klasie VI szkoły podstawowej, rocznik 1999 rozpoczął naukę w klasie I, natomiast rocznik 2000 - obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne. Między tymi rocznikami występuje różnica w liczbie dzieci równa 515 (spadek o 16,6 %).

**Diagram OS-1. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2005 r. wg roku urodzenia**  
(dane z Urzędu Statystycznego w Białymstoku, stan w dniu 31.12.2005 r.)



Na diagramie OS-2 przedstawiono symulację liczby uczniów w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych w latach 2006-2012, opierając się na danych statystycznych WUS z 31 grudnia 2005r. opisujących liczbę dzieci zamieszkałych w Białymstoku według wieku.

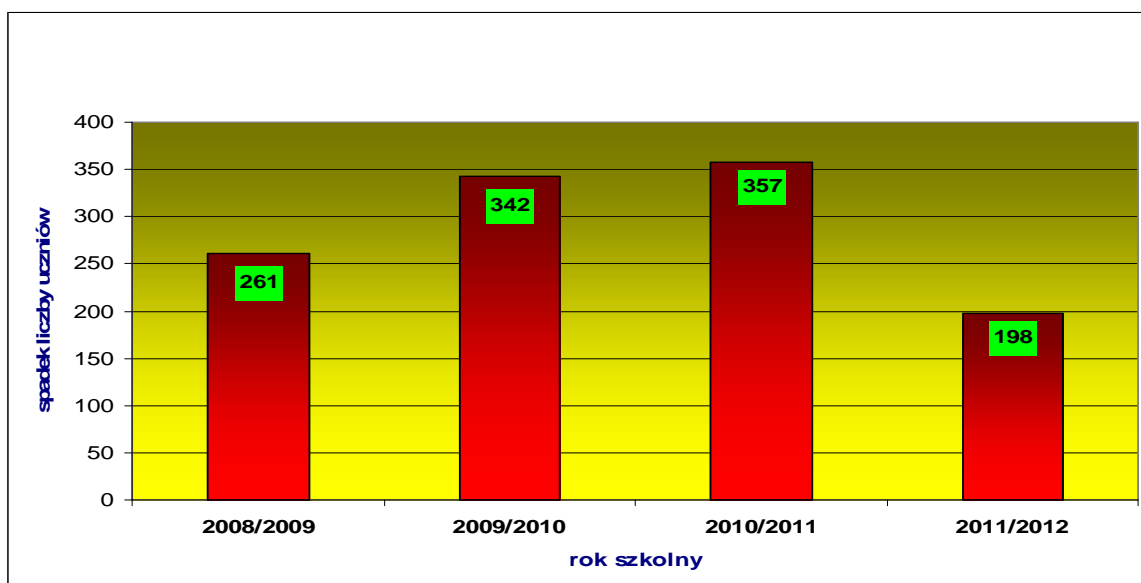
**Diagram OS-02. Szacowana liczba uczniów szkół podstawowych publicznych i niepublicznych w Białymstoku w latach 2007-2012 (dane z Urzędu Statystycznego w Białymstoku, stan w dniu 31.12.2005 r.)**



Szacuje się, że w latach 2007-2012 liczba uczniów szkół podstawowych zmaleje o ok. 1158. Zakładając, że w tym okresie średnia liczba uczniów w oddziale szkoły podstawowej będzie się utrzymywać na poziomie ok. 24 uczniów, oznacza to spadek liczby oddziałów o ok. 48.

Na diagramie OS-3 przedstawiono symulację spadku liczby uczniów w szkołach podstawowych w stosunku do roku wcześniejszego. Szacuje się, iż największy spadek nastąpi pomiędzy rokiem szkolnym 2009/2010 a 2010/2011 (357 uczniów), zaś najmniejszy między rokiem szkolnym 2010/2011 a 2011/2012 (198 uczniów).

**Diagram OS-3. Szacowany spadek liczby uczniów w latach 2007-2012 w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych Miasta Białegostoku w porównaniu do wcześniejszego roku szkolnego (dane z Urzędu Statystycznego w Białymstoku, stan w dniu 31.12.2005 r.)**



## 6) Finanse

Szkoły podstawowe i świetlice przy nich funkcjonujące są jednostkami budżetowymi prowadzonymi przez gminę Białystok. Środki finansowe otrzymują do wysokości planu finansowego zatwierdzonego corocznie przez gminę. Posiadają one również rachunek dochodów własnych, na którym gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta i wydatkują na bieżącą działalność placówki.

Szkoły podstawowe niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotację miesięczną na jednego ucznia równą kwocie otrzymywanej przez gminę w ramach subwencji oświatowej:

- rok 2003 – 200 zł,
- rok 2004 – 220 zł,
- rok 2005 – 234 zł,
- rok 2006 – 252 zł.

**Tabela OS-5. Wydatki na prowadzenie i dotowanie szkół podstawowych i świetlic w latach 2004– 2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004r.	2005r.	2006r.
1.	Szkoły Podstawowe – wydatki bieżące	72 592 895	71 123 037	74 563 938
2.	Świetlice przy szkołach podstawowych	8 779 082	8 533 087	8 355 366
3.	Dotacje dla szkół podstawowych niepublicznych	2 181 880	2 476 988	2 784 100
<b>4.</b>	<b>Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2+3)</b>	<b>83 553 857</b>	<b>82 133 112</b>	<b>85 703 404</b>
<b>5.</b>	<b>Szkoły Podstawowe i świetlice – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)</b>	<b>86 852 892</b>	<b>88 404 587</b>	<b>89 452 532</b>
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 208
7.	% (poz.5/poz.6)	30,31	28,67	27,09
8.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
9.	%(poz.5/poz8)	14,09	13,10	12,07

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Przedstawiona powyżej tabela zawiera dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie szkół podstawowych na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych Miasta Białegostoku.

Na realizację obowiązku szkolnego i wszystkich zadań z tym związanych w roku 2005 Miasto Białystok wydatkowało 89 452 532 zł, co stanowi 27,09% wszystkich wydatków na edukację przeznaczonych z budżetu Miasta. W roku 2005 wydatkowano 88 404 587 zł, stanowiących 28,67% i w 2004r. kwotę 86 852 892 zł, stanowiącą 30,31% budżetu oświaty. Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można stwierdzić, że udział wydatków na prowadzenie szkół podstawowych i świetlic w ogólnym budżecie oświaty systematycznie maleje, tj. z 30,31 % w 2004 r. do 27,09% w 2006r.

W wydatkach roku 2005, w szkołach podstawowych ujęte są środki przeznaczone na realizację unijnego programu Socrates-Comenius, w wysokości – 14 373 zł natomiast w 2006 roku w wysokości – 96 593 zł.

**Tabela OS-6. Koszt kształcenia jednego ucznia w szkołach podstawowych**

L.p.	Szkoła	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1.	ZSOMS - SP Nr 1 **** ul. Słowackiego 4	455	4 284	470	4 386	456	4 459
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Boh. Monte Cassino 25	513	4 023	502	4 333	476	4 650
3.	ZS Nr 2 - SP Nr 3 ul. Gdańska 23/1	260	3 964	242	3 498	231	4 092
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	464	3 880	446	4 069	443	4 262
5.	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	566	3 574	531	3 814	501	3 940
6.	Szkoła Podstawowa Nr 6 ul. Wesoła 11A	632	2 908	616	3 131	565	3 684
7.	Szkoła Podstawowa Nr 7 ul. Wiatrakowa 18	251	4 159	248	4 353	249	4 602
8.	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8 ***	446	4 212	393	4 410	357	4 687
9.	Szkoła Podstawowa Nr 9 * ul. Sucha 2	65	4 783	-	-	-	-
10.	Szkoła Podstawowa Nr 10* ul. Spacerowa 4	33	4 105	-	-	-	-
11.	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27 ***	569	5 138	553	5 591	508	6 197
12.	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	336	4 080	310	4 241	295	4 443
13.	Szkoła Podstawowa Nr 13* ul. Ciepła 32	43	6 214	-	-	-	-
14.	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25 ***	470	5 670	423	6 330	438	6 267
15.	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Broniewskiego 1 ****	662	3 509	596	4 122	536	4 535
16.	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Starażacka 25	676	2 842	702	2 789	711	3 004
17.	Szkoła Podstawowa Nr 18** ul. Stołeczna 6	75	4 437	28	5 759	-	-
18.	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	1 103	2 867	1 117	3 080	1 068	3 383
19.	ZS Nr 1 - SP Nr 20 ul. Leśna 30	364	3 785	340	3 694	318	3 917
20.	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Polowa 7/1 ****	767	3 855	700	4 263	639	4 604
21.	ZSOMS - SP Nr 22 * ul. Konopnickiej 3	24	7 346	-	-	-	-
22.	Szkoła Podstawowa Nr 24* ul. Antoniuk Fabryczy 5/7	55	5 634	-	-	-	-
23.	Szkoła Podstawowa Nr 26 ul. Radzywińska 11	593	3 365	620	3 320	621	3 430



L.p.	Szkoła	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
24.	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	495	3 873	476	4 150	453	4 284
25.	ZSS Nr 1 - SP Nr 29 **** ul. Promienna 13A	367	3 277	359	3 496	337	4 298
26.	ZSO Nr 8 - SP Nr 31 ul. Żurawia 12	203	4 033	172	4 112	147	4 441
27.	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29 ****	912	3 669	828	3 986	737	4 549
28.	Szkoła Podstawowa Nr 33* ul. Piastowska 3D	48	7 134	-	-	-	-
29.	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	624	3 291	581	3 447	527	3 803
30.	ZSO Nr 9 - SP Nr 36 * ul. Upalna 26	24	4 009	-	-	-	-
31.	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8 ****	522	4 253	495	4 473	460	4 996
32.	Szkoła Podstawowa Nr 38* ul. Porzeczkowa 11	65	5 895	-	-	-	-
33.	ZSO Nr 10 - SP Nr 42 * ul. Sokólska 1	34	6 523	-	-	-	-
34.	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 16	485	3 958	480	3 864	466	4 051
35.	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	811	3 447	773	3 719	707	4 032
36.	ZSI Nr 1 - SP Nr 45 *** ul. Łagodna 10	993	5 943	954	6 226	919	6 333
37.	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28 ***	1 024	3 517	1 023	3 795	994	4 123
38.	Szkoła Podstawowa Nr 48* ul. Magnoliowa 13	93	5 292	-	-	-	-
39.	Szkoła Podstaw. Nr 49*** ul. Armii Krajowej 32 ****	1 130	3 831	1 072	4 193	1 011	4 707
40.	Szkoła Podstawowa Nr 50 ul. Pułaskiego 96 ***	1 096	3 576	1 086	3 746	1 018	4 279
41.	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A ***	195	5 105	241	4 966	255	5 422
42.	Szkoła Podstawowa Nr 52 ul. Dojlidy Górne 48	-	-	-	-	247	4 321
<b>Razem:</b>		<b>18 543</b>	<b>3 905</b>	<b>17 377</b>	<b>4 076</b>	<b>16 690</b>	<b>4 408</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

\* - szkoły zlikwidowane z dniem 31 VIII 2004 r., \*\* - szkoła zlikwidowana z dniem 31 VIII 2005 r.,

\*\*\*- szkoła z oddz. integracyjnymi, \*\*\*\*-szkoła z oddziałami sportowymi, \*\*\*\*\*- SP Nr 1 wchodzi w skład ZSOMS od 1.09.2004 r.,

**Tabela OS-7. Koszt opieki jednego ucznia w świetlicach szkolnych - Rozdział 85401**

L.p.	Szkoła	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
1	ZSOMS - SP Nr 1 ***** ul. Słowackiego 4	136	2 280	159	2 627	157	2 820
2	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Boh. Monte Cassino 25	111	1 895	104	2 293	92	2 526
3	ZS Nr 2 - SP Nr 3 ul. Gdańska 23/1	58	1 946	70	1 598	55	2 298
4	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	148	1 825	164	1 724	186	1 469
5	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	118	2 083	132	1 652	139	1 645
6	Szkoła Podstawowa Nr 6 ul. Wesoła 11A	156	1 565	150	1 794	150	1 845

L.p.	Szkoła	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
7	Szkoła Podstawowa Nr 7 ul. Wiatrakowa 18	61	2 294	67	1 968	80	1 624
8	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8 ***	89	2 539	103	2 341	114	2 109
9	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27	143	1 666	145	1 734	145	1 823
10	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	112	1 773	106	1 859	107	1 829
11	Szkoła Podstawowa Nr 13* ul. Ciepła 32	16	4 132	-	-	-	-
12	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25	125	2 174	160	1 547	154	1 685
13	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Wł. Broniewskiego 1	149	1 565	138	1 778	137	1 912
14	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Strażacka 25	168	1 129	160	1 261	180	1 153
15	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	184	1 799	215	1 820	222	1 717
16	ZS Nr 1 - SP Nr 20 ul. Leśna 30	117	1 330	113	1 400	110	1 727
17	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Polowa 7/1	129	2 062	130	1 939	180	1 309
18	ZSOMS - SP Nr 22 * ul. Konopnickiej 3	21	6 834	-	-	-	-
19	Szkoła Podstawowa Nr 26 ul. Radzywińska 11	199	1 347	213	1 292	177	1 622
20	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	119	2 177	119	2 102	131	1 804
21	ZSS Nr 1 - SP Nr 29 ul. Promienna 13A	120	1 329	81	2 046	90	1 901
22	ZSO Nr 8 - SP Nr 31 ul. Żurawia 12	99	1 543	80	1 780	66	2 895
23	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29	222	1 505	244	1 404	256	1 341
24	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	112	2 105	112	2 224	116	1 978
25	ZSO Nr 9 - SP Nr 36 * ul. Upalna 26	56	2 024	85	1 346	-	-
26	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8	107	2 377	116	1 999	110	2 275
27	ZSO Nr 10 - SP Nr 42 * ul. Sokólska 1	14	9 787	27	3 194	-	-
28	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 16	166	1 866	172	1 496	179	1 486
29	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	221	1 460	172	1 905	172	1 931
30	ZSI Nr 1 - SP Nr 45 ul. Łagodna 10	265	2 194	312	1 612	256	1 717
31	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28	246	1 848	241	1 753	218	2 123
32	Szkoła Podstawowa Nr 49 ul. Armii Krajowej 32	284	1 719	308	1 652	298	1 803
33	Szkoła Podstawowa Nr 50 ul. Pułaskiego 96	202	1 660	234	1 553	257	1 537
34	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A	89	1 797	165	1 269	152	1 481
35	Szkoła Podstawowa Nr 52 ul. Dojlidy Górne 48	-	-	-	-	32	2 221
36	Zespół Szkół Nr 11 ul. Rzemieśnicza 16	48	3 302	65	2 482	66	2 630

L.p.	Szkoła	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka	Liczba uczniów korzystających ze świetlic	Koszt opieki 1 wychowanka
37	Zespół Szkół Nr 12 ul. Krakowska 19	35	4 481	42	3 823	36	4 922
38	Zespół Szkół Nr 13 ul. Słonimska 36	42	3 851	32	5 351	34	4 766
39	Publiczne Gimnazjum Nr 2 ul. Sucha 2	69	735	90	1 154	90	888
40	Publiczne Gimnazjum Nr 4 ul. Ciepła 32	62	1 349	70	2 034	84	1 787
41	Publiczne Gimnazjum Nr 6 ul. KEN 1	-	-	97	310	100	289
42	Publiczne Gimnazjum Nr 7 ul. Stoleczna 6	-	-	475	181	465	172
43	Publiczne Gimnazjum Nr 9 ul. Antoniuk Fabryczna 5/7	124	346	40	2 537	36	2 760
44	Publiczne Gimnazjum Nr 13 ul. Piastowska 3D	-	-	32	665	29	909
45	Publiczne Gimnazjum Nr 15 ul. Porzeczkowa 11	71	2 087	70	2 279	90	1 888
46	Publiczne Gimnazjum Nr 18 ul. Magnoliowa 13	-	-	120	1 257	849	162
<b>Razem:</b>		<b>5 013</b>	<b>1 840</b>	<b>5 930</b>	<b>1 618</b>	<b>6 597</b>	<b>1 466</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

\* - szkoły zlikwidowane z dniem 31 VIII 2004 r., \*\* - szkoła zlikwidowana z dniem 31 VIII 2005 r.,

\*\*\*- szkoły z oddz. integracyjnymi, \*\*\*\*- szkoły z oddziałami sportowymi, \*\*\*\*\*- SP Nr 1 wchodzi w skład ZSOMS od 1.09.2004 r.,

**Tabela OS-8. Koszt kształcenia jednego ucznia w klasach „0” przy szkołach podstawowych**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1.	Zespół Szkół Nr 2 ul. Gdańska 23/1	27	1 345	26	1 251	23	1 672
2.	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Częstochowska 6A	40	1 691	47	1 404	29	2 348
3.	Szkoła Podstawowa Nr 5 ul. Kamienna 15	15	1 763	41	1 961	26	2 562
4.	Szkoła Podstawowa Nr 8 ul. Jesienna 8	35	1 332	37	1 683	25	1 638
5.	Szkoła Podstawowa Nr 11 ul. Poleska 27	35	2 460	30	3 157	37	4 151
6.	Szkoła Podstawowa Nr 12 ul. Waryńskiego 30	30	940	27	1 101	29	1 096
7.	Szkoła Podstawowa Nr 14 ul. Pułaskiego 25	26	1 552	26	1 840	29	1 457
8.	Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. Wł.Broniewskiego 1	46	1 865	42	1 909	48	1 630
9.	Szkoła Podstawowa Nr 16 ul. Strażacka 25	77	1 613	68	1 538	63	1 990
10.	Szkoła Podstawowa Nr 19 ul. Mieszka I 18	86	1 581	79	1 789	72	2 281
11.	Zespół Szkół Nr 1 ul. Leśna 30	33	1 462	44	1 740	33	2 090
12.	Szkoła Podstawowa Nr 21 ul. Polowa 7/1	75	2 162	72	2 174	55	2 698

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
13.	Szkoła Podstawowa Nr 28 ul. Warmińska 55	59	1 809	57	2 410	53	2 799
14.	Zespół Szkół Sportowych Nr 1 ul. Promienna 13A	30	1 679	23	1 938	13	3 364
15.	Szkoła Podstawowa Nr 31 ul. Żurawia 12	27	1 482	21	1 959	25	1 929
16.	Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Pietrasze 29	64	2 184	57	2 498	72	1 951
17.	Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Pogodna 12	43	1 518	47	1 874	42	2 547
18.	Szkoła Podstawowa Nr 37 ul. Jaworowa 8	43	2 004	32	2 220	26	3 196
19.	Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Stroma 15	52	1 502	53	1 504	52	1 586
20.	Szkoła Podstawowa Nr 44 ul. Rumiankowa 13	48	1 521	54	1 350	49	1 838
21.	Zespół Szkół Integracyjnych Nr 1 ul. Łagodna 10	62	3 004	86	2 875	61	3 358
22.	Szkoła Podstawowa Nr 47 ul. Palmowa 28	92	1 717	87	2 175	95	2 659
23.	Szkoła Podstawowa Nr 49 ul. Armii Krajowej 32	96	1 684	82	1 834	75	1 552
24.	Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Kluka 11A	39	1 982	35	2 664	37	1 979
25.	Szkoła Podstawowa Nr 52 ul. Dojlidy Górne 48	-	-	-	-	43	1 906
<b>Razem:</b>		<b>1 180</b>	<b>1 789</b>	<b>1 173</b>	<b>1 986</b>	<b>1 112</b>	<b>2 248</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB*

### III. Gimnazja

#### 1. Definicja obszaru

W gimnazjach realizowany jest obowiązek szkolny, który trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do 18 roku życia. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkół publicznych lub niepublicznych. Na wniosek rodziców, dyrektor szkoły może zezwolić na spełnianie obowiązku szkolnego poza szkołą.

Zakładanie i prowadzenie publicznych gimnazjów należy do zadań własnych Gminy Białystok. Gmina wydaje również zezwolenia na założenie publicznych szkół prowadzonych przez osobę prawną lub fizyczną. Osoba prawna lub fizyczna może prowadzić niepubliczne gimnazja po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę.

Sieć publicznych gimnazjów prowadzonych przez gminę oraz granice obwodów gimnazjów ustala Rada Miejska Białegostoku. Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim uczniom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem zasady, iż droga z domu do szkoły nie może przekraczać 4 km - w przypadku uczniów gimnazjów.

Jeżeli droga ucznia z domu do szkoły, w której obwodzie on mieszka przekracza odległość 4 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

*W tej części diagnozy pominięto gimnazja specjalne, ponieważ wychowanie i kształcenie uczniów niepełnosprawnych umieszczono w rozdziale „Diagnoza w obszarze kształcenia specjalnego i integracyjnego”.*

#### 2. Charakterystyka obszaru

##### 1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2006/2007 w 37 gimnazjach uczy się 10 937 uczniów, w tym w 24 placówkach samorządowych – 10 087. Od 1 września 2005 r. funkcjonuje również publiczne gimnazjum dla dorosłych wchodzące w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego. Dane szczegółowe zawiera tabela OG-1.

**Tabela OG-1. Liczba szkół, oddziałów i uczniów w roku szkolnym 2006/07 w Białymstoku**

Gimnazja	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia liczba uczniów w oddziale
Gimnazja samorządowe*)	23	393	10 068	25,62
Gimnazjum samorządowe dla dorosłych	1	1	19	19
Gimnazja dotowane publiczne**)	2	6	176	29,33
Gimnazja dotowane niepubliczne	11	48	674	14,04
<b>Razem</b>	<b>37</b>	<b>448</b>	<b>10 937</b>	<b>24,41</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2006r.)*

\*) uwzględniono gimnazja: samodzielne oraz wchodzące w skład zespołów szkół

\*\*\*) w tym gimnazjum dla dorosłych OHP (3 oddziały i 85 uczniów)

**Tabela OG-2. Liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziału w gimnazjach w latach szkolnych 2004/2005 do 2006/2007**

Typy szkół	Liczba uczniów			Liczba oddziałów			Średnia liczebność oddziału		
	2003/04	2004/05	2005/06	2003/04	2004/05	2005/06	2003/04	2004/05	2005/06
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Gimnazja samorządowe	11322	10619	10087	429	410	394	26,39	25,9	25,6
Gimnazja dotowane*)	727	782	850	44	49	54	16,52	15,96	15,7
<b>Razem</b>	<b>12049</b>	<b>11401</b>	<b>10937</b>	<b>473</b>	<b>459</b>	<b>448</b>	<b>25,47</b>	<b>24,84</b>	<b>24,4</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2006r.)

\*) w tym gimnazjum dla dorosłych

Jak wynika z tabeli OG-2 w latach 2005/2006 – 2006/2007 w samorządowych gimnazjach nastąpił spadek uczniów o 464 (ok. 4,1 %), a w gimnazjach dotowanych nastąpił wzrost o 68 uczniów (ok.8,7 %). Średnia liczebność oddziału w samorządowych gimnazjach wynosi 25,6 uczniów, natomiast w gimnazjach dotowanych średnia liczebność oddziału wynosi 15,7.

## 2) Baza lokalowa

Gimnazja prowadzone przez gminę mieszczą się w 23 budynkach. Własnością miasta są wszystkie budynki. Dziewięć gimnazjów zlokalizowanych jest w samodzielnych budynkach – PG Nr 2, PG Nr 3, PG Nr 4, PG Nr 6, PG Nr 9, PG Nr 13, PG Nr 15, PG Nr 18 i PG Nr 7. Pięć gimnazjów (PG Nr 8, PG Nr 10, PG Nr 11, PG Nr 14, PG Nr 16) mieści się w budynkach zespołów szkół ogólnokształcących. PG Nr 29S, PG Nr 30, PG Nr 20, PG Nr 17 I znajdują się w budynkach odpowiednio SP Nr 3, SP Nr 20, SP Nr 29, SP Nr 45 i tworzą z nimi zespoły szkół. Natomiast PG Nr 1, PG Nr 5, PG Nr 12, PG Nr 19S i PG Nr 31 funkcjonują we wspólnych budynkach ze szkołami podstawowymi, z którymi nie są związane organizacyjnie.

Wśród 23 budynków wszystkie są ogrzewane przez kotłownie olejowe i gazowe oraz z sieci miejskiej.

Z dniem 14 lutego 2007 r. została oddana do użytku sala gimnastyczna przy PG Nr 6, natomiast PG Nr 1, PG Nr 5, PG Nr 12 i PG Nr 19S korzystają z sal gimnastycznych szkół podstawowych mieszczących się w tym samym budynku, zaś 6 szkół posiada jedynie salę gimnastyczną niepełnowymiarową (tzw. salę zastępczą), są to: PG Nr 3, PG Nr 4, PG Nr 7, PG Nr 8, PG Nr 9 i PG Nr 10.

W roku 2006 na remonty gimnazjów wydano z budżetu Miasta kwotę 175.995 zł, a ze środków pozabudżetowych kwotę 21.629 zł. Łącznie w latach 2004 – 2006 na remonty w gimnazjach wydatkowano z budżetu Miasta 681.586 zł, a ze środków pozabudżetowych 41.847 zł.

## 3) Kadra

W gimnazjach zatrudnieni są nauczyciele o kwalifikacjach zgodnych z rozporządzeniem MENiS z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i stopni awansu zawodowego nauczycieli zawierają tabele: OG-3 i OG-4.

**Tabela OG-3. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w gimnazjach w roku 2006 według stopni awansu zawodowego**

Stopień awansu Typ szkoły	Ogółem	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany	
<b>Gimnazja</b>	964,28	43,66	4,53	149,9	15,55	365,2	37,87	405,52	42,05

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)*

**Tabela OG-4. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty w gimnazjach w roku 2006 według poziomu kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Gimnazja	Gimnazja z oddziałami integracyjnymi	Gimnazja z oddziałami sportowymi	Gimnazja sportowe lub mistrzostwa sportowego	Gimnazja dwujęzyczne	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	191	249	207	72	40	759	95,47
	Niepełnozatrud.	58,01	41,88	37,66	16,2	7,82	161,57	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	7	5	8	3	1	24	3,82
	Niepełnozatrud.	4,66	1,84	2,99	1,23	2,15	12,87	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	1	2	1	0	0	4	0,54
	Niepełnozatrud.	0,28	0	0,89	0	0	1,17	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	1	0	0	1	0,17
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	0	0,67	
Razem	Pełnozatrud.	199	256	217	75	41	788	81,72
	Niepełnozatrud.	62,95	43,72	42,21	17,43	9,97	176,28	18,28
<b>Razem</b>		<b>261,95</b>	<b>299,72</b>	<b>259,21</b>	<b>92,43</b>	<b>50,97</b>	<b>964,28</b>	<b>100</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)*

W gimnazjach zatrudnia się nauczycieli w wymiarze 964,28 etatu, nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach stanowią 95,47 % ogółu zatrudnionych, jedynie 0,17 % to nauczyciele o najniższych kwalifikacjach. 42,05 % ogółu nauczycieli zatrudnionych w gimnazjach stanowią nauczyciele dyplomowani.

W roku 2006/2007 w gimnazjach zatrudnia się pracowników administracji i obsługi na 306,81 etatu.

#### 4) Stopień zaspokajania potrzeb

Sieć gimnazjów zaspokaja potrzeby w zakresie spełniania obowiązku szkolnego. Należy jednak podkreślić, że występuje zróżnicowanie obciążenia budynku szkolnego oraz niewielkie zróżnicowanie liczby uczniów w oddziałach. Dysproporcje te są wynikiem m. in. struktury wieku ludności zamieszkującej dane osiedle oraz zmian demograficznych.

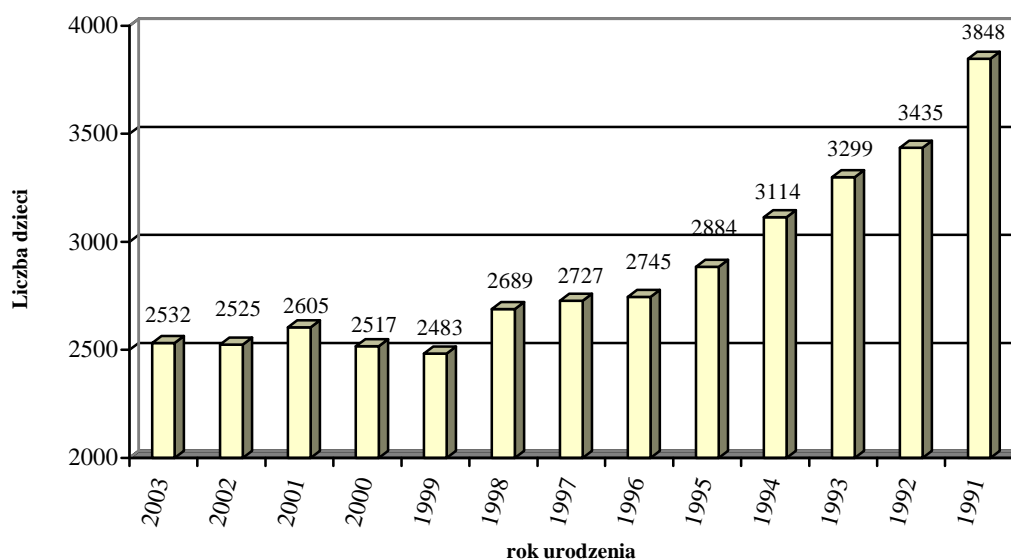
Wszystkie dzieci są objęte pomocą psychologiczno – pedagogiczną, której udzielają zatrudnieni w szkołach wg standaryzacji zatrudnienia pedagoga bądź psychologa oraz 2 rejonowe i 1 specjalistyczna poradnia psychologiczno – pedagogiczna. Szczególną uwagę poświęca się uczniom z różnego typu deficytami. Dla nich organizowane są klasy integracyjne. Dla uczniów, którzy nie mogą uczęszczać do szkoły organizuje się nauczanie indywidualne.

W każdej szkole zorganizowana jest biblioteka szkolna.

## 5) Demografia i prognozy na przyszłość

Diagram OG-1, ilustruje dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży zamieszkałej w Białymstoku w roku 2007, uszeregowane według roku urodzenia. Rocznik 1991 jest w roku szkolnym 2006/2007 w klasie III gimnazjum.

**Diagram OG-1. Liczba dzieci zamieszkałych w Białymstoku w 2007 r. wg roku urodzenia (dane Wydziału Spraw Obywatelskich UMB z 05.02.2007 r.)**



## 6) Finanse

Publiczne gimnazja i świetlice przy nich funkcjonujące są jednostkami budżetowymi prowadzonymi przez Gminę Białystok. Środki finansowe otrzymują do wysokości planu finansowego zatwierdzonego corocznie przez gminę. Oprócz środków finansowych otrzymywanych z budżetu gminy publiczne gimnazja prowadzą działalność w formie rachunku dochodów własnych, z których wpływy gromadzą na kontach specjalnych i wydatkują na bieżącą działalność placówki.

Gimnazja publiczne prowadzone przez osoby prawne lub fizyczne otrzymują z budżetu miasta dotację w wysokości średniego wydatku na jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez gminę. Gimnazja niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotację na jednego ucznia w wysokości kwoty otrzymywanej przez gminę w ramach subwencji oświatowej.



Dotacja w gimnazjach niepublicznych na jednego ucznia miesięcznie w poszczególnych latach wynosiła:

- rok 2003 – 200 zł,
- rok 2004 – 220 zł,
- rok 2005 – 234 zł,
- rok 2006 – 252 zł.

**Tabela OG-5. Wydatki na prowadzenie i dotowanie gimnazjów i świetlic w latach 2004 – 2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004 r.	2005 r.	2006 r.
1.	Publiczne Gimnazja – wydatki bieżące	43 187 433	45 377 811	48 439 486
2.	Świetlice przy gimnazjach	1 011 371	1 264 238	1 127 130
3.	Dotacje dla gimnazjów niepublicznych	1 949 211	1 952 972	2 277 059
<b>4.</b>	<b>Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2+3)</b>	<b>46 148 015</b>	<b>48 595 021</b>	<b>51 843 675</b>
<b>5.</b>	<b>Gimnazja i świetlice – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)</b>	<b>47 421 572</b>	<b>52 666 022</b>	<b>62 044 610</b>
6.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
7.	% (poz.5/poz.6)	16,55	17,10	15,80
8.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
9.	% (poz.5/poz.8)	7,70	7,84	8,40

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Przedstawiona powyżej tabela zawiera dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie gimnazjów na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych Miasta Białegostoku.

W wydatkach na 2005 rok znajdują środki finansowe w kwocie 9 144 zł na realizację szkolnego programu SOCRATES-COMENIUS. Kwota na realizację tegoż programu w 2006 roku kształtowała się na poziomie 27 293 zł.

W powyższych wydatkach znajdują się również środki finansowe w kwocie 716 908 zł na realizację programu „Likwidacja barier architektonicznych” realizowany przez 4 gimnazja (Publiczne Gimnazjum Nr 4, Publiczne Gimnazjum Nr 5, Publiczne Gimnazjum Nr 13 i Publiczne Gimnazjum Nr 14 Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 9).

Na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem gimnazjów w roku 2006 Miasto Białystok wydatkowało ponad 62 mln zł, co stanowić będzie 15,80 % wszystkich wydatków na edukację przeznaczonych z budżetu Miasta, w roku 2005 ponad 52 mln. zł, stanowiących 17,10% i w 2004 r. również ponad 47 mln. zł, stanowiących 16,55% budżetu oświaty.

Sukcesywny wzrost wydatków na gimnazja wiąże się z przepływem zatrudnienia z wygaszanych szkół podstawowych, jak również opłat związanych z utrzymaniem budynków. Zwiększyła się również liczba gimnazjów poprzez przejęcie 31 Gimnazjum z Dojlid Górnych oraz utworzenie gimnazjum przy Centrum Kształcenia Ustawicznego. Podobna jest sytuacja w świetlicach, które w latach poprzednich funkcjonowały przede

wszystkim przy szkołach podstawowych, a w związku z wygaszaniem szkół przeszły do gimnazjów.

**Tabela OG-6. Koszt kształcenia jednego ucznia w publicznych gimnazjach**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia (przewidywany)
1	Publiczne Gimnazjum Nr 1 ul. Jesienna 8	443	3 292	432	3 493	422	3 962
2	Publiczne Gimnazjum Nr 2 ul. Sucha 2	726	4 204	598	4 973	517	5 581
3	Publiczne Gimnazjum Nr 3 ul. Spacerowa 4	419	4 257	425	4 128	414	4 403
4	Publiczne Gimnazjum Nr 4 * ul. Ciepła 32	515	4 255	458	5 070	406	5 767
5	Publiczne Gimnazjum Nr 5 * ul. Pułaskiego 25	984	3 077	976	3 354	890	3 961
6	Publiczne Gimnazjum Nr 6 ul. Komisji Edukacji Narodowej 1	635	3 154	652	3 289	607	3 867
7	Publiczne Gimnazjum Nr 7 ** ul. Stołeczna 6	543	3 159	492	3 594	473	4 032
8	Publiczne Gimnazjum Nr 8 ZSOMS** ul. Konopnickiej 3	370	4 586	348	5 083	322	5 177
9	Publiczne Gimnazjum Nr 9 ul. Antoniuk Fabryczny 5/7	722	3 063	747	3 312	740	3 548
10	Publiczne Gimnazjum Nr 10 ZSO Nr 5 ul. Wierzbowa 7	276	3 801	255	3 989	222	4 649
11	Publiczne Gimnazjum Nr 11 ZSO Nr 8 ul. Żurawia 12	169	2 155	160	3 377	149	4 206
12	Publiczne Gimnazjum Nr 12** ul. Pietrasze 29	574	3 493	550	3 496	520	3 847
13	Publiczne Gimnazjum Nr 13 ul. Piastowska 3D	652	3 776	617	3 942	571	4 192
14	Publiczne Gimnazjum Nr 14 ZSO Nr 9 ul. Upalna 26 **	924	3 581	875	3 856	812	4 278
15	Publiczne Gimnazjum Nr 15** ul. Porzeczkowa 11	859	4 011	810	4 409	714	5 114
16	Publiczne Gimnazjum Nr 16 ZSO Nr 10 ul. Sokólska 1	374	3 836	333	4 527	310	5 056
17	Publiczne Gimnazjum Nr 17* ZS Integracyjnych Nr 1 ul. Łagodna 10	274	5 892	276	7 218	314	7 699
18	Publiczne Gimnazjum Nr 18** ul. Magnoliowa 13	1 166	4 020	1 032	4 589	914	5 265
19	Publiczne Gimnazjum Nr 19 Sportowe ul. Kamienna 15 **	325	4 389	319	4 551	317	4 766
20	Publiczne Gimnazjum Nr 20 ** ZS Sportowych Nr 1 ul. Promienna 13a	325	3 495	330	3 616	345	3 600
21	Publiczne Gimnazjum Nr 29 ZS Nr 2 ul. Gdańska 23/1 **	124	4 038	174	4 281	203	4 040
22	Publiczne Gimnazjum Nr 30 ZS Nr 1 ul. Leśna 30	166	2 879	188	3 024	197	3 570
23	Publiczne Gimnazjum Nr 31 ul. Dojlidy Górne 48	-	-	-	-	150	4 347
<b>Razem:</b>		<b>11 565</b>	<b>3 723</b>	<b>11 047</b>	<b>4078</b>	<b>10 528</b>	<b>4 468</b>

\* - szkoła z oddziałami integracyjnymi    \*\* - szkoła z oddziałami sportowymi

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

#### **IV. Szkolnictwo ponadgimnazjalne Miasta Białegostoku ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Zespołów Szkół Zawodowych**

##### **1. Definicja obszaru**

Kształceniem ponadgimnazjalnym obejmuje się uczniów, którzy ukończyli gimnazjum. Uczniowie ci do ukończenia 18 roku życia objęci są obowiązkiem nauki.

Szkoły ponadgimnazjalne dzielą się na:

a) zasadnicze szkoły zawodowe o kresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w dwuletnich uzupełniających liceach ogólnokształcących oraz trzyletnich technikach uzupełniających,

b) trzyletnie licea ogólnokształcące, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

c) trzyletnie licea profilowane kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

d) czteroletnie technika, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

e) dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

f) trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, a także uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu,

g) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu.

Wymienione typy szkół dzielą się na szkoły dla młodzieży, w których lekcje odbywają się przez wszystkie dni tygodnia, szkoły dla dorosłych wieczorowe, w których zajęcia odbywają się w wybrane dni każdego tygodnia w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz szkoły dla dorosłych zaoczne, w których konsultacje dla słuchaczy odbywają się w wybrane 2–3 dni tygodnia (piątek – sobota - niedziela), najczęściej co dwa tygodnie, a promocję na wyższy semestr otrzymuje się po zdaniu, określonych w planie nauczania, egzaminów. Przez szkołę dla dorosłych należy rozumieć szkołę, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której przyjmowane są osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym przyjmowane są do szkoły.

Szkoły ponadgimnazjalne realizują programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, w przypadku liceum profilowanego – również podstawę programową kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w danym zawodzie. Podstawy programowe określone są przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W tym obszarze edukacji funkcjonują również prowadzone przez Miasto od 1 września 2004 roku trzy branżowe Centra Kształcenia Praktycznego oraz istniejące już od kilku lat Centrum Kształcenia Praktycznego w Zespole Szkół Rolniczych. W powyższych Centrach uczniowie szkół zawodowych odbywają zajęcia praktyczne przygotowując się

do wykonywania określonego zawodu. Ponadto uczniowie białostockich szkół realizują także praktyczną naukę zawodu w warsztatach szkolnych (Zespół Szkół Odzieżowych, Zespół Szkół Zawodowych Nr 2), pracowniach (Zespół Szkół Metalowo-Drzewnych) oraz u pracodawców.

Kształcenie ustawiczne może być organizowane i prowadzone w szkołach dla dorosłych, placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego. Uchwałą z dnia 21 marca 2005r. powołane zostało Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku. Szkoły wchodzące w jego skład rozpoczęły działalność dydaktyczną z dniem 1 września 2005r. W założeniu będzie ono wiodącym ośrodkiem kształcenia dorosłych i dokształcania w rozmaitych formach pozaszkolnych. CKU daje możliwość kształcenia we wszystkich typach szkół dla dorosłych przy wykorzystaniu bogatej oferty kształcenia zawodowego. Od września 2006r. w szkołach wchodzących w skład Centrum Kształcenia Ustawicznego kształci się 508 uczniów w 15 oddziałach.

## 2. Charakterystyka obszaru

### 1) Dane statystyczne

W roku szkolnym 2006/2007 w szkołach prowadzonych przez Miasto Białystok zapewniono uczniom miejsca w 16 liceach ogólnokształcących dla młodzieży (9741 uczniów), w 11 liceach profilowanych dla młodzieży (1718 uczniów) oraz w 26 szkołach zawodowych różnych typów dla młodzieży (6949 uczniów), a także w 3 liceach ogólnokształcących dla dorosłych (770 słuchaczy) i 14 szkołach zawodowych dla dorosłych (1879 słuchaczy). Szkoły zawodowe oraz licea profilowane w mieście Białymstoku funkcjonują w Zespołach Szkół Zawodowych (15), dlatego w analizie traktowane będą łącznie. Do wszystkich typów samorządowych szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2006/2007 uczęszcza ponad 21 tys. uczniów i słuchaczy.

Malejąca liczba szkół (tabela PG-1) wynika z faktu, iż przy przekształcaniu szkół ponadpodstawowych została zmniejszona ich liczba – m. in. zamknięto szkoły, które od lat nie dokonywały naboru.

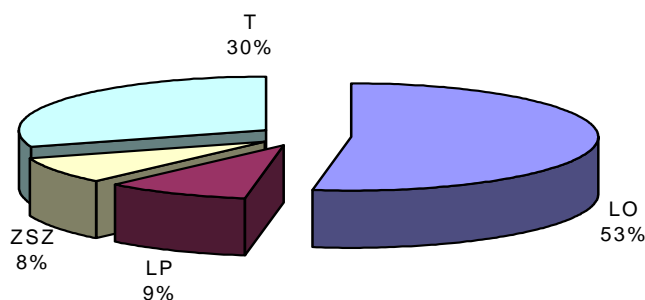
**Tabela PG-1. Liczba szkół ponadgimnazjalnych w latach 2003-2006**

Typy szkół	Liczba szkół			
	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	16	16	16	16
Szkoły zawodowe dla młodzieży (razem z LP)	50	49	47	37
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	3	5	5	3
Szkoły zawodowe dla dorosłych	12	12	12	14
<b>Razem</b>	<b>81</b>	<b>82</b>	<b>80</b>	<b>70</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB*

Analizując zainteresowanie uczniów poszczególnymi rodzajami szkół, należy stwierdzić, iż od 1999 roku pomimo niezmiennego planu rekrutacji maleje zainteresowanie kształceniem w zasadniczych szkołach zawodowych, a wzrasta zainteresowanie nauką w szkołach kończących się maturą. Strukturę kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2006/2007 przedstawia diagram PG-1.

**Diagram PG-1. Struktura kształcenia – szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2006/2007**



Średnia liczebność oddziałów w liceach ogólnokształcących jest o blisko 5 uczniów większa niż w szkołach zawodowych wynosi 30,06 ucz (w szkołach zawodowych-25,49 uczniów). Nadmienić należy, że w strukturach szkół ponadgimnazjalnych funkcjonują klasy integracyjne, sportowe i mistrzostwa sportowego. Ponadto w roku szkolnym 2006/2007 przyjęto limit uczniów w oddziale w zasadniczych szkołach zawodowych na poziomie 25 uczniów/oddział – wg faktycznej liczebności. Niska liczebność uczniów w oddziałach jest spowodowana między innymi tym czynnikiem, jak również rezygnacją przez uczniów z dalszego kształcenia w klasach starszych, szczególnie w przypadku szkół dla młodzieży kształcących na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej oraz liceum. Średnia liczebność oddziałów w szkołach dla dorosłych wynosi 26,05 osób.

**Tabela PG-2. Szkoły samorządowe - liczba uczniów, oddziałów i średnia liczebność oddziałów w latach 2003 – 2006**

Typy szkół	Liczba uczniów				Liczba oddziałów				Średnia liczebność oddziału			
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Liceum ogólnokształcące dla młodzieży	9703	9537	9675	9741	327	319	322	324	29,7	29,9	30,04	30,06
Szkoły zawodowe dla młodzieży	10406	10711	9789	8947	393	412	378	351	26,5	26	25,89	25,49
<b>Razem szkoły dla młodzieży</b>	<b>20109</b>	<b>20248</b>	<b>19464</b>	<b>18688</b>	<b>720</b>	<b>731</b>	<b>700</b>	<b>675</b>	<b>27,9</b>	<b>27,7</b>	<b>27,80</b>	<b>27,68</b>
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1002	936	758	770	35	34	27	27	28,6	27,5	28,94	28,51
Szkoły zawodowe dla dorosłych	2173	1876	1638	1433	74	60	65	55	29,4	31,3	25,2	26,05
<b>Razem szkoły dla dorosłych</b>	<b>3175</b>	<b>2812</b>	<b>2396</b>	<b>2203</b>	<b>109</b>	<b>94</b>	<b>92</b>	<b>82</b>	<b>29,1</b>	<b>29,9</b>	<b>26,04</b>	<b>26,86</b>
<b>Razem</b>	<b>23284</b>	<b>23060</b>	<b>21.860</b>	<b>20891</b>	<b>829</b>	<b>825</b>	<b>792</b>	<b>757</b>	<b>28,1</b>	<b>28</b>	<b>27,6</b>	<b>27,52</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

Nadal utrzymuje się spadek liczby uczniów kształcących się w szkołach dla dorosłych. Wynika to z faktu, że w znacznym procencie szkoły dla dorosłych kształcą uczniów – absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. W związku zaś z niską liczbą uczniów tego typu szkoły (ZSZ) problem ma swoje reperkusje na kolejnych szczeblach kształcenia. Ponadto od roku szkolnego 2006/2007 nie przeprowadza się naboru do klas pierwszych techników dla dorosłych na podbudowie zasadniczych szkół zawodowych starego typu, w następstwie wdrożenia reformy ustroju szkolnego.

## 2) Kadra

W szkołach ponadgimnazjalnych zatrudniali się nauczyciele posiadający kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie pedagogiczne wg rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczyciela oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli.

W roku szkolnym 2006/2007 nauczyciele zatrudnieni są na 1682,35 etatu. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (708,79et. – 42,13%). Nauczyciele o najwyższych kwalifikacjach stanowią 37,9 % ogółu zatrudnionych, a nauczyciele o najniższych kwalifikacjach to 4,9%.

**Tabela PG-3. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego**

Ogółem	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany	
1682,35	82,58	4,9%	253,53	15,06%	708,79	42,13%	637,45	37,9%

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)

**Tabela PG-4. Liczba nauczycieli w przeliczeniu na etaty pedagogiczne wg stopni awansu zawodowego**

Stopień awansu		Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Razem	%
Poziom wykształcenia							
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	1a	34	147	493	520	1194	94,07
	2b	32,37	82,91	163,84	109,56	388,68	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	3a	3	15	21	4	43	3,67
	4b	4,42	6,12	5,39	2,89	18,82	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	5a	1	1	7	0	9	0,56
	6b	0,55	0	0	0	0,55	
Pozostałe kwalifikacje	7a	4	1	17	1	23	1,68
	8b	3,24	0,5	1,56	0	5,3	
Razem pełnozatrudnieni	a	42	164	538	525	1269	75,43
Razem niepełnozatrudnieni	b	40,58	89,53	170,79	112,45	413,35	24,57
<b>Razem</b>		<b>82,58</b>	<b>253,53</b>	<b>708,79</b>	<b>637,45</b>	<b>1682,35</b>	<b>100</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)

Pracownicy administracji i obsługi zatrudnieni byli na 525,95 etatach (stan wg arkuszy organizacji).

## 3) Internaty i bursa szkolna

W roku szkolnym 2006/2007 w 9 internatach i bursie szkolnej prowadzonych przez Miasto Białystok mieszka ok. 1209 osób, tj. o 45 wychowanków mniej niż w roku ubiegłym.

Wypełnienie internatów kształtuje się na poziomie 91,4 %, zaś bursy szkolnej na poziomie 81%. Wszystkie placówki, oprócz Internatu Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej mieszczą się w budynkach wolnostojących.

**Tabela PG-5. Organizacja bursy i internatów prowadzonych przez Miasto Białystok w latach 2003 – 2006**

Wyszczególnienie	2003/2004			2004/2005			2005/2006			2006/2007		
	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Stopień wypełnienia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Stopień wypełnienia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Stopień wypełnienia [%]	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Stopień wypełnienia [%]
Internaty	1159	975	84,12	1138	987	98,71	1121	1018	90,8	1071	979	91,4
Bursa szkolna	374	210	56,15	360	235	65,28	285	236	82	285	230	81
<b>Razem</b>	<b>1533</b>	<b>1185</b>	<b>77,30</b>	<b>1498</b>	<b>1222</b>	<b>81,58</b>	<b>1406</b>	<b>1254</b>	<b>89,1</b>	<b>1356</b>	<b>1209</b>	<b>89,15</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego S-08, wg stanu na dzień 31.X.2006r.)

W roku szkolnym 2006/2007 pracownicy pedagogiczni w internatach i bursach zatrudnieni są na 63,93 etatach. Najwięcej z nich posiada stopień nauczyciela mianowanego (27,93 etatów – 43,68 %). Szczegółowe dane zawiera tabela PG-6.

**Tabela PG-6. Liczba etatów nauczycieli wg stopni awansu zawodowego**

Ogółem	Stażysta		Kontraktowy		Mianowany		Dyplomowany	
63,93	5	7,82%	9	14,07%	27,93	43,68%	22	34,41%

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX.2006r.)

Pracownicy pedagogiczni o najwyższych kwalifikacjach stanowią 34,41% ogółu zatrudnionych, natomiast o najniższych kwalifikacjach 7,82%.

**Tabela PG-7. Liczba nauczycieli zatrudnionych w bursie i internatach w przeliczeniu na etaty pedagogiczne wg stopni awansu zawodowego i poziomu wykształcenia**

Stopień awansu Poziom wykształcenia		Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Razem	%
		Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	1a	5	7	25	
	2b	0	2	1,93	0	3,93	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	3a	0	0	1	0	1	1,56
	4b	0	0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	5a	0	0	0	0	0	0
	6b	0	0	0	0	0	
Pozostałe kwalifikacje	7a	0	0	0	0	0	0
	8b	0,0	0	0	0	0	
Razem pełnozatrudnieni	a	5	7	26	22	60	93,85
Razem niepełnozatrudnieni	b	0	2	1,93	0	3,93	6,15
<b>Razem</b>		<b>5</b>	<b>9</b>	<b>27,93</b>	<b>22</b>	<b>63,93</b>	<b>100</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdania statystycznego EN-3, wg stanu na dzień 10.IX. 2006r.)

Pracownicy administracji i obsługi są zatrudnieni na 92,92 etatach (stan wg arkuszy organizacji).

#### 4) Stopień zaspokojenia potrzeb

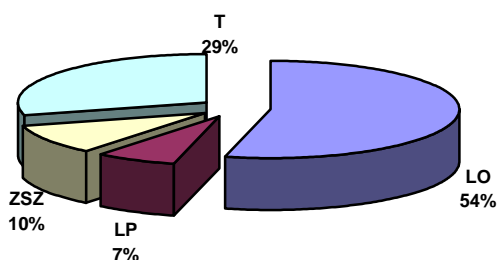
Sieć szkół ponadgimnazjalnych w Białymstoku umożliwia kształcenie młodzieży i dorosłych w różnych typach szkół i w różnych kierunkach kształcenia zawodowego, zapewniając różnorodne ścieżki osiągnięcia wykształcenia średniego oraz kwalifikacji zawodowych. Wszystkie typy samorządowych szkół zawodowych zlokalizowane są w 15 zespołach szkół zawodowych, które oferują szeroką gamę kierunków kształcenia zawodowego na różnych poziomach i w różnych zawodach. W roku szkolnym 2006/2007 szkoły samorządowe kształciły uczniów w technikum w 27 zawodach, a w szkole zasadniczej w 18 zawodach, natomiast w liceum profilowanym w 9 profilach. Coroczna liczba miejsc w szkołach ponadgimnazjalnych jest znacząco większa od liczby potencjalnych kandydatów. Każdego roku rozbudowuje się ofertę edukacyjną miasta Białegostoku poprzez wprowadzanie nowych zawodów i kierunków kształcenia.

W każdej samorządowej szkole ponadgimnazjalnej uczniowie otoczeni są opieką pedagogów oraz mają możliwość korzystania z biblioteki szkolnej. We wszystkich szkołach funkcjonuje przynajmniej jedna pracownia komputerowa, umożliwia się uczniom dostęp do internetu. Znaczna część szkół posiada także własną stronę internetową. Należy wspomnieć o działaniach podejmowanych przez szkoły na rzecz pozyskania środków z różnego rodzaju projektów, a mających na celu doposażenie placówki w sprzęt komputerowy i pomoce dydaktyczne.

Uczniowie zamieszkali poza Białymstokiem w odległości uniemożliwiającej im codzienny dojazd do szkoły, mają możliwość zamieszkania w internatach lub bursie szkolnej – 43% spoza Miasta.

Stopień zainteresowania poszczególnymi typami szkół, kierunkami kształcenia i zawodami jest w ostatnich trzech latach zbliżony. Ostatecznie ponad 50 % młodzieży każdego roku wybiera kształcenie w liceum ogólnokształcącym, zaledwie 10 % - w szkole zasadniczej, pozostali decydują się na naukę w szkole średniej zawodowej (diagram PG-2).

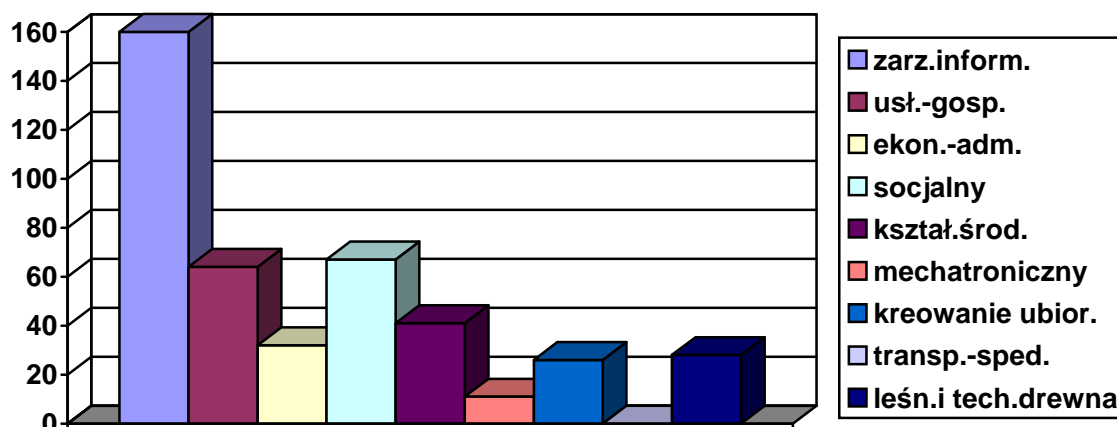
**Diagram PG-2. Odsetek uczniów przyjętych do kl. I różnych typów szkół dla młodzieży na rok szkolny 2006/2007**



*Stosunkowo nieliczna grupa uczniów, która w rekrutacji na rok szkolny 2006/2007 wybrała liceum profilowane (7%), najbardziej zainteresowana była profilami: zarządzanie informacją, socjalny usługowo-gospodarczy i ekonomiczno-administracyjny. Pokazuje to diagram PG-3.*

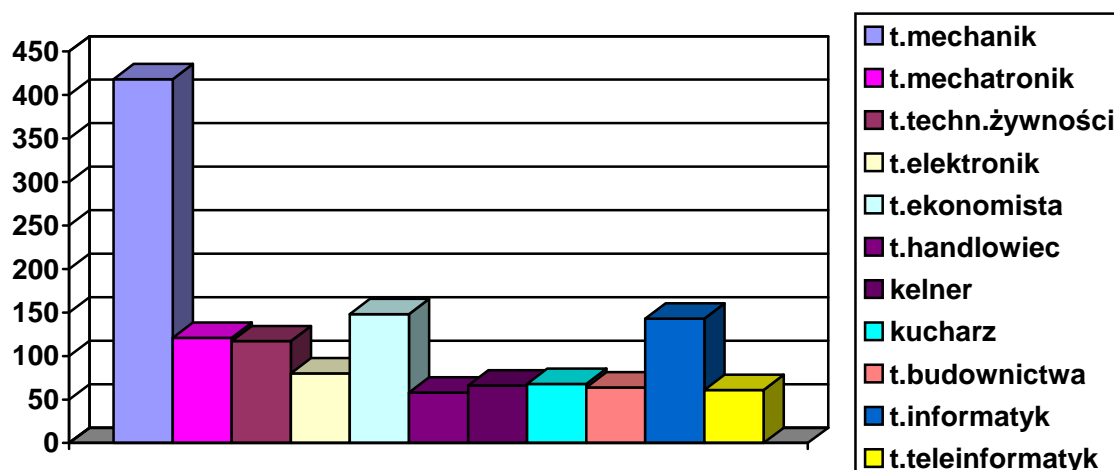


**Diagram PG-3. Wybór profili w liceum profilowanym w roku 2006 przez absolwentów gimnazjów**

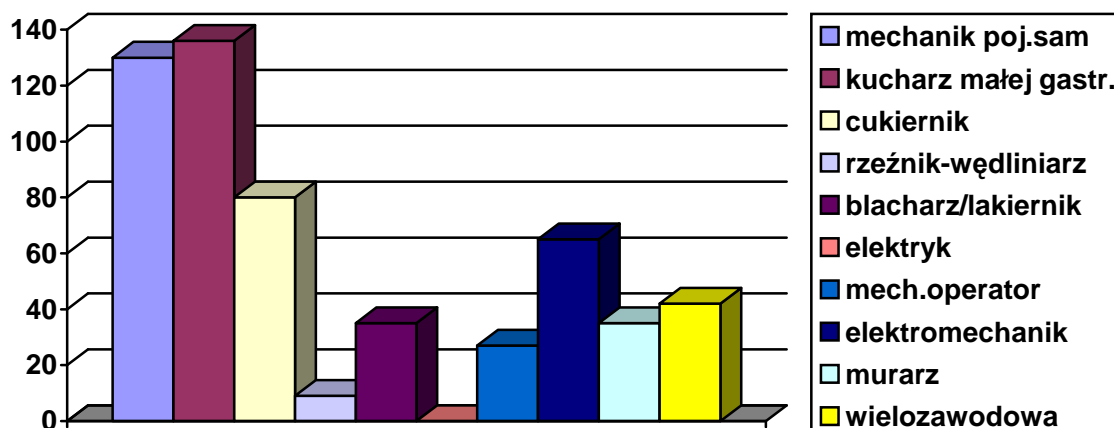


**Diagram PG-4. Wybór zawodów w technikum w roku 2006 przez absolwentów gimnazjów**

*U tych gimnazjalistów, którzy w tym roku wybrali technikum, największą popularność zyskał zawód technika mechanika. Nieco mniej popularne, ale wybierane przez ponad 100 gimnazjalistów są zawody: technik ekonomista i technik informatyk.*



**Diagram PG-5. Wybór zawodów w szkole zasadniczej w roku 2005 przez absolwentów gimnazjów**



*Gimnazjaliści, którzy zostali przyjęci do szkoły zasadniczej, najczęściej wybierali zawód kucharza małej gastronomii (21,82 %), mechanika (20,86 %), lub cukiernika (12,9 %). Nadal, jak w latach poprzednich, nie znalazły chętnych zawody takie, jak: sprzedawca, stolarz.*

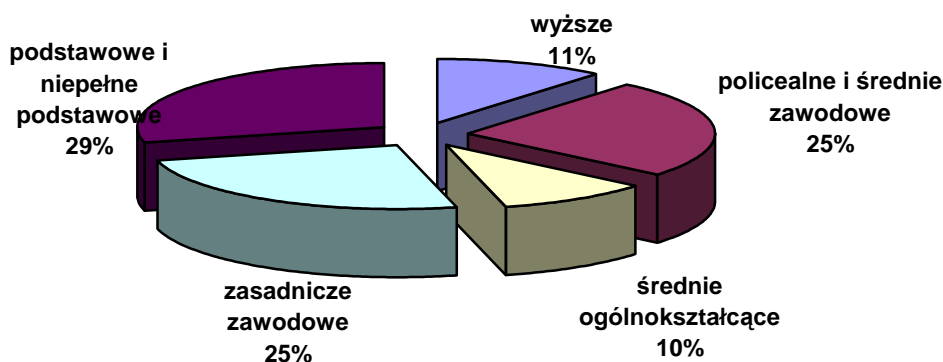
## 5) Kształcenie zawodowe w aspekcie rynku pracy

Rynek pracy jest zjawiskiem dynamicznym. Zapotrzebowanie na różnego rodzaju grupy zawodowe oraz na ich ilość jest zmienne w czasie i uzależnione od różnorodnych czynników, m.in. strategii gospodarczej państwa, zjawisk makroekonomicznych oddziałujących na gospodarkę kraju, a tym samym stymulujących popyt na pracę, czynników demograficznych i kulturowych (w tym edukacja), rozwoju technologicznego bezpośrednio wpływającego na strukturę zatrudnienia.

Na dzień 30 czerwca 2006r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowanych było 19 558 osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia (udział bezrobotnych do osób czynnych zawodowo) na koniec czerwca 2006r. wynosiła 14,9% w powiecie ziemskim i 11,4% w powiecie grodzkim (13,8% w województwie i 16,0% w Polsce).

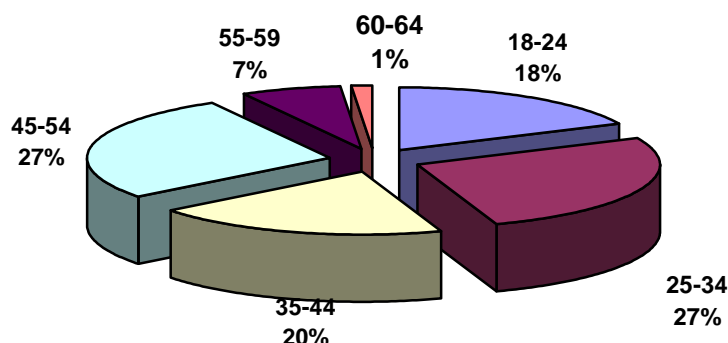
Według danych statystycznych, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, najwięcej bezrobotnych w I połowie b.r. zarejestrowanych było w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (25 %) oraz podstawowym i niepełnym podstawowym (29 %), a najmniej – z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10 %) oraz wyższym (11 %). Strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg poziomu wykształcenia obrazuje diagram PG-6 (stan na dzień 30 czerwca 2006 r.).

**Diagram PG-6. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg wykształcenia – stan na dzień 30.06.2006r.**



Na dzień 30.06.2006r. zarejestrowanych było 3 517 osób w wieku 18-24 lata, co stanowi 18% ogółu bezrobotnych. Większy odsetek stanowią osoby w wieku 35-44 lata (19,6%), 25-34 lata (26,8%), 45-54 lata ( 27,4%).

**Diagram PG-7. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku – stan na dzień 30 czerwca 2006 r.**



Powyższe dane wskazują na potrzebę stworzenia możliwości młodzieży i dorosłym, którzy zdobyli pewien stopień wykształcenia, szybkiego doksztalcenia się, a także przekwalifikowania. Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest działalność Centrum Kształcenia Ustawicznego zorientowanego na kształcenie ustawiczne dorosłych we wszystkich typach szkół, wzbogacone o szeroką ofertę form kursowych. Stwarza ono warunki uczestnictwa w edukacji zawodowej osobom, które opuściły system szkolny, a które stanowią największy odsetek bezrobotnych w naszym mieście. CKU podjęło również współpracę z pracodawcami i ich organizacjami w dziedzinie kształcenia zawodowego, owocującą wprowadzeniem nowych kierunków kształcenia.

## **6) Demografia i prognozy na przyszłość**

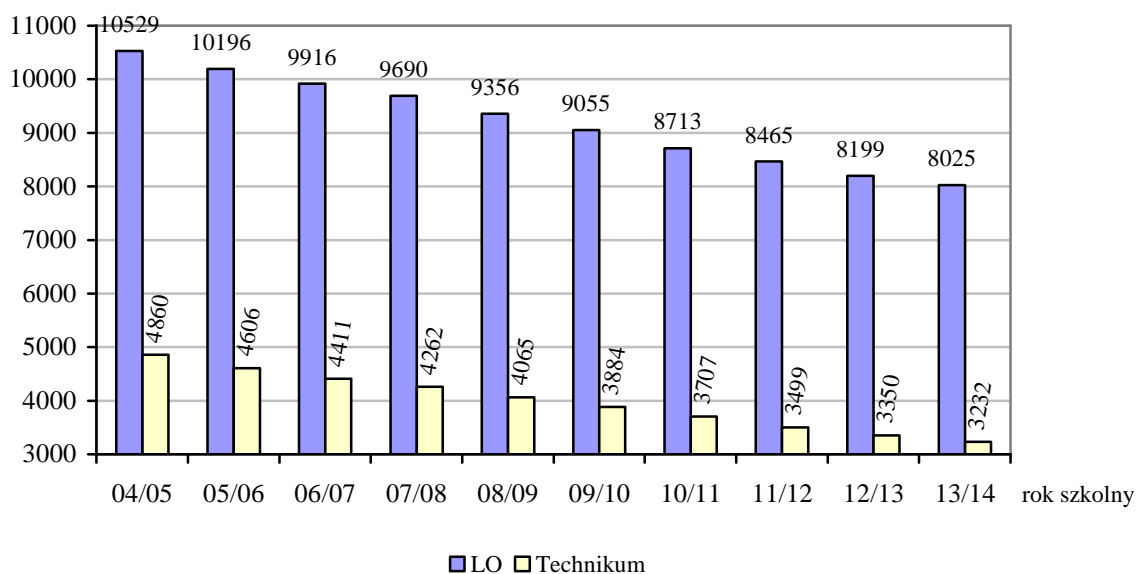
Na diagramach PG-8 i PG-9 przedstawiono symulacje uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w latach 2004 – 2013 (dane dotyczące roku 2004/05 pokazują faktyczny stan z początku roku szkolnego). Symulacje wykonano na podstawie danych statystycznych otrzymanych z WUS według stanu z 31 XII 2003 r. Ponadto przyjęto następujące założenia:

- 35 % uczniów pochodzi spoza Białegostoku,
- naukę w liceum ogólnokształcącym w kl. I kontynuuje 51 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w liceum profilowanym w kl. I kontynuuje 16 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w technikum w kl. I kontynuuje 24 % absolwentów gimnazjum,
- naukę w szkole zasadniczej w kl. I kontynuuje 9 % absolwentów gimnazjum.

Zgodnie z symulacją liczba uczniów we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży w latach 2004 – 2013 zmaleje od ok. 6 783 do ok. 4 816, najwięcej w liceach ogólnokształcących.

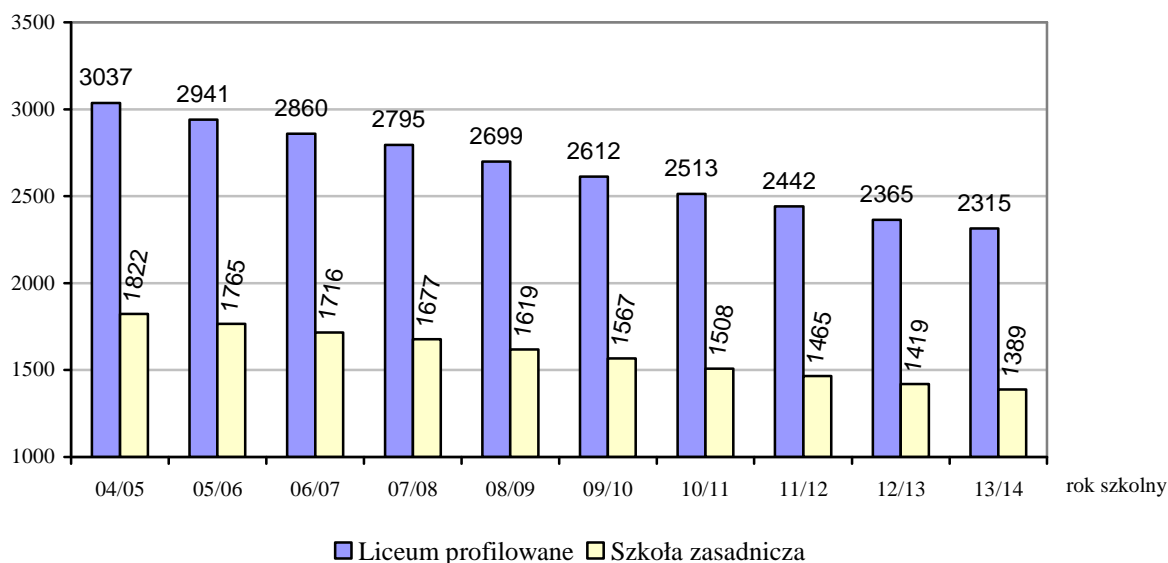
**Diagram PG-8. Szacowana liczba uczniów liceów ogólnokształcących i techników dla młodzieży w Białymstoku w latach 2004 - 2013**

liczba uczniów



**Diagram PG-9. Szacowana liczba uczniów w liceach profilowanych i szkołach zasadniczych dla młodzieży w Białymstoku w latach 2004 - 2013**

Liczba uczniów



## 7) Finanse

Szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez gminę Białystok są jednostkami budżetowymi otrzymującymi środki finansowe z budżetu gminy zgodnie z planem finansowym ustalonym na dany rok. Posiadają one od 1 kwietnia 2004 roku konto dochodów własnych, na którym gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta.

W 2004 roku na prowadzenie szkolnictwa ponadgimnazjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 85 669 494 zł (w tym: na funkcjonujące od dnia 1 września 2004 roku Centra

Kształcenia Praktycznego przeznaczono kwotę – 542 732 zł), z czego dotacja dla szkół ponadgimnazjalnych niepublicznych wyniosła 7 013 064 zł. Dane szczegółowe zawiera tabela PG-9. W 2005 roku na prowadzenie szkolnictwa ponadgimnazjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 93 346 236 zł (w tym na funkcjonowanie CKP i CKU przeznaczono kwotę – 2 77 055 zł), z czego dotacja dla szkół ponadgimnazjalnych niepublicznych wyniosła 7 641 016 zł. W roku 2005, w wydatkach szkół ponadgimnazjalnych ujęte są środki na realizację unijnych programów Socrates-Comenius oraz PHARE w wysokości – 103 305 zł. W 2006 roku na prowadzenie szkolnictwa ponadgimnazjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 102 767 265 zł (w tym na funkcjonowanie CKP i CKU przeznaczono kwotę – 3 882 685 zł), z czego dotacja dla szkół ponadgimnazjalnych niepublicznych wyniosła 7 641 016 zł. W roku 2006, w wydatkach szkół ponadgimnazjalnych ujęte są środki na realizację unijnych programów Socrates-Comenius oraz PHARE w wysokości – 696 031 zł.

Roczny wydatek z budżetu gminy na jednego ucznia w szkołach publicznych wyniósł odpowiednio:

Wyszczególnienie	rok 2004	rok 2005	rok 2006
- licea ogólnokształcące	3 273,-	3 513,-	3 636,-
- zespoły szkół zawodowych	3 609,-	3 686,-	4 034,-
- internaty i bursy szkolne	4 474,-	4 466,-	4 798,-

Szkoły ponadgimnazjalne publiczne prowadzone przez osoby prawne i fizyczne otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego wychowanka w placówkach tego samego rodzaju prowadzonych przez powiat.

Szkoły ponadgimnazjalne niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki otrzymują dotację zgodnie z art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty - w wysokości kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Pozostałe szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych (szkoły dla dorosłych) otrzymują dotację na każdego ucznia w wysokości 50% wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez gminę.

Miesięczna kwota dotacji na jednego ucznia w szkołach zawodowych w poszczególnych latach wynosiła:

Wyszczególnienie	rok 2004	rok 2005	rok 2006
licea ogólnokształcące	220,-	251,-	268,-
licea ogólnokształcące dla dorosłych	77,-	77,-	86,-
szkoły dla młodzieży	253,-	286,-	305,-
szkoły dla dorosłych	110,-	110,-	110,-
prowadzona przez OHP	187,-	216,-	-

Tabela PG-9 przedstawia dane dotyczące wydatków na prowadzenie i dotowanie szkół ponadgimnazjalnych publicznych i niepublicznych na tle wydatków na edukację oraz wszystkich wydatków budżetowych Miasta Białystok.

**Tabela PG-9. Wydatki na szkoły ponadgimnazjalne na tle wydatków na oświatę i wychowanie ogółem w latach 2004-2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004r.	2005r.	2006r.
1.	Licea Ogólnokształcące – wydatki bieżące	38 347 171	39 573 952	38 753 839
2.	Zespoły Szkół Zawodowych – wydatki bieżące	44 036 356	45 768 517	46 426 209
3.	Centra Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego	542 732	2 877 055	3 534 908
<b>4.</b>	<b>Szkoły Ponadgimnazjalne razem – wydatki bieżące</b>	<b>82 926 259</b>	<b>88 219 524</b>	<b>88 714 956</b>
5.	Dotacje dla liceów ogólnokształcących niepublicznych	2 794 761	2 771 502	3 091 551
6.	Dotacje dla szkół zawodowych niepublicznych i szkół spoza gminy Białystok na realizację praktyk zawodowych	4 218 303	4 869 514	5 091 736
<b>7.</b>	<b>Dotacje dla szkół ponadgimnazjalnych razem</b>	<b>7 013 064</b>	<b>7 641 016</b>	<b>8 183 287</b>
<b>8.</b>	<b>Ogółem wydatki bieżące (poz.4+7)</b>	<b>89 939 323</b>	<b>95 860 540</b>	<b>96 898 243</b>
9.	Licea Ogólnokształcące – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	39 560 476	44 020 665	42 650 833
10.	Zespoły szkół zawodowych– wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	45 566 286	46 448 516	56 233 747
11.	Centra Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)	542 732	2 877 055	3 882 685
<b>12.</b>	<b>Szkoły Ponadgimnazjalne – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami, poz. 9+10+11)</b>	<b>85 669 494</b>	<b>93 346 236</b>	<b>102 767 265</b>
13.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
14.	% (poz.12/poz.13)	29,90	30,27	31,12
<b>15.</b>	<b>Bursy i internaty – wydatki bieżące ogółem</b>	<b>5 590 155</b>	<b>5 645 202</b>	<b>5 771 945</b>
16.	% (poz.15/poz.13)	1,95	1,83	1,75
17.	Wydatki budżetu Miasta – ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
18.	% (poz.12/poz.17)	13,90	13,84	13,86
19.	% (poz.15/poz.17)	0,90	0,80	0,78

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Wydatki na prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych w roku 2006 stanowiły 31,12 % wydatków na edukację, czyli więcej o 0,92 % niż wydatki w 2005 roku.

**Tabela PG-10. Koszty kształcenia ucznia w Zespołach Szkół Zawodowych**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Przewidywany koszt kształcenia 1 ucznia
1	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	706	2 875	698	2 732	579	3 060
2	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 ul. Letnia 1/1	1 364	2 818	1 091	3 282	754	4 217
3	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 ul. Świętojańska 1	1 340	2 465	1 465	2 417	1 396	2 555
4	Zespół Szkół Zawodowych Nr 4 ul. Pogodna 63/1	540	3 829	577	3 872	550	4 291
5	Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 ul. Antoniuk Fabrycz. 40	474	3 863	500	3 940	464	4 023
6	Zespół Szkół Zawodowych Nr 6 ul. Transportowa 2	386	3 339	394	3 599	401	3 840
7	Zespół Szkół Mechanicznych ul. Broniewskiego 14	1 079	4 194	1 074	3 730	1 028	4 132
8	Zespół Szkół Elektrycznych ul. 1000-lecia PP 14	1 226	3 309	1 192	3 132	1 195	3 426
9	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych ul. Słonimska 47/1	783	3 446	738	3 819	655	4 199
10	Zespół Szkół Metalowo-Drzewnych ul. Stołeczna 21	459	5 839	395	6 832	398	6 659
11	Zespół Szkół Odzieżowych ul. Sienkiewicza 57	584	4 890	511	5 559	414	6 585
12	Zespół Szkół Gastronomicznych ul. Knyszyńska 12	1 181	3 252	1 164	2 824	1 144	3 044
13	Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego ul. Ks. Suchowolca 26	667	4 413	607	4 768	577	4 242
14	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	648	4 262	670	3 878	535	4 651
15	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych ul. Bema 105	982	3 259	915	3 594	805	3 949
16	Zespół Szkół Nr 16 ul. Lipowa 41 d	163	9 075	231	9 662	250	10 436
<b>Razem:</b>		<b>12 585</b>	<b>3 609</b>	<b>12 221</b>	<b>3 686</b>	<b>11 144</b>	<b>4 034</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

**Tabela PG-11. Koszty kształcenia ucznia w Liceach Ogólnokształcących**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 ul. Narewska 11	1 123	2 839	1 075	3 005	1 079	3 194
2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3 ul. Pałacowa 2/1	1 243	3 096	1 244	3 098	1 209	3 240

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 ul. Brukowa 2	1 324	2975	1 131	3 385	1 040	3 693
4	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 ul. Wierzbowa 7	642	3 141	634	3 411	638	3 680
5	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego ul. Konopnickiej 3	321	4 688	354	4 921	350	4 852
6	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 8 ul. Żurawia 12	231	3 971	185	4 553	165	4 4639
7	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 9 ul. Upalna 26	402	4 177	385	4 300	389	4 641
8	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 10 ul. Sokólska 1	477	3 368	452	3 612	447	3 825
9	IV Liceum Ogólnokształcące ul. Zwierzyniecka 9 A	952	3 476	951	3 622	955	4 008
10	V Liceum Ogólnokształcące ul. Miodowa 5	685	3 428	685	3 562	678	3 601
11	VI Liceum Ogólnokształcące ul. Warszawska 8	856	3 391	871	3 552	882	3 601
12	VIII Liceum Ogólnokształcące ul. Piastowska 5	833	3 179	829	3 237	838	3 505
13	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	367	3 114	341	3 720	376	3 797
14	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	395	3 158	379	3 689	407	4006
15	XI Liceum Ogólnokształcące ul. Grottgera 9	714	3 604	746	3 624	745	3 857
16	Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego ul. Ks. St. Suchowolca 26	109	3 874	140	3 991	141	5096
<b>Razem:</b>		<b>10 674</b>	<b>3 307</b>	<b>10 402</b>	<b>3 513</b>	<b>10 340</b>	<b>3 730</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

**Tabela PG-12. Koszty utrzymania wychowanka w internatach i bursie szkolnej**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006		
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów średnioroczna	Przewidywany koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia
1	Zespół Szkół Handlowo- Ekonomicznych ul. Bema 105	207	4 093	84%	211	4 162	86%	200	4 745	86,12%
2	Zespół Szkół Mechanicznych ul. Broniewskiego 14	104	4 753	6 %	106	4 492	98%	91	5 323	86,11%
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych ul. Antoniuk Fabryczny 1	92	4 208	102%	106	4 010	101%	108	4 378	100%



Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004			Rok 2005			Rok 2006		
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia	Liczba uczniów średnioroczna	Przewidywany koszt utrzymania 1 ucznia	Stopień wypełnienia
4	Zespół Szkół Rolniczych ul. Ks. Suchowolca 26	135	3 658	145%	135	3 934	97%	147	3 934	100%
5	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 ul. Zwycięstwa 28	167	3 677	93%	180	3 427	92%	174	3 897	99,40%
6	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 ul. Letnia 1/1	45	5 889	78%	53	4 942	91%	43	6 221	96,55%
7	Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 ul. Świętojańska 1	88	5 904	84%	96	4 993	91%	73	5 711	95,71%
8	VIII Liceum Ogólnokształcące ul. Piastowska 5	111	4 710	93%	99	5 310	83%	97	5 723	72,50%
9	Bursa Szkolna ul. Dobra 3	218	5 491	61%	235	4 620	82%	233	4 461	80,70%
10	Zespół Szkół Nr 16 ul. Lipowa 41 d	29	8 596	97%	33	9 870	85%	37	8 947	89,74%
<b>Razem:</b>		<b>1 196</b>	<b>4 674</b>	<b>80%</b>	<b>1 264</b>	<b>4 466</b>	<b>90%</b>	<b>1 202</b>	<b>4 798</b>	<b>89,15%</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

Koszty funkcjonowania internatów i bursy szkolnej w 2006r. wyniosły 5 784 860 zł, natomiast subwencja przyznana na ich funkcjonowanie w 2006r. – 5 046 198 zł. Wobec powyższego dopłata gminy zabezpieczająca prawidłowe ich funkcjonowanie wyniosła 738 662 zł, co stanowi 14,64%.

Podstawą naliczenia opłaty stałej w Bursie Szkolnej jest Uchwała Nr LX/727/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 28 sierpnia 2006 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z niektórych obiektów użyteczności publicznej Miasta Białegostoku, która określa zasady naliczania oraz wysokość opłat stałych pobieranych od mieszkańców zakwaterowanych w bursie.

Natomiast rodzice uczniów przebywających w internatach wnoszą opłatę za zakwaterowanie do wysokości 50 % kosztu utrzymania miejsca. Koszt utrzymania miejsca wyliczany jest na podstawie kosztów poniesionych na utrzymanie obiektu w roku poprzednim pomniejszony o wynagrodzenia pracowników i pochodne od tych wynagrodzeń, dzielony przez liczbę miejsc w danym obiekcie. Opłatę tę ustala dyrektor szkoły, który może również ze względu na trudną sytuację materialną ucznia zwolnić go w całości lub w części z opłaty.

## V. Kształcenie specjalne i integracyjne

### 1. Definicja obszaru

Kształcenie specjalne jest integralną częścią systemu oświaty, którego istotą jest zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami, których możliwości są ograniczone przez czynniki biologiczne, schorzenia zdrowotne, warunków realizacji obowiązku szkolnego w sposób dostosowany do tempa ich rozwoju, warunków fizycznych, emocjonalnych itp.

Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niesłyszącą, słabo słyszącą, niewidomą, słabo widzącą, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, z autyzmem, z zaburzeniami w zachowaniu, zagrożoną uzależnieniami, z zaburzeniami psychicznymi, która wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Ustrój szkolny dla osób niepełnosprawnych opiera się na tych samych zasadach co koncepcja edukacji w szkołach ogólnodostępnych, z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, polegających na zapewnieniu odpowiedniego zaplecza technicznego, przygotowania specjalistycznej kadry pedagogicznej oraz w niektórych przypadkach przedłużenia okresu kształcenia w szkołach specjalnych. Wydłużenie okresu (do 21 roku na poziomie gimnazjum i do 24 lat na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej) uzasadnione jest potrzebami dydaktycznymi, wynikającymi z ograniczonych możliwości percepcyjnych oraz nieharmonijnego tempa rozwoju.

Struktura organizacji szkół specjalnych dla uczniów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami jest taka sama, jak w szkołach ogólnodostępnych.

- sześciolatnia szkoła podstawowa z wewnętrznym podziałem na dwa etapy edukacyjne dostosowane do okresów rozwojowych dziecka
  - I etap edukacyjny (klasy 1-3)
  - II etap edukacyjny (klasy 4-6)
- trzyletnie gimnazjum – III etap edukacyjny
- szkoły ponadgimnazjalne – IV etap edukacyjny

Edukacja dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oparta jest na podstawie programowej kształcenia ogólnego, natomiast kształcenie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym polega na wychowaniu i nauczaniu całościowym, zintegrowanym, opartym na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata. Głównym celem tej edukacji jest wyposażenie ucznia w ramach posiadanych przez niego realnych możliwości, w takie umiejętności i wiadomości, które w maksymalny sposób zaspakajają podstawowe potrzeby życiowe.

Kształcenie specjalne może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach specjalnych.

Jedną z form kształcenia dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do jest indywidualne nauczanie organizowane w domu ucznia. Dzieciom upośledzonym w stopniu głębokim zapewnia się realizację obowiązku szkolnego w formie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych indywidualnych lub zespołowych (grupy od 2 do 4 osób), które obejmują m.in. usprawnienia ruchowe i psychoruchowe, wyrabianie orientacji przestrzennej, naukę celowego działania dostosowanego do wieku i możliwości ucznia.

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których kształcenie odbywa się na podstawie orzeczenia kwalifikacyjnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjum lub ośrodka umożliwiającego realizację

obowiązku szkolnego, lub zwrot kosztu przejazdu ucznia i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Na terenie miasta Białegostoku funkcjonuje 6 zespołów szkół specjalnych:

Zespół Szkół Nr 11 mieszczący się przy ulicy Rzemieślniczej 17

- Szkoła Podstawowa Nr 17 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 21

Zespół Szkół Nr 12 mieszczący się przy ulicy Krakowskiej 19

- Szkoła Podstawowa Nr 35 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 26

Zespół Szkół Nr 13 mieszczący się przy ulicy Słonimskiej 38

- Szkoła Podstawowa Nr 46 Specjalna
- Publiczne Gimnazjum Nr 22

Zespół Szkół Nr 14 mieszczący się przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. J. Śniadeckiego ul. M.C. Skłodowskiej 26

- Szkoła Podstawowa Nr 39
- Publiczne Gimnazjum Nr 27

Zespół Szkół Nr 15 mieszczący się przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr Ludwika Zamenhofa, ul. Waszyngtona 17

- Szkoła Podstawowa Nr 40
- Publiczne Gimnazjum Nr 28

Zespół Szkół Nr 17 mieszczący się przy ulicy Orlej 2

- Szkoła Podstawowa Nr 30 przy Pogotowiu Opiekuńczym
- Publiczne Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym

oraz:

- Szkoła Podstawowa przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Białymstoku

oraz Publiczne Gimnazjum Nr 24 ul. Antoniuk Fabryczny 40

W SP Nr 17 i PG Nr 21, w SP Nr 46 i PG Nr 22 oraz w SP przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym i PG Nr 24 edukacją objęte są dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych – z upośledzeniem lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, natomiast w SP Nr 35 i PG Nr 26 niesprawne intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.

W SP Nr 39 i PG Nr 27 oraz w SP Nr 40 i PG Nr 28 zapewnia się naukę dzieciom i młodzieży czasowo przebywającej na leczeniu w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym im. dr Ludwika Zamenhofa oraz w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. J. Śniadeckiego w Białymstoku. Szkoły „przyszpitalne” nieodpłatnie korzystają z pomieszczeń szpitalnych do zajęć dydaktycznych, wychowawczych i przedszkolnych, nie ponoszą kosztów remontów, kosztów utrzymania, nie zatrudniają pracowników obsługi. Specyfika szkolnictwa „przyszpitalnego” polega na tym, że uczniowie stanowią grupę wychowanków stale zmieniającą się, ze zróżnicowanym czasookresem pobytu. Funkcjonujące zespoły lekcyjne w szkole podstawowej oraz w gimnazjum zostały utworzone z połączenia odpowiednich klinik chorobowych w taki sposób, aby nauczaniem objąć wszystkie dzieci. Zajęcia przedszkolne, świetlicowe i szkolne realizowane są w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego, a nauczyciele dostosowują swoje programy do indywidualnych potrzeb dzieci oraz ich wydolności psychofizycznej. Każda decyzja włączenia dzieci do zajęć lekcyjnych podejmowana jest przez lekarza prowadzącego.

W SP Nr 30 oraz w PG Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym edukacją objęte są dzieci i młodzież niedostosowana społecznie, z zaburzeniami emocjonalnymi zachowania, zagrożona uzależnieniem lub uzależniona, oczekująca na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na mocy prawomocnych postanowień sądów.

Ważne miejsce w sektorze kształcenia specjalnego zajmuje także **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku**.

W strukturze ośrodka znajduje się Szkoła Podstawowa Specjalna i Publiczne Gimnazjum Nr 24, internat z blokiem żywieniowym oraz grupy dziennego pobytu dla dzieci upośledzonych w stopniu głębokim.

Głównym zadaniem placówki jest przygotowanie dzieci w miarę ich możliwości do samodzielnego życia społecznego w integracji ze środowiskiem. W szkole uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności na miarę swych możliwości psychofizycznych poprzez dostosowanie treści nauczania, dobór właściwych metod i środków dydaktycznych oraz prawidłową organizację procesów nauczania. Oprócz zajęć dydaktycznych w ośrodku realizowanych jest wiele form rewalidacji grupowej i indywidualnej: zajęcia logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, hipoterapia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, usprawnienia manualne, zajęcia muzyczne, taneczne itp. Ośrodek zapewnia roczną, całodobową opiekę wychowankom korzystającym z internatu. Nie prowadzi działalności resocjalizacyjnej, w związku z powyższym placówka nie przyjmuje dzieci z uzależnieniami od środków odurzających oraz z zaburzeniami zachowania.

**Internat Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego** zapewnia całodobową opiekę wychowankom upośledzonym umysłowo i jest koedukacyjny. Prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której przewidziane są ferie szkolne.

Liczba wychowanków w internacie wg sprawozdania S-14 (stan na 31.10.2006r.) wynosiła 70, w tym: 12 z upośledzeniem w stopniu lekkim, 54 umiarkowanym lub znacznym i 4 z zaburzeniami sprzężonymi.

Należy podkreślić, że od 1 września 1998r. funkcjonuje na terenie Miasta Białegostoku jako placówka niepubliczna „Ośrodek szkolno-terapeutyczno-opiekuńczy dla dzieci i młodzieży z cechami autyzmu” w Białymstoku, powołana przez Białostocki Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu. Ośrodek jest formą kształcenia specjalnego. Głównym celem placówki jest świadczenie swym wychowankom specjalistycznych usług opiekuńczych, terapeutycznych i edukacyjnych. Ośrodek zapewnia realizację obowiązku szkolnego w wymiarze 20 godzin tygodniowo w oparciu o programy edukacyjne dla dzieci niepełnosprawnych, tworzone pod kierunkiem psychologów, terapeutów oraz rodziców. W zależności od wieku i poziomu rozwoju psychofizycznego oraz stopnia zaburzeń rozwoju każdego dziecka liczebność w grupach wynosi od 3 do 6, natomiast dzienny pobyt wynosi 4 - 6 godzin.

W ramach Ośrodka funkcjonują:

grupy przedszkolno-terapeutyczne / granice wiekowe – 3-7/10 lat,

grupy szkolno-terapeutyczne / granice wiekowe – 7/10 – 17/21 lat.

W zależności od wieku i poziomu rozwoju psychofizycznego oraz stopnia zaburzeń rozwoju każdego dziecka liczebność w grupach wynosi od 3 do 6.

Z dniem 2 września 2002 r. utworzono w ramach Ośrodka 6-letnią niepubliczną Szkołę Podstawową Nr 10 w Białymstoku, dla dzieci z cechami autyzmu, z siedzibą przy ulicy Pułaskiego 96. Organem założycielskim i prowadzącym szkołę jest Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku.

## 2. Charakterystyka obszaru

### 1) Dane statystyczne

**Tabela KS-1. Liczba uczniów, oddziałów w szkołach specjalnych i oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w szkołach „przyszpitalnych” w roku 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007**

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów			Liczba oddziałów		
		Rok 2004/2005	Rok 2005/2006	Rok 2006/2007	Rok 2004/2005	Rok 2005/2006	Rok 2006/2007
1.	Szkoły podstawowe specjalne	533	538	558	55	56	57
2.	Gimnazja specjalne	515	538	470	38	40	41
3.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	181	187	167	15	13	12
4.	Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	31	61	86	4	8	12
3.	Oddziały przedszkolne	172	228	245	11	11	10
<b>Razem:</b>		<b>1432</b>	<b>1552</b>	<b>1526</b>	<b>123</b>	<b>128</b>	<b>132</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-01 tj. stan na dzień 30.IX.2006r.)*

Na podstawie danych zawartych w tabeli KS-1 można stwierdzić, że w stosunku do roku 2005/2006 uległa zmniejszeniu liczba uczniów w gimnazjach specjalnych. Na ogólną liczbę uczniów rzutuje w znacznym stopniu spadek liczby w Publicznym Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym, w którym to stworzono możliwość realizacji obowiązku szkolnego uczniom pełnoletnim, niedostosowanym społecznie, którzy ze względu na wieloletnie opóźnienia w nauce i niewydolność środowiska wychowawczego nie mają możliwości ukończenia nauki w szkołach macierzystych. W ubiegłym roku szkolnym, w związku z ukończeniem gimnazjum m. in. przez tę grupę młodzieży zmniejszyła się liczba uczniów o 29. Liczba dzieci-pacjentów szpitala w szkołach zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej jest nieprzewidywalna i stale ulega zmianie. Do celów sprawozdawczych przyjmuje się stan na dzień 30 września tj. według sprawozdania S-02.

Należy podkreślić, że wzrasta liczba uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym, co skutkuje wzrostem oddziałów. Największy wzrost tj. o 4 oddziały nastąpił w Szkole Przystosowującej do Pracy. Związane jest to z dużym zainteresowaniem zdobycia zawodu przez uczniów z tego rodzaju niepełnosprawnością.

Do roku szkolnego 2003/2004 w Białymstoku funkcjonowała jedna szkoła specjalna ponadgimnazjalna - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna im. Marii Grzegorzewskiej w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Lipowej 41 D, kształcąca młodzież upośledzoną umysłowo w stopniu lekkim. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna kształci młodzież niepełnosprawną, która ukończyła gimnazjum, w następujących zawodach: krawiec, stolarz, ogrodnik, kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdu. Zajęcia praktyczne uczniowie odbywają w zakładach pracy bądź też korzystają z bazy innych szkół ponadgimnazjalnych Miasta Białegostoku.

Od 1 września 2004r. rozpoczęła funkcjonowanie **Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Białymstoku** o profilu: pracownik gospodarstwa, stolarz, kucharz małej gastronomii, krawiec, którą razem z Zasadniczą Szkołą Zawodową Specjalną w Białymstoku połączono w **Zespół Szkół nr 16**. W ramach tego zespołu, wraz z w/w szkołami funkcjonuje internat. Szczegółowa organizacja internatu ZS Nr 16 ujęta została w niniejszym opracowaniu razem z internatami szkół ponadgimnazjalnych i bursą.

Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy obejmuje kształceniem uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, którzy ukończyli gimnazjum, przygotowując ich do wykonywania określonych czynności i prac zgodnie z indywidualnymi zdolnościami i możliwościami psychofizycznymi.

**Tabela KS-2 Liczba wychowanków w Internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w latach szkolnych 2003- 2006**

Nazwa	Liczba wychowanków w roku szkolnym		
	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	60	63	70

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdania S-14.*

Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze prowadzone są dla dzieci i młodzieży, które ze względu na niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do szkoły w miejscu zamieszkania. Pobyt wychowanka w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym może trwać do czasu ukończenia nauki w szkole, nie dłużej niż do 24 roku życia. Prowadzi działalność przez cały rok szkolny jako placówka, w której przewidziane są ferie szkolne.

**Tabela KS-3. Liczba uczniów niepełnosprawnych, według rodzaju niepełnosprawności w roku szkolnym 2006/2007**

L.p.	Nazwa jednostki	Ogółem	Upośledzeni umysłowo w stopniu			Niesłyszący	Z autyzmem	Z niepełnosprawnością sprzężoną	Z chorobami przewl.	Niedostosowani społecznie	Zagrożeni niedostosowaniem	Zagrożeni uzależnieniem	Z zaburzeniami zachowania	Niepełnosprawni ruchowo	Ślabowidzący
			lekki	umiark. znacznym	głębokim										
1.	Szkoły podst. specjalne	539	47	123	75	0	0	15	268	5	4	0	2	0	0
2.	Gimnazja specjalne	394	59	133	1	0	0	3	177	7	8	2	4	0	0
3.	Zespół Szkół Nr 16 szk.ponadgimnazjalne	255	163	71	0	1	1	7	0	0	0	0	0	10	2
<b>Razem:</b>		<b>1188</b>	<b>269</b>	<b>327</b>	<b>76</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>25</b>	<b>445</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>10</b>	<b>2</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (wg sprawozdania S-02 tj. stan na dzień 30.IX.2006r.)*

W roku szkolnym 2006/2007 wg stanu na 30 września 2006r. ogólna liczba uczniów wynosiła 1188. Największą liczbę dzieci niepełnosprawnych zarówno w szkołach podstawowych jak i w gimnazjach specjalnych stanowią dzieci upośledzone umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym. W szkole ponadgimnazjalnej najwięcej jest uczniów z upośledzeniem lekkim. Występujące rodzaje upośledzeń w szkołach podstawowych i w gimnazjach wskazują na potrzebę rozwijania w następnych latach kształcenia w szkole przystosowującej do pracy. Dzieci przewlekłe chore są uczniami szkół szpitalnych.

**Tabela KS-4. Liczba oddziałów integracyjnych oraz oddziałów specjalnych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych; liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do tych oddziałów**

L.p.	Wyszczególnienie		Rok szkolny 2005/2006		Rok szkolny 2006/2007	
			liczba oddziałów	liczba uczniów niepełnosprawnych	liczba oddziałów	liczba uczniów niepełnosprawnych
1.	Przedszkola (z oddz. „0” w SP)	oddziały integracyjne	26	97	27	111
		oddziały specjalne	2	11	2	15
2.	Szkoły podstawowe	oddziały integracyjne	90	373	93	384
		oddziały specjalne	3	15	2	10
3.	Gimnazja		28	153	38	184
4.	Licea ogólnokształcące		1	3	-	-
5.	Licea profilowane		8	33	9	33
<b>Razem:</b>		<b>oddziały integracyjne</b>	153	659	167	712
		<b>oddziały specjalne</b>	5	26	4	25

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB wg stanu na dzień 30.IX.2006r.*

W roku szkolnym 2006/2007 w 136 oddziałach integracyjnych szkół uczy się 601 uczniów niepełnosprawnych, a do 27 oddziałów integracyjnych w przedszkolach i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza 111 dzieci niepełnosprawnych. Oddziały integracyjne prowadzą 4 przedszkola, 8 szkół podstawowych, 5 gimnazjów i 1 szkoła ponadgimnazjalna. Ponadto, w placówkach ogólnodostępnych funkcjonują oddziały specjalne: w Przedszkolu Samorządowym Nr 12 „Tęczowym” – 2 oddziały dla 15 dzieci z Zespołem Downa i porażeniem mózgowym i w Szkole Podstawowej Nr 11 – 2 oddziały dla 10 uczniów niepełnosprawnych.

## 2) Baza lokalowa

Szkoły specjalne (z wyłączeniem szkół funkcjonujących w zakładach opieki zdrowotnej) mieszczą się w 6 budynkach, które są własnością Gminy. W latach 2004-2006 na cele remontowo-adaptacyjne z budżetu Miasta wydatkowano kwotę w wysokości 1 160 989 zł. w tym: środki z budżetu Miasta 460 273 złotych, środki własne opiewały na kwotę 57 711 zł., natomiast z PFRON 643 005 zł.

Baza lokalowa wszystkich placówek specjalnych w ostatnich latach uległa znacznej poprawie. Wykonano termomodernizację budynków w Zespołach Szkół Nr 11, 12, 13. W 2006 roku wykonano prace remontowe we wszystkich placówkach przy udziale środków z PFRON:

- w Zespole Szkół Nr 11 wykonano wymianę drzwi wejściowych do sal lekcyjnych oraz wykonano posadzkę antypoślizgową w salach i na holach,
- w Zespole Szkół Nr 12 wykonano adaptację pomieszczenia na łazienkę oraz zmodernizowano podjazd dla niepełnosprawnych od strony boiska,
- w Zespole Szkół Nr 13 wykonano posadzkę antypoślizgową w salach i na holach, zamontowano dźwig oraz zaadaptowano łazienki na potrzeby osób niepełnosprawnych,

- w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, którego siedziba mieści się przy ul. Antoniuk Fabryczny 40, dokończono adaptację kolejnych pomieszczeń po byłym internacie Zespołu Szkół Zawodowych Nr 5. Uzyskano dodatkowo 5 sal lekcyjnych, 2 świetlice i 8 pokoi sypialnych. Zmodernizowano 3 łazienki oraz klatkę schodową z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dotychczas SOSzW zagospodarował ok. 70% powierzchni. Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej, 4 kondygnacje nadziemne oraz piwnice, kubatura – 15 159 m<sup>3</sup>, powierzchnia użytkowa – 4 719 m<sup>2</sup>. Budynek zaadaptowano w 1996 r. na część internatową, dydaktyczną oraz blok żywieniowy Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego.

W 2006 roku dokonano podziału budynku przy ulicy Orlej 2 do użytkowania przez Pogotowie Opiekuńcze w Białymstoku i Zespół Szkół Nr 17. Wykonano modernizację pomieszczeń na potrzeby ZS Nr 17, uzyskano dodatkowo 3 sale lekcyjne oraz pomieszczenie na bibliotekę i czytelnię.

### 3) Kadra

Tabela KS-5 przedstawia dane dotyczące kwalifikacji nauczycieli zatrudnionych w roku szkolnym 2006/2007 w przeliczeniu na etaty.

**Tabela KS-5. Liczba nauczycieli w placówkach specjalnych w przeliczeniu na etaty w roku 2006/2007 według poziomu kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Oddziały przedszkolne	Szkoły podst. specjalne	Gimnazja specjalne	Szkoły ponadgimnazjalne specjalne ZS Nr 16	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	7	84	51	51	193	98,53
	Niepełnozatrud.	2,55	43,05	35,66	14,09	95,35	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	0	0	1	0	1	0,70
	Niepełnozatrud.	0	0,11	0,44	0,50	1,05	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	0	1	0	0	1	0,43
	Niepełnozatrud.	0	0,25	0	0	0,25	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	0	1	1	0,34
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	0	
Razem	Pełnozatrudn.	7	85,00	52	52	196	66,9
	Niepełnozatrud.	2,55	43,41	36,10	14,59	96,65	33,1
<b>Razem pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni</b>		<b>9,55</b>	<b>128,41</b>	<b>88,10</b>	<b>66,59</b>	<b>292,65</b>	<b>100</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 wg stanu na dzień 10. IX.06r.)*



**Tabela KS-6. Wykaz etatów pedagogicznych wg stopni awansu zawodowego i typów szkół (placówek)**

Typ szkoły (placówki)	Ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Oddziały przedszkolne specjalne	9,55	0	0	5,44	4,11
Szkoły podstawowe specjalne	128,41	4,53	29,52	44,26	50,10
Gimnazja specjalne	88,10	2,50	12,00	28,16	45,44
Szkoły ponadgimnazjalne specjalne Zespół Szkół Nr 16	66,59	11,17	20,66	17,25	17,51
<b>Razem</b>	<b>292,65</b>	<b>18,2</b>	<b>62,18</b>	<b>95,11</b>	<b>117,16</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 wg stanu na dzień 10. IX.06.)*

Jak wynika z powyższego zestawienia kadra pedagogiczna w szkołach posiada wysokie kwalifikacje. Nauczyciele mianowani stanowią 32,5 %, natomiast nauczyciele posiadający najwyższy poziom kwalifikacji - dyplomowani stanowią 40 %.

W roku 2003 weszły w życie nowe regulacje prawne, zgodnie z którymi nauczyciele szkół specjalnych muszą posiadać wykształcenie zgodne z nauczaniem przedmiotem oraz dodatkowe kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej odpowiedniej do rodzaju niepełnosprawności uczniów.

W szkołach i placówkach kształcenia specjalnego zatrudniani są także pracownicy administracji i obsługi. W 2006r. w szkołach podstawowych specjalnych kadra administracyjno-obsługowa stanowiła 48,50 etatu, w gimnazjach specjalnych 3,75 etatu, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych specjalnych 11 etatów.

**Tabela KS-7. Wykaz etatów pedagogicznych SOSzW wg stopni awansu zawodowego**

Placówka	Ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	18	1	4	10	3

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3, wg stanu na dzień 10 września 2006 r.)*

Pracownicy administracyjno-obsługowi SOSzW zatrudnieni są w wymiarze 13.5 etatu.

#### **4) Stopień zaspokojenia potrzeb**

Do szkół i placówek kształcenia specjalnego przyjmowane są dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub o potrzebie zorganizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci upośledzonych w stopniu głębokim. Sieć placówek w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców naszego miasta w zakresie szkolnictwa specjalnego.

Niepokojącym zjawiskiem zanotowanym w ostatnich latach jest wzrost liczby dzieci i młodzieży zdemoralizowanej, niedostosowanej społecznie, uzależnionej od środków psychoaktywnych. Mając na względzie powyższe, stworzono odpowiednią ofertę edukacyjną dla tej grupy młodzieży.

Od 1 września 2003 roku zapewniono możliwość realizacji obowiązku szkolnego uczniom Zespołu Szkół Nr 17, w Katolickim Ośrodku Wychowania i Terapii Uzależnień

„Metanoia” w Czarnej Białostockiej, prowadzonym przez Caritas Archidiecezji Białostockiej. Jest to placówka stacjonarna, zamknięta, świadcząca pomoc terapeutyczną i leczenie dzieci oraz młodzieży w wieku od 13 do 18 lat, uzależnionej od środków psychoaktywnych. Z uwagi na fakt, że młodzież ta nie ma możliwości uczęszczania do szkoły masowej, zapewniono zgodnie z orzeczeniem właściwej poradni psychologiczno-pedagogicznej kwalifikującym do nauczania indywidualnego, tę formę kształcenia, w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

Ponadto, zapewniono opiekę psychologiczną, terapeutyczną oraz możliwość realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, również w formie nauczania indywidualnego podopiecznym Katolickiego Ośrodka Probacji Alternatywnej „EXODUS”, w którym to przebywa młodzież w wieku 14-19 lat, również niedostosowana społecznie, zagrożona demoralizacją, wchodząca na drogę przestępczą. Wskazaniem do pobytu w Ośrodku są sytuacje wystąpienia pierwszego konfliktu z prawem, a stosowane w nim metody poprawcze i dozór kuratorski mają na celu resocjalizację sprawców przestępstw mniejszej wagi, alternatywnie do osadzania ich w zakładach poprawczych.

## **5) Demografia i prognozy na przyszłość**

Mając na względzie wyniki badań prowadzonych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przewiduje się znaczny wzrost liczby dzieci niedostosowanych społecznie, z zaburzeniami zachowania, uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz z zaburzeniami psychicznymi, co spowoduje również zwiększenie liczby dzieci we wszystkich typach szkół i placówek, nauczanych w oparciu o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

## **6) Finanse**

Szkoły specjalne prowadzone przez Miasto Białystok są jednostkami budżetowymi otrzymującymi środki finansowe z budżetu gminy zgodnie z planem finansowym ustalonym na dany rok. Posiadają one także konta dochodów własnych, na których gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu miasta.

Szkoła specjalna niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej otrzymywała dotację z budżetu w kwocie przekazanej na jednego ucznia w części subwencji oświatowej.

Kwota miesięcznej dotacji na jednego ucznia wynosiła:

- rok 2004 – 914,-
- rok 2005 – 2 433,-
- rok 2006- 2 608,-

W roku 2004 na utrzymanie szkół specjalnych przeznaczono z budżetu Miasta Białystok kwotę w wysokości 12 691 462 zł, z czego 470 648 zł stanowiła dotacja. W 2005 roku na prowadzenie szkolnictwa specjalnego przeznaczono kwotę w wysokości 14 474 631 zł, z czego dotacja wyniosła 671 156 zł. W roku 2006 przyznano kwotę 19 222 916 zł z czego 3,3% stanowi dotacja w wysokości 635 232 zł. Dane szczegółowe zawiera tabela KS-8.

**Tabela KS-8. Wydatki na kształcenie dzieci niepełnosprawnych na tle wydatków ogółem na oświatę i wychowanie, na edukacyjną opiekę wychowawczą oraz całkowitych wydatków budżetu miasta w latach 2004 – 2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004 r.	2005 r.	2006 r.
1.	Szkoły i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze - wydatki bieżące	12 170 628	13 803 475	16 091 054
2.	Dotacje dla szkół prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne	470 648	671 156	635 232
3.	Razem	12 641 276	14 474 631	16 726 286
4.	<b>Kształcenie dzieci niepełnosprawnych – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)</b>	<b>12 691 462</b>	<b>14 474 631</b>	<b>19 222 916</b>
5.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
6.	% (poz.4/poz.5)	4,43	4,69	5,82
7.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
8.	% (poz.4/poz.7)	2,06	2,15	2,59

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

W wydatkach na 2006 rok zostały uwzględnione środki finansowe w kwocie 1 161 770 zł na realizację projektu w ramach programu „Edukacja-program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w 2005 roku natomiast na ten cel wydatkowano 55 970 zł.

W 2005 roku wydatki na kształcenie dzieci niepełnosprawnych w stosunku do 2004 roku wzrosły o ok. 1 783 169 zł i stanowiły 4,69% wszystkich wydatków na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą, natomiast w roku 2006 nastąpił wzrost o 4 748 285 zł w stosunku do roku 2005, i stanowi 5,82 % wszystkich wydatków na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą.

Roczne wydatki na jednego ucznia w szkołach specjalnych wyniosły odpowiednio:

Wyszczególnienie	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
szkoły podstawowe specjalne	11 239,-	12 266,-	13 619,-
gimnazja specjalne	7 205,-	6 827,-	8 420,-
szkoły zawodowe specjalne	9 075,-	9 662,-	10 436,-
specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy	17 098,-	18 134,-	19 457,-

**Tabela KS-9. Koszty kształcenia 1 wychowanka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym**

Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Antoniuk Fabryczny 40	61	17 098	61	18 134	65	19 457

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

**Tabela KS-10. Koszty kształcenia 1 ucznia w Zespole Szkół Nr 16**

Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka	Liczba wychowanków średnioroczna	Koszt kształcenia 1 wychowanka
Zespół Szkół Nr 16 ul. Lipowa 41 d	163	9 075	231	9 662	250	10 436

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

**Tabela KS-11. Koszty kształcenia 1 ucznia w gimnazjach specjalnych**

Lp.	Nazwa placówki	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
		Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia	Liczba uczniów średnioroczna	Koszt kształcenia 1 ucznia
1	Publiczne Gimnazjum Nr 21 Zespół Szkół Nr 11 ul. Rzemieśnicza 16	57	12 410	63	13 200	68	14 787
2	Publiczne Gimnazjum Nr 26 Zespół Szkół Nr 12 ul. Krakowska 19	46	13 482	35	20 092	32	19 511
3	Publiczne Gimnazjum Nr 22 Zespół Szkół Nr 13 ul. Słonimska 38	72	13 317	77	13 512	71	17 222
4	Publiczne Gimnazjum Nr 27 Zespół Szkół Nr 14 przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym ul. Skłodowskiej 26	71	2 005	83	1 967	86	2 550
5	Publiczne Gimnazjum Nr 28 Zespół Szkół Nr 15 przy Dziecięcym Szpitalu Klinicznym ul. Waszyngtona 17	95	1 690	106	1 686	103	2 146
6	Publiczne Gimnazjum Nr 23 przy Pogotowiu Opiekuńczym ul. Orła 2	91	4 347	129	2 340	119	5 267
7	Publiczne Gimnazjum Nr 24 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Antoniuk Fabryczny 40	24	12 522	32	11 338	35	11 804
<b>Razem:</b>		<b>456</b>	<b>7 205</b>	<b>525</b>	<b>6 827</b>	<b>515</b>	<b>8 420</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB

## **VI. Placówki oświatowo – wychowawcze**

### **1. Definicja obszaru**

Zadaniem placówek oświatowo – wychowawczych jest umożliwianie dzieciom i młodzieży rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz korzystania z różnych form wypoczynku, a także organizacji czasu wolnego poprzez uczestnictwo w stałych lub okresowych formach zajęć mających na celu przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, organizowanie imprez, przeglądów, wystaw, festiwali itp.

W placówce wychowania pozaszkolnego są organizowane zajęcia stałe, okresowe i okazjonalne, wynikające z potrzeb środowiska lokalnego.

### **2. Charakterystyka obszaru**

#### **1) Dane statystyczne**

Na terenie Miasta Białegostoku funkcjonują następujące placówki oświatowo – wychowawcze: Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, Szkolne Schronisko Młodzieżowe.

#### **Młodzieżowy Dom Kultury**

Młodzieżowy Dom kultury jest placówką pracy pozaszkolnej funkcjonującą od 1983r. Celem działalności MDK jest przygotowanie dzieci i młodzieży do organizowania form pożytecznego spędzania czasu wolnego, pogłębianie i rozszerzanie wiedzy wykraczającej poza obowiązujące programy, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym w czasie wolnym od zajęć szkolnych poprzez rozwijanie uzdolnień, zainteresowań oraz kształtowanie osobowości.

Dużym zainteresowaniem cieszą się pracownie: teatralna, taneczna, plastyczna, muzyczna, modelarska, sekcja szachowa, w których to dzieci realizują swoje zainteresowania, osiągając przy tym znaczące sukcesy, m.in.:

- IV miejsce zespołu „XL-ki” na Ogólnopolskim Turnieju Tańca Nowoczesnego „Wirująca strefa”,
- wyróżnienie dla zespołu „HECA” na Wojewódzkim Przeglądzie Tanecznym „Karnawał 2006”,
- nagroda laureata dla zespołu „Ricardo”, otrzymaną podczas Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Muzyki Dawnej,
- nagroda otrzymana w wojewódzkiej edycji Ogólnopolskiego Przeglądu Chórów „A’capella”,
- tytuł laureata dla Teatru „Klaps”, otrzymany podczas Wojewódzkiego Forum Teatrów Dzieci i Młodzieży,
- nagroda laureata przyznana podczas Przeglądu Fotografii Dzieci i Młodzieży Koszalin 2005,
- nagroda otrzymana podczas konkursu fotograficznego „Dziecko i jego świat”,
- czołowe miejsca w konkursach fotograficznych organizowanych na terenie Polski,
- zdobycie III miejsca w punktacji generalnej Finału Pucharu Rzeczypospolitej Gliwice IX 2005 – modele szybowców,
- czołowe miejsca w ogólnopolskich zawodach szachowych.

## **Międzyszkolny Ośrodek Sportowy**

Zadaniem placówki jest rozwijanie różnorodnych zainteresowań uczestników w zakresie sportu i wychowania komunikacyjnego, umożliwianie podnoszenia sprawności fizycznej, stwarzanie możliwości uprawiania sportu pływackiego uczniom klas sportowych. Placówka organizuje masową naukę pływania w systemie szkół, a także z wolnego naboru. Do form stałych zalicza się naukę pływania szkół, klasy sportowe, szkółki pływackie, grupy korekcji wad postawy, grupy szkolenia żeglarskiego.

To rodzice i nauczyciele powinni zdecydować czy należy rozszerzyć ofertę edukacyjną szkoły w formie dodatkowych, pozalekcyjnych zajęć na pływalni. Nauka pływania to: zdrowie, bezpieczeństwo i przyjemność. Od ponad trzydziestu lat MOS zajmuje się nauką pływania dzieci, mamy bogate doświadczenia, jesteśmy placówką oświatową, a zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele i trenerzy pływania.

## **Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Podlasie”**

Zadaniem Szkolnego Schroniska Młodzieżowego jest upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa jako aktywnej formy wypoczynku, zapewnienie uczniom oraz studentom taniego noclegu, opieki wychowawczej i informacji krajoznawczo-turystycznej.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe zdobywa również uznanie turystów odwiedzających tę placówkę. Świadczy o tym zdobycie przez schronisko II miejsca w skali kraju na najlepsze i najbardziej przyjazne schronisko dla turystów. W 2005 roku Szkolne Schronisko Młodzieżowe otrzymało wyróżnienie w 45 Ogólnopolskim Konkursie Współzawodnictwa Schronisk Młodzieżowych, zorganizowanym pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Gospodarki i Pracy.

Dzięki działaniom promocyjnym SSM, znane jest w Polsce i na świecie. Informacja o schronisku znajduje się na wielu portalach internetowych oraz w wielu wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym. Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Podlasie” jest uczestnikiem targów turystycznych m.in. w Warszawie, Poznaniu, Berlinie, Brukseli i Frankfurtzie.

## **2) Baza lokalowa**

Młodzieżowy Dom Kultury mieści się w 6 lokalach. Budynek bazowym jest zajmowany lokal Spółdzielni Mieszkaniowej „Zachęta” przy ulicy Warszawskiej 79a. Ze względu na fakt, że warunki lokalowe placówki uniemożliwiają realizację zadań, niektóre zespoły pracują wykorzystując lokale szkół i spółdzielni mieszkaniowych:

- pracownia fotograficzna (ul. Zwierzyniecka 9A - IV LO),
- pracownia fotograficzna (ul. Antoniukowska 3A - (budynek spółdzielni mieszkaniowej),
- zespół muzyki dawnej (ul. Kamienna 15 - SP Nr 5),
- pracownia rzeźby (ul. Broniewskiego 1 - SP Nr 15),
- pracownia modelarska (ul. Wołodyjowskiego i Zielonogórska - w budynkach spółdzielni mieszkaniowych).

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe zajmują po jednym budynku, które są własnością Gminy.

### 3) Kadra

W placówkach oświatowo-wychowawczych zatrudnieni są pracownicy pedagogiczni-instruktorzy oraz pracownicy administracyjno-obługowi. Szczegółowe dane dotyczące kwalifikacji i liczby etatów pedagogicznych przedstawiają tabele OW-1 i OW-2.

**Tabela OW-1. Liczba nauczycieli w placówkach oświatowo-wychowawczych w przeliczeniu na etaty w roku 2006 według poziomu kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Młodzieżowy Dom Kultury	Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	Szkolne Schronisko Młodzieżowe	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	17	8	1	26	85,6%
	Niepełnozatrud.	8,44	1,56	0	10	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	1	2	0	3	7,13%
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	1	0	0	1	5,15%
	Niepełnozatrud.	1,17	0	0	1,17	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	0	0	2,12%
	Niepełnozatrud.	0,89	0	0	0,89	
Razem	Pełnozatrud.	19	10	1	30	71,33%
	Niepełnozatrud.	10,5	1,56	0	12,06	28,67%
<b>Razem</b>		<b>29,5</b>	<b>11,56</b>	<b>1</b>	<b>42,06</b>	<b>100</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2006 r.)

**Tabela OW-2. Wykaz etatów pedagogicznych placówek oświatowo-wychowawczych wg stopni awansu zawodowego**

Typ szkoły (placówki)	Ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Młodzieżowy Dom Kultury	29,5	0,33	3	14,56	11,61
Międzyszkolny Ośrodek Sportowy	11,56	1	2	4,67	3,89
Szkolne Schronisko Młodzieżowe „Podlasie”	1	0	0	1	0
<b>Razem:</b>	<b>42,06</b>	<b>1,33</b>	<b>5</b>	<b>20,23</b>	<b>15,5</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2006 r.)

Zatrudnieni w placówkach oświatowych pracownicy administracji i obsługi stanowią łącznie 34,3 etatu.

### 4) Stopień zaspokojenia potrzeb

Istniejąca sieć placówek oświatowo-wychowawczych zaspakaja potrzeby środowiska. Oferowana jest szeroka gama zajęć pozalekcyjnych.

## 5) Finanse

Placówki oświatowo-wychowawcze prowadzone przez Miasto Białystok funkcjonują głównie jako jednostki budżetowe, które otrzymują środki finansowe, określone corocznie planami finansowymi, z budżetu miasta. Posiadają również rachunek dochodów własnych, na których gromadzą środki finansowe pozyskiwane spoza budżetu. Przede wszystkim są to wpływy wynikające z prowadzonej przez nich działalności. Dodatkowe środki finansowe na organizację imprez pozyskują z Ministerstwa Edukacji i Sportu. Wyjątkiem spośród tych placówek jest MOS (pływalnia), który funkcjonuje jako zakład budżetowy i otrzymuje dotację określoną przez gminę Białystok w rocznym planie finansowym na prowadzenie działalności.

**Tabela OW-3. Wydatki na prowadzenie i dotowanie placówek oświatowo-wychowawczych w latach 2004 – 2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004 r.	2005 r.	2006 r.
1.	Placówki oświatowo-wychowawcze wydatki bieżące	1 793 767	1 972 784	3 163 632
2.	Dotacje dla MOS	1 111 490	1 020 000	-
<b>3.</b>	<b>Ogółem wydatki bieżące (poz.1+2)</b>	<b>2 905 257</b>	<b>2 992 784</b>	<b>3 136 632</b>
<b>4.</b>	<b>Placówki oświatowo-wychowawcze – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)</b>	<b>2 905 257</b>	<b>2 992 784</b>	<b>3 136 632</b>
5.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
6.	% (poz.4/poz.5)	1,01	0,97	0,96
7.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
8.	% (poz.4/poz.7)	0,47	0,44	0,43

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Jak wynika z przedstawionej tabeli, wydatki placówek w kwocie ok. 3 mln. zł stanowią około 1% wydatków na oświatę i wychowanie oraz na edukacyjną opiekę wychowawczą i w stosunku do lat poprzednich utrzymują się na podobnym poziomie. Niewielki wzrost wydatków na przełomie lat wynika przede wszystkim z podwyżek wynagrodzeń oraz wzrostu opłat za media.



## VII. Samorządowe Ognisko Baletowe

### 1. Definicja obszaru

Placówka przygotowuje dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym poprzez rozwijanie zdolności baletowych.

Organizację zajęć w Ognisku Baletowym (podział na grupy, wymiar godzin zajęć lekcyjnych), odbywa się w oparciu o program opracowany przez Centrum Edukacji Artystycznej, działające przy ministerstwie ds. kultury.

### 2. Charakterystyka obszaru

#### 1) Dane statystyczne

Samorządowe Ognisko Baletowe zostało wyodrębnione z Zespołu Kształcenia Artystycznego im. Ignacego Paderewskiego w Białymstoku i przejęte z dniem 1 stycznia 1999 r. do prowadzenia przez Miasto Białystok.

Placówka przygotowuje dzieci i młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym poprzez rozwijanie zdolności baletowych.

Organizację zajęć w Ognisku Baletowym (podział na grupy, wymiar godzin zajęć lekcyjnych), odbywa się w oparciu o program opracowany przez Centrum Edukacji Artystycznej, działające przy Ministerstwie Kultury i Sztuki.

W placówce tej działa 14 grup baletowych w tym: 8 w Dziale Dziecięcym obejmującym taniec ludowe, gry i zabawy ruchowe, umuzykalnienie oraz 6 grup w Dziale Młodzieżowym, obejmującym taniec ludowy i charakterystyczny (blok tańców narodowych i współczesnych), technikę taneczną i rytmikę.

**Tabela S-1. Liczba uczniów w Samorządowym Ognisku Baletowym w latach szkolnych 2004-2007**

Placówka	Liczba uczniów w roku szkolnym		
	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Samorządowe Ognisko Baletowe	318	326	313

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB.*

Analizując liczbę dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia do Samorządowego Ogniska Baletowego należy stwierdzić, że liczba uczestników utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

#### 2) Baza lokalowa

Samorządowe Ognisko Baletowe mieści się przy ul. Podleśnej 2, zostało wyodrębnione z Zespołu Kształcenia Artystycznego im. Ignacego Paderewskiego w Białymstoku i przejęte z dniem 1 stycznia 1999 r. do prowadzenia przez Miasto Białystok.

#### 3) Kadra

W Samorządowym Ognisku Baletowym zatrudnia się nauczycieli posiadających kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie pedagogiczne.

**Tabela S-2. Wykaz etatów pedagogicznych Samorządowego Ogniska Baletowego wg stopni awansu zawodowego**

<b>Placówka</b>	<b>Ogółem</b>	<b>Stażysta</b>	<b>Kontraktowy</b>	<b>Mianowany</b>	<b>Dyplomowany</b>
<b>Samorządowe Ognisko Baletowe</b>	7,34	0,56	2,44	4,34	0

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 z 10 września 2006 r.)*

Pracownicy administracyjno-obsługowi stanowią 3,5 etatu.

#### **4) Stopień zaspokojenia potrzeb**

W chwili obecnej oferta Samorządowego Ogniska Baletowego jest wystarczająca i odpowiada zapotrzebowaniu na ten typ zajęć.

## VIII. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

### 1. Definicja obszaru

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Do zadań poradni należy w szczególności:

- 1) wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, aktywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,
- 2) profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z grup ryzyka,
- 3) terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
- 4) wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- 5) pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej,
- 6) pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów.

Poradnie swoje zadania realizują poprzez:

- diagnozę,
- konsultacje,
- wydawanie opinii,
- organizację pracy zespołów orzekających i wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjno - wychowawczych,
- terapię,
- psychoedukację,
- rehabilitację,
- doradztwo,
- mediacje,
- interwencje w środowisku ucznia,
- działalność profilaktyczną.

Poradnia wydaje opinie w sprawach:

1. wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej lub odroczenia spełniania obowiązku szkolnego,
2. pozostawienia ucznia klasy I-III szkoły podstawowej na drugi rok w tej samej klasie,
3. objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej,
4. dostosowania wymagań i warunków edukacyjnych w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się,
5. zwolnienia ucznia z wadą słuchu z nauki drugiego języka obcego,
6. udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki,
7. przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy,
8. wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Poradnie specjalistyczne prowadzą działalność ukierunkowaną na specyficzny, jednorodny charakter problemów, z uwzględnieniem potrzeb środowiska. Działalność poradni specjalistycznych może być w szczególności ukierunkowana na:

1. wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
2. wczesną interwencję i wspomaganie rozwoju dziecka od 0 do 6 roku życia,

3. udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej lub z dysfunkcjami rozwojowymi oraz ich rodzicom,
4. udzielanie pomocy młodzieży w rozwiązywaniu problemów okresu dojrzewania,
5. udzielanie pomocy uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej,
6. udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży z wybitnymi uzdolnieniami,
7. profilaktykę problemową, w tym profilaktykę uzależnień dzieci i młodzieży.

Poradnie wydają orzeczenia i opinie dla uczniów szkół położonych na ich terenie działania oraz dla dzieci nie uczęszczających do szkoły według miejsca zamieszkania. Teren działania poradni określa Rada Miejska Białegostoku.

Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnie jest dobrowolne i nieodpłatne. Poradnia udziela pomocy uczniom, ich rodzicom i nauczycielom szkół i placówek mających siedziby w rejonie działania poradni. Poradnie wydają opinie i orzeczenia na wniosek rodziców ucznia (dziecka) lub na wniosek ucznia pełnoletniego.

**Tabela P-1. Liczba orzeczeń wydanych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych w roku szkolnym 2004/2005 i 2005/2006**

Lp.	Rodzaj wydanego orzeczenia dla dzieci	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1		Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2	
		2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006
1.	niewidomych i słabo widzących	30	26	23	14
2.	z niepełnosprawnością ruchową	21	23	13	18
3.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	13	14	32	46
4.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	17	10	33	38
5.	z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	19	17	28	25
6.	z autyzmem	7	6	11	19
7.	z więcej niż jedną niepełnosprawnością	2	11	34	20
8.	zagrożonych niedostosowaniem społecznym	3	0	0	1
9.	niedostosowanych społecznie	1	8	0	0
10.	z zaburzeniami zachowania	16	21	69	54
11.	zagrożonych uzależnieniem	0	4	0	0
12.	o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	7	4	7	27
13.	o potrzebie indywidualnego nauczania	100	109	125	116
14.	inne	0	0	40	62
<b>Razem:</b>		<b>236</b>	<b>253</b>	<b>415</b>	<b>440</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej*

## 2. Charakterystyka obszaru

### 1) Dane statystyczne

Na terenie Miasta Białegostoku funkcjonują trzy poradnie psychologiczno-pedagogiczne:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1, ul. Piotrkowska 2a,

2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 2, ul. Mazowiecka 35,
3. Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi, ul. Mickiewicza 31/2.

Do 2004 roku funkcjonowała ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3, która w większości obsługiwała powiat ziemski. W związku z przejęciem przez Powiat Białostocki do prowadzenia zadań PPP Nr 3, Rada Miejska Białegostoku podjęła w dniu 29 grudnia 2003 r. uchwałę w sprawie likwidacji tej poradni. W związku z tym faktem, zadania statutowe realizowane przez zlikwidowaną poradnię przejęła Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Białymstoku.

**Tabela P-2. Działalność diagnostyczna poradni psychologiczno-pedagogicznych w Białymstoku**

Rodzaje diagnoz	Ogółem	Dzieci do 3 roku życia	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie gimnazjów	Uczniowie szkół ponadgimn. i ponadpodst.	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca
psychologiczna	5 060	36	711	1 635	1 971	706	1
pedagogiczna	4 402	18	921	1 608	1 361	494	0
logopedyczna	2 514	13	1 863	448	122	65	3
lekarska	277	1	27	97	106	46	0
<b>Razem:</b>	<b>12 253</b>	<b>68</b>	<b>3 522</b>	<b>3 788</b>	<b>3 560</b>	<b>1 311</b>	<b>4</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej*

W roku 2005/2006 poradnie udzieliły 12 253 różnego rodzaju porad. Najwięcej przeprowadzono badań psychologicznych – 5 060 oraz pedagogicznych – 4 402. Największą grupę korzystających stanowili uczniowie szkół podstawowych 3 788 oraz uczniowie gimnazjum 3 560.

**Tabela P-3. Formy pomocy udzielonej nauczycielom, rodzicom i wychowawcom**

Formy pracy	Ogółem	Pedagodzy i psychologzy szkolni	Nauczyciele (w tym wychowawcy klas)	Rodzice	Wychowawcy placówek	Inni
Treningi (liczba osób)	12	0	12	0	0	0
Warsztaty (liczba osób)	541	22	54	444	0	21
Terapia rodzin (liczba rodzin)	71	0	0	71	0	0
Udział w radach pedagogicznych (liczba spotkań)	30	0	30	0	0	0
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	113	4	10	98	0	1
Inne (liczba osób)	10 061	496	3 383	6 021	63	98
<b>Razem</b>	<b>10 828</b>	<b>522</b>	<b>3 489</b>	<b>6 634</b>	<b>63</b>	<b>120</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej*

## 2) Baza lokalowa

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne mieszczą się w 3 budynkach, które są własnością Gminy. Na remonty budynków wydatkowano z budżetu Gminy w latach 2004 – 2006 28.900 zł. Środki własne w latach 2004-2006 stanowiły 14.056 zł.

### 3) Kadra

**Tabela P-4. Liczba nauczycieli w poradniach psychologiczno - pedagogicznych w przeliczeniu na etaty w roku 2006 według poziomu kwalifikacji**

Typ placówki Rodzaj kwalifikacji	Typ zatrudnienia	Poradnia PPP Nr 1	Poradnia PPP Nr 2	Specjalistyczna PP-P dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi	Razem	%
Stopień naukowy dr lub dr hab., tytuł zawodowy mgr z przygotowaniem zawodowym	Pełnozatrud.	36	33	8	77	100%
	Niepełnozatrud.	0	2	2	4	
Tytuł zawodowy mgr bez przyg. pedagogicznego, licencjat (inżynier) z przyg. pedagogicznym	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0%
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Tytuł zawodowy licencjat (inżynier) bez przyg. pedagogicznego, dyplom kolegium nauczycielskiego	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0%
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
Pozostałe kwalifikacje	Pełnozatrud.	0	0	0	0	0%
	Niepełnozatrud.	0	0	0	0	
<b>Razem</b>	Pełnozatrud.	36	33	8	77	
	Niepełnozatrud.	0	2	2	4	
<b>Razem:</b>		<b>36</b>	<b>35</b>	<b>10</b>	<b>81</b>	<b>100</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2006 r.)

W poradniach zatrudnieni są pracownicy pedagogiczni na 81 etatach. Najwięcej z nich to pracownicy dyplomowani - 46 osób, co stanowi 56,79 % ogółu zatrudnionych w poradniach. Pracownicy administracyjno - obsługowi zatrudnieni są na 22,76 etatu.

**Tabela P-5. Wykaz etatów pedagogicznych wg stopni awansu zawodowego**

Poradnia	Ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1	36	0	6	11	19
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	35	0	1	14	20
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi	10	0,5	2,5	0	7
<b>Razem:</b>	<b>81</b>	<b>0,5</b>	<b>9,5</b>	<b>25</b>	<b>46</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB (na podstawie sprawozdań statystycznych EN-3 według stanu na dzień 10 września 2006 r.)

Do najważniejszych osiągnięć z zakresu poradnictwa należy zaliczyć:

- rozszerzenie działalności poradni psychologiczno – pedagogicznych w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- rozszerzenie działalności poradni psychologiczno – pedagogicznych w zakresie doradztwa szkolnego i zawodowego,
- zakup sprzętu do specjalistycznych badań psychologiczno-pedagogicznych,

- PPP Nr 1 jako pierwsza w Polsce dokonała wewnętrznego pomiaru jakości pracy placówki.

#### 4) Finanse

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzone są przez Miasto Białystok jako jednostki budżetowe, które otrzymują środki finansowe określone corocznie planem finansowym bezpośrednio z budżetu powiatu. Bieżącą swoją działalność wspomagają niewielkimi środkami pozabudżetowymi, gromadzonymi na kontach dochodów własnych.

**Tabela P-6. Koszty utrzymania placówek pracy pozaszkolnej**

Lp.	Nazwa placówki	Koszt utrzymania w 2004 roku	Koszt utrzymania w 2005 roku	Koszt utrzymania w 2006 roku
1	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 ul. Piotrkowska 2a	1 553 155	1 638 865	1 666 870
2	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 ul. Mazowiecka 35	1 423 386	1 550 152	1 708 009
3	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3 ul. Piotrkowska 2	53 500	0	0
4	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Emocjonalnymi ul. Mickiewicza 31/2	412 577	471 685	185 802
<b>Razem:</b>		<b>3 442 618</b>	<b>3 660 702</b>	<b>3 860 681</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

**Tabela P-7. Wydatki na funkcjonowanie poradni psychologiczno-pedagogicznych w latach 2004 – 2006**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004 r.	2005 r.	2006 r.
1.	Opieka Psychologiczna – wydatki bieżące	3 442 618	3 660 702	3 860 681
2.	<b>Opieka psychologiczna – wydatki ogółem (łącznie z zakupami inwestycyjnymi i inwestycjami)</b>	<b>3 442 618</b>	<b>3 690 702</b>	<b>4 321 285</b>
3.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
4.	% (poz.2/poz.3)	1,20	1,20	1,31
5.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
6.	% (poz.2/poz.5)	0,56	0,55	0,58

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Powyższa tabela przedstawia wydatki poniesione w latach 2004-2006 na prowadzenie poradni w gminie Białystok. Wynika z powyższego, że środki finansowe przewidziane w budżecie na utrzymanie poradni psychologiczno-pedagogicznych w 2004 r. w wysokości 3 442 618 zł stanowią 1,20 % wszystkich wydatków przewidzianych na oświatę, w 2005r. kwota 3 660 702 zł stanowiąca również 1,20% oraz w 2006r. kwota 3 860 681 zł stanowiąca 1,31% wszystkich wydatków.

## **IX. Doradztwo metodyczne nauczycieli**

### **1. Funkcjonowanie doradztwa**

Aktami prawnymi stanowiącymi podstawę do wszelkich działań w zakresie doradztwa metodycznego są:

- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430),*
- *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia nauczycieli, w tym zakresu ich działalności obowiązkowej oraz zadań doradców metodycznych, warunków i trybu powierzenia nauczycielom zadań doradcy metodycznego (Dz. U. Nr 84, poz. 779).*

W myśl zapisu § 20 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia nauczycieli, w tym zakresu ich działalności obowiązkowej oraz zadań doradców metodycznych, warunków i trybu powierzenia nauczycielom zadań doradcy metodycznego* - zadania z zakresu doskonalenia nauczycieli mogą realizować doradcy metodyczni, zatrudnieni w publicznych szkołach i placówkach.

Zgodnie z § 20 ust. 2 wyżej cytowanego rozporządzenia, do zadań doradcy należy w szczególności wspomaganie nauczycieli oraz rad pedagogicznych w:

- planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- doborze i adaptacji lub tworzeniu programów nauczania i materiałów dydaktycznych,
- rozwijaniu umiejętności metodycznych,
- podejmowaniu działań innowacyjnych.

Ponadto doradca metodyczny, we współpracy z placówkami doskonalenia, bibliotekami pedagogicznymi i szkołami oraz właściwym kuratorem oświaty, planuje działanie stosownie do zgłoszonych potrzeb.

Na podstawie § 20 ust. 5 rozporządzenia z dnia 23 kwietnia 2003 r., zadania doradcy metodycznego powierza organ prowadzący publiczną szkołę lub placówkę w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora wojewódzkiej placówki doskonalenia nauczycieli. Natomiast w przypadku utworzenia przez gminę lub powiat placówki doskonalenia, zadania dyrektora wojewódzkiej placówki doskonalenia, wykonuje dyrektor utworzonej placówki doskonalenia.

Zadania doradcy metodycznego mogą być wykonywane przez nauczyciela:

- w ramach stosunku pracy w publicznej szkole lub placówce, w której nauczyciel jest zatrudniony, z jednoczesnym obniżeniem wysokości obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych,
- w ramach dodatkowej umowy o pracę w publicznej placówce doskonalenia.

Zadania doradcy metodycznego powierza się na okres trzech lat, z możliwością jego przedłużenia. Powierzając zadania organ prowadzący publiczną szkołę lub placówkę określa szczegółowy zakres zadań i obszar działania doradcy metodycznego oraz warunki wykonywania zadań.



Środki finansowe na doskonalenie i kształcenie zawodowe nauczycieli, w tym organizację systemu doradztwa zawodowego zagwarantowane są w budżecie organu prowadzącego w ramach 1% odpisu od wynagrodzeń osobowych nauczycieli, zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2006r. Nr 97, poz. 674 ze zm.).

## 2. Organizacja doradztwa metodycznego

W celu doskonalenia rozwiązań prawno-organizacyjnych doradztwa metodycznego Miasta Białegostoku z dniem 1 kwietnia 2004 r. powołano publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli o nazwie *Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego* (uchwała Nr XXII/200/04 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 29 marca 2004 r. w sprawie założenia Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego z siedzibą w Białymstoku, ul. Poleska 27).

Celem Ośrodka jest doskonalenie zawodowe nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, prowadzonych przez Miasto Białystok oraz oświatowej kadry kierowniczej. Ośrodek obejmuje zasięgiem działania teren Miasta Białegostoku, a po podpisaniu stosownych porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, również teren tych jednostek. W dniach 29 października 2004 r. i 22 grudnia 2005 r. zawarto porozumienia pomiędzy Miastem Białystok, reprezentowanym przez Prezydenta Miasta Białegostoku a Powiatem Białostockim, reprezentowanym przez Zarząd Powiatu w sprawie objęcia doradztwem metodycznym nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Białostocki. Przedmiotem porozumień było powierzenie realizacji zadań w okresie od dnia 1 września 2004 r. do dnia 31 grudnia 2005 r., związanych z objęciem doradztwem metodycznym nauczycieli Powiatu Białostockiego.

W wyniku zawarcia porozumień pozyskano środki finansowe w wysokości:

- 4.770 zł za okres od dnia 01.09.2005 r. do dnia 31.12.2005 r.,
- 7.155 zł za okres od dnia 01.01.2006 r. do dnia 30.06.2006 r.

Środki te zostały przeznaczone na organizację różnorodnych form kursowych oraz przygotowanie materiałów dydaktycznych oraz informatorów.

Natomiast w dniu 22 października 2006 r. zawarto porozumienie na okres roku szkolnego 2006/2007, tj. od dnia 1 września 2006 r. do dnia 22 czerwca 2007 r. na kwotę 22.214 zł, w tym należność w kwocie 8.726 zł przekazano w terminie do dnia 31.12.2006 r.

Ogółem koszt utrzymania Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku wyniósł:

- za 2004 r. (01.04.2004 r. – 31.12.2004 r.) – 147.669 zł,
- za 2005 r. – 335.465 zł,
- za 2006 r. – 342.249 zł.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku rokrocznie na przełomie sierpnia i września dokonuje wstępnej diagnozy potrzeb nauczycieli oraz dyrektorów szkół i placówek oświatowych w zakresie tematyki i form organizowanych przez doradców.

Z dniem 1 września 2006 r. Prezydent Miasta Białegostoku powierzył na lata szkolne 2006/2007 – 2008/2009 zadania doradcy metodycznego 20 nauczycielom szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku. Natomiast 4 nauczycieli ma powierzone zadania doradcy do końca roku szkolnego 2006/2007. Ogółem funkcję doradcy metodycznego pełni 24 nauczycieli szkół i placówek oświatowych Miasta Białegostoku. Doradcy wykonują zadania na rzecz nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych Miasta Białegostoku oraz w ramach zawartego porozumienia – na rzecz nauczycieli Powiatu Białostockiego. Zadania doradcy realizowane są w ramach stosunku pracy w szkole lub placówce, w której nauczyciel – doradca jest zatrudniony, z prawem do obniżenia

wysokości obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych o 2/3 tego wymiaru. Doradcy otrzymują dodatki funkcyjne w wysokości określonej przez Radę Miejską Białegostoku w regulaminie wynagradzania nauczycieli określającym wysokość i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Białystok (uchwała Nr LV/659/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 27 marca 2006 r. ze zm.).

Zadania doradcy metodycznego w zakresie doradztwa metodycznego obejmują realizację:

- obniżonego pensum godzin dydaktycznych w macierzystej placówce,
- konsultacji indywidualnych dla nauczycieli w wymiarze 3 - 4 godz. dydaktycznych tygodniowo,
- doradztwa przywarsztatowego uwzględniającego potrzeby nauczycieli i dyrektorów Miasta Białegostoku w wymiarze 3, 4 lub 6 godzin dydaktycznych w tygodniu, realizowane poprzez zespoły samokształceniowe i warsztaty metodyczne,
- udziału w pracach na rzecz MODM w wymiarze 2 godz. dydaktycznych w tygodniu,
- prac w zespole problemowo - metodycznym kierowanym przez konsultanta,
- lekcji otwartych – co najmniej dwóch w semestrze (czterech w skali roku),
- samokształcenia, opracowywania dokumentacji szkoleniowej – 1, 2 lub 3 godz. dydaktycznej w tygodniu.

Oprócz wykonywania pracy w ramach czasu rejestrowanego do zadań doradcy należy:

- organizowanie innych form doskonalenia wspomagających pracę dydaktyczno - wychowawczą, zgodnie z oczekiwaniami nauczycieli i dyrektorów szkół,
- współpraca z wydawnictwami oświatowymi, uczelniami wyższymi, instytucjami realizującymi zadania z zakresu oświaty,
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych nauczycieli,
- sporządzanie rocznych planów pracy zgodnie z przyjętym terminarzem, przygotowywanie analiz oraz dorocznych sprawozdań z realizacji zadań i przedkładanie ich dyrektorowi ośrodka doskonalenia nauczycieli,
- udzielanie pomocy w planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów kształcenia,
- prowadzenie działalności innowacyjnej i inspirowanie nauczycieli do twórczej aktywności zawodowej,
- organizowanie współpracy i wymiany doświadczeń między nauczycielami i szkołami,
- udzielanie pomocy nauczycielom z niewielkim stażem,
- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych i publikacji,
- wykonywanie zadań zleconych przez organ prowadzący, kuratorium oświaty, dyrektora ośrodka.

Strukturę doradztwa metodycznego Miasta Białegostoku na rok szkolny 2006/2007 przedstawia tabela DM-1.

**Tabela DM-1. Struktura doradztwa metodycznego na rok szkolny 2006/2007**

Lp.	Przedmiot / specjalność	Liczba nauczycieli – doradców metodycznych
1.	wychowanie przedszkole - PS	2
2.	kształcenie zintegrowane - SP	2
3.	j. polski - SP i PG, szkoły ponadgimnazjalne	2

<b>Lp.</b>	<b>Przedmiot / specjalność</b>	<b>Liczba nauczycieli – doradców metodycznych</b>
4.	języki obce nowożytne – wszystkie placówki	1
5.	język angielski – wszystkie placówki	1
6.	matematyka - SP i PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
7.	fizyka – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
8.	chemia – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
9.	historia, wos – wszystkie placówki	1
10.	biologia, ochrona środowiska – PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
11.	geografia - PG, szkoły ponadgimnazjalne	1
12.	wychowanie fizyczne, przysposobienie obronne – wszystkie placówki	1
13.	religia katolicka	2
14.	religia prawosławna – wszystkie placówki	1
15.	przedmioty zawodowe – szkolnictwo zawodowe	1
16.	przedmioty artystyczne, świetlica i zajęcia pozalekcyjne	1
17.	profilaktyka i wychowanie oraz wychowanie do życia w rodzinie – wszystkie placówki	2
18.	szkolnictwo specjalne	1
19.	logopedia, emisja i higiena głosu – wszystkie placówki	1
<b>Ogólna liczba doradców metodycznych:</b>		<b>24</b>

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB*

Średnio na jednego doradcę metodycznego w roku szkolnym 2006/2007 przypada ok. 212 etatów nauczycieli.

### **3. Finanse**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w budżecie oświaty wydzielono środki na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli. Ustalono zostały priorytetowe kierunki kształcenia w zakresie języków zachodnioeuropejskich, kursów komputerowych dla nauczycieli informatyki (pracownie internetowe MENiS) oraz kursów z oligofrenopedagogiki. W ramach budżetu Miasta Białegostoku finansowane jest także doradztwo metodyczne obejmujące między innymi szkolenie rad pedagogicznych, seminaria i konferencje szkoleniowe, kursy.

**Tabela DM-2. Wydatki na kształcenie i doskonalenie nauczycieli**

Lp.	Rodzaj wydatków	2004r.	2005r.	2006r.
1.	Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych zatrudnionych w szkołach	659 526	639 567	646 586
2.	Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych zatrudnionych w przedszkolach samorządowych	56 705	73 403	73 281
<b>3.</b>	<b>Wynagrodzenia z pochodnymi doradców metodycznych – razem (poz.1+2)</b>	<b>716 231</b>	<b>712 970</b>	<b>719 867</b>
4.	Wydatki bieżące w szkołach (opłaty za kursy komputerowe, kursy z zakresu zarządzania oświatą, środki na szkolenie rad pedagogicznych, przygotowanie materiałów szkoleniowych, organizację szkoleń, seminariów i konferencji, opłaty za czesne pobierane w szkołach wyższych)	570 470	591 494	664 548
5.	Wydatki bieżące w przedszkolach samorządowych Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym (opłaty za kursy komputerowe, kursy z zakresu zarządzania oświatą, środki na szkolenie rad pedagogicznych, przygotowanie materiałów szkoleniowych, organizację szkoleń, seminariów i konferencji, opłaty za czesne pobierane w szkołach wyższych)	57 308	101 790	97 715
<b>6.</b>	<b>Wydatki bieżące razem (poz.4+5)</b>	<b>627 778</b>	<b>693 284</b>	<b>762 263</b>
<b>7.</b>	<b>Razem wydatki (poz.3+6)</b>	<b>1 344 009</b>	<b>1 406 254</b>	<b>1 482 130</b>
<b>8.</b>	<b>Ogółem wydatki – łącznie z zakupami inwestycyjnymi</b>	<b>1 344 009</b>	<b>1 406 254</b>	<b>1 482 130</b>
9.	Wydatki na oświatę, wychowanie i edukacyjną opiekę wychowawczą - ogółem	286 539 860	308 303 572	330 180 808
10.	% (poz.8/9)	0,47	0,46	0,45
11.	Wydatki budżetu Miasta - ogółem	616 024 954	674 477 470	741 332 368
12.	% (poz.8/11)	0,22	0,21	0,20

*Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu miasta*

Wydatki na prowadzenie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2004 roku stanowiły 0,47 % wydatków na edukację, a w 2005 stanowiły 0,46% . Wydatki za 2006 rok wynosiły 1 482 130 zł, co stanowi 0,45% budżetu oświaty, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnym doradców metodycznych 719 867 zł, zaś wydatki na różne formy doskonalenia nauczycieli 762 263 zł.

## **X. Zajęcia pozalekcyjne w szkołach i placówkach oświatowych**

W 2004 roku na realizację zajęć pozalekcyjnych przeznaczono kwotę w wysokości 720 000 zł, w tym między innymi:

- wynagrodzenia i pochodne – 664 463 zł,
- zakup usług pozostałych (umowy zlecenia) – 24 709 zł,
- zakup materiałów szkoleniowych oraz prenumerata czasopism związanych z profilaktyką - 20 060 zł.

W 2005 roku na realizację zajęć pozalekcyjnych przeznaczono kwotę w wysokości 742 696 zł, w tym między innymi:

- wynagrodzenia i pochodne – 574 122 zł,
- zakup materiałów szkoleniowych oraz prenumerata tygodnika „Droga” i miesięcznika „Wychowawca” na potrzeby placówek oświatowych – 71 076 zł,
- umowy zlecenia z tytułu prowadzenia i koordynacji pozaszkolnych spotkań w ramach projektu „My w projekcie naszego miasta” - 4 400 zł,
- zakup pomocy naukowych do prowadzenia zajęć i książek – 67 142 zł,
- zakup usług pozostałych – 25 393 zł (w tym realizacja programu profilaktycznego „NOE”, „Drops”, „Kiszone ogórki”, konsekwencje używania alkoholu, spektakl profilaktyczny teatru „Kurtyna” i wiele innych),
- podróże służbowe zagraniczne – 563 zł.

Wyżej wymienione kwoty uwzględniają granty przyznane 8 placówkom z tytułu konkursu na innowacyjne zajęcia pozalekcyjne w ramach VI Białostockiego Forum Szkół.

Kwota grantu wynosiła 2 500 zł dla każdej z placówek.

W 2006 roku na realizację zajęć pozalekcyjnych przeznaczono kwotę w wysokości w wysokości 1 073 525 zł, w tym:

### **na realizację zajęć z zakresu edukacji - 864 978 zł i obejmowały one:**

- realizację zadań pozaszkolnych w placówkach oświatowych, w ramach których realizowano programy o następującej tematyce: Program profilaktyczny NOE, „Żyj normalnie”, „Porozumienie bez przemocy”, Program „Drugi Elementarz”, „Trzeci elementarz czyli program 7 kroków”, „Debata”, „Zdrowo żyję – nie piję”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, Program profilaktyczny dotyczący uzależnień „Drops”, Kampania „Alkohol kradnie wolność”, Program profilaktyczny „Kiszone Ogórki”, „Konsekwencje używania alkoholu i wiele innych w łącznej wysokości 774 252 zł,
- zakup materiałów szkoleniowych – 26 260 zł,
- umowy zlecenia z osobami realizującymi programy profilaktyczne – 22 665 zł,
- zakup pomocy naukowych i książek – 12 761 zł,
- zakup usług pozostałych – 19 082 zł,
- na realizację innowacyjnych zajęć pozalekcyjnych w miesiącach IX – XII kwotę 9 958 zł, otrzymali laureaci konkursu na najciekawsze zajęcia pozalekcyjne (osiem szkół) rozstrzygniętego w ramach VII Białostockiego Forum Szkół.

### **na realizację zajęć z zakresu sportu - 208.547zł i obejmowały one:**

- wprowadzenie pilotażowego programu Szkolne Ośrodki Sportowe mającego na celu upowszechnianie różnorodnych form sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży. Zajęcia

odbywały się po zakończeniu zajęć dydaktycznych i był realizowany w ośmiu szkołach podstawowych w oparciu o Szkolne Programy Profilaktyczne, wydatkowano kwotę – 55.400zł.

- realizację programu profilaktycznego przeciwdziałania alkoholizmowi podczas organizowanych zajęć oraz imprez sportowo-rekreacyjnych przez organizacje pozarządowe (w tym stowarzyszeniach kultury fizycznej) poprzez udzielenie dotacji celowej na wsparcie realizacji zadania – 153.147 zł.

## **XI. Stypendia Miasta Białegostoku**

### **1. Stypendia za wyniki w nauce**

Stypendia Miasta Białegostoku przyznawane są za wybitne osiągnięcia i wyniki w nauce uczniom białostockich publicznych i niepublicznych szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studentom I roku uczelni publicznych i niepublicznych.

Kapituła powołana w celu wyłonienia uczniów szczególnie uzdolnionych ze szkół funkcjonujących na terenie Miasta Białystok, na rok szkolny 2005/2006, za wybitne osiągnięcia w nauce przyznała 29 osobom Stypendia Miasta Białegostoku. Z tego dwoje, to uczniowie szkół podstawowych, czworo uczniów gimnazjów, dziewiętnastu uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych oraz czworo studentów pierwszego roku studiów. Kwota stypendium wynosiła w 2005r. 200 złotych miesięcznie i była wypłacana przez dziesięć miesięcy.

Na rok szkolny 2006/2007 stypendia Miasta Białegostoku za wybitne osiągnięcia i wyniki w nauce przyznane zostały 44 uzdolnionym uczniom. Ośmioro z nich to obecnie studenci pierwszego roku studiów, dziewiętnaścioro jest uczniami szkół ponadgimnazjalnych, piętnaścioro jest gimnazjalistami, a dwoje uczniami szkół podstawowych. Miesięczna wysokość stypendium wynosi 200 zł i jest ono wypłacane przez dziesięć miesięcy.

W roku budżetowym 2006 na wypłatę stypendium za wyniki w nauce Miasto Białystok wykorzystało kwotę 68 000 zł.

### **2. Stypendia motywacyjne**

Mając na uwadze fakt, że uczniowie białostockich szkół to wyjątkowa młodzież, pełna zainteresowań, uzdolnień, zapału, wielokrotnie przynosząca chlubę naszemu Miastu, na podstawie art. 90 g ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) Prezydent Miasta Białegostoku wyasygnował w budżecie Miasta środki finansowe w wysokości 92 tys. 604 zł na przyznanie uczniom szkół Miasta Białegostoku stypendium motywacyjnego za wyniki w nauce bądź osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2005/2006. Stypendia przyznaje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

### **3. Pomoc materialna o charakterze socjalnym**

Obowiązująca od 1 stycznia 2005 roku ustawa z dnia 16 grudnia 2004 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadziła do ustawy o systemie oświaty „Rozdział 8a” dotyczący pomocy materialnej dla uczniów.

Pomoc materialna ma na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białegostoku realizowana była w 2005 roku w postaci stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

Stypendia szkolne przyznane zostały w formach: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą oraz pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

Zasiłki szkolne przyznane zostały w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W okresie 01.01.2005r. do 30.06.2005r. stypendium szkolne zostało przyznane 2866 uczniom zamieszkałym na terenie Miasta Białegostoku. Najniższa miesięczna kwota stypendium szkolnego wynosiła 45 zł, natomiast najwyższa 91 zł. W analizowanym okresie przyznane zostały cztery zasiłki szkolne w kwocie 250 każdy.

Stypendium szkolne przyznane na rok szkolny 2005/2006 na okres 01.09.2005r. do 31.12.2005r. przyznane zostało 3721 uczniom zamieszkałym na terenie Miasta Białegostoku. Najniższa miesięczna kwota stypendium wynosiła 45 zł, a najwyższa 112 zł. W analizowanym okresie przyznano 31 zasiłków szkolnych w kwocie 250 zł każdy.

Na realizację pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2005 roku wydatkowano ogółem kwotę 2 284 273 zł, w tym:

- stypendia szkolne 2 275 991 zł,
- zasiłki szkolne 8 246 zł.

Na rok szkolny 2006/2007 przyznane zostały 3 392 stypendia szkolne uczniom zamieszkałym na terenie Miasta Białegostoku. Najniższa miesięczna kwota stypendium wynosiła 52 zł, najwyższa natomiast 128 zł.

W 2006 roku przyznanych zostało 26 zasiłków szkolnych w wysokościach 200 zł, 250 zł i 300 zł. Wysokość zasiłków uzależniona była od stopnia wpływu zdarzenia losowego na pogorszenie sytuacji materialnej ucznia i jego rodziny.

Na realizację pomocy materialnej dla uczniów w 2006 roku wydatkowano ogółem kwotę 2 590 548,39 zł, w tym:

- stypendia szkolne 2 583 598,79 zł,
- zasiłki szkolne 6 949,60 zł.

#### **4. Stypendia dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej**

Warunki pomocy materialnej dla uczniów pochodzących z rodzin byłych pracowników PGR zostały określone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28.03.2006r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy uczniom pochodzącym z rodzin byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, wydanym na podstawie art. 90 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Celem przyjętego przez rząd programu stypendialnego jest wyrównanie szans edukacyjnych młodzieży ze wsi i małych miast. Stypendium przysługuje uczniom uczącym się w szkołach ponadgimnazjalnych umożliwiających uzyskanie świadectwa dojrzałości, którym do dnia 31.12.2004r. Agencja Nieruchomości Rolnych przyznała stypendium na co najmniej 2005r. Warunkiem koniecznym do jego uzyskania jest posiadanie dochodu na osobę w rodzinie nie przekraczającego 532 zł. Stypendium jest przeznaczone na całkowite lub częściowe pokrycie wydatków związanych z edukacją, a w szczególności wyżywienie w stołówce szkolnej, zakwaterowanie w internacie, bursie szkolnej lub kwaterze prywatnej, dojazdów do szkoły, zakupu podręczników i pomocy szkolnych oraz niezbędnej odzieży i obuwia, a także nauki języków obcych i innych zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole i poza szkołą. Przyznawane jest, na wniosek rodziców, opiekunów prawnych ucznia bądź pełnoletniego ucznia, przez szkolną komisję powoływaną przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszcza.

W 2006 roku stypendia wypłacono 92 uczniom uczęszczającym do szkół, których organem prowadzącym jest Miasto Białegostoku. Na realizację wypłat wykorzystana została kwota 203 051,03 zł.



## XII. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emerytury w latach 2006-2007

W roku 2007 przestaną obowiązywać przepisy art.88 ust.1,1 b i 2a ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. Karta nauczyciela - Dz. U. z 2003 roku nr 118 poz. 1112, z późniejszymi zmianami, które pozwalają nauczycielom przejść na emeryturę po przepracowaniu 30 lat, w tym 20 lat w szczególnych warunkach tj. „pracy przy tablicy”. Z wstępnych danych przedstawionych przez placówki wynika, że na emeryturę w roku 2007 odejdzie 498 pracowników pedagogicznych. Szacunkowy koszt odpraw wynosi 4 015 483 zł. Ponadto przejście na emeryturę planuje 94 pracowników administracji i obsługi, koszt odpraw oszacowano na kwotę 774 470 zł.

**Tabela FE-1. Szacunkowy skutek finansowy przejścia na emeryturę nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi**

Lp.	Wyszczególnienie	2006 rok				2007 rok			
		Nauczyciele		Pracownicy administracji i obsługi		Nauczyciele		Pracownicy administracji i obsługi	
		Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw	Liczba	Wysokość odpraw
1.	Przedszkola	35	224 755	24	151 043	44	330 795	22	160 929
2.	Szkoły Podstawowe	74	582 033	19	125 896	137	1 092 550	25	206 137
3.	Gimnazja	45	406 674	10	47 413	74	606 768	10	80 581
4.	Licea Ogólnokształcące	34	272 179	7	64 228	79	653 384	10	90 644
5.	Szkoły Zawodowe	62	507 663	16	164 315	129	1 056 117	25	224 215
6.	Zespoły Szkół Specjalnych	17	131 818	0	0	33	260 341	2	11 964
7.	Poradnie	3	22 233	0	0	0	0	0	0
8.	Pozostałe placówki	5	42 594	0	0	2	15 528	0	0
<b>Razem:</b>		<b>275</b>	<b>2 189 949</b>	<b>76</b>	<b>552 895</b>	<b>498</b>	<b>4 015 483</b>	<b>94</b>	<b>774 470</b>

Opracowanie własne Departamentu Edukacji, Kultury i Sportu UMB – wg danych złożonych przez dyrektorów szkół

### **XIII. Informacja o środkach pomocowych ze źródeł zewnętrznych (w tym z funduszy Unii Europejskiej) pozyskanych przez szkoły**

W latach 2005, 2006 szkoły aktywnie zaangażowały się w działania na rzecz pozyskania środków pomocowych z funduszy Unii Europejskiej.

Najlepsze efekty swych działań odnotowały szkoły zawodowe uczestniczące w projekcie Phare – Spójność Społeczna i Gospodarcza „Wsparcie na modernizację oferty edukacyjnej”. W konkursie w ramach linii budżetowej Phare 2002 spośród 10 uczestniczących placówek, zakwalifikowały się do dofinansowania projekty trzech szkół:

- Zespół Szkół Handlowo – Ekonomicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Metalowo – Drzewnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białymstoku.

Szkoły te pomyślnie przeszły procedury projektowe i rozliczyły się z otrzymanych w 2005 roku dotacji.

We wrześniu 2005 roku zaistniała możliwość uczestnictwa w podobnym projekcie współfinansowanym ze środków linii budżetowej Phare 2003. Doświadczenie zdobyte przez zaangażowanych w przygotowanie projektów nauczycieli oraz pracowników Departamentu zaowocowały dużym sukcesem – do dofinansowania zakwalifikowano 8 projektów spośród 9 złożonych przez nasze placówki! Wielkość środków pozyskanych w ramach tej edycji przekracza 250.000,00 Euro. Umowy o dofinansowanie w edycji Phare 2003 podpisały:

- Zespół Szkół Handlowo – Ekonomicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Mechanicznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Białymstoku,
- Zespół Szkół Rolniczych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Elektrycznych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Metalowo – Drzewnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Budowlano – Geodezyjnych w Białymstoku,
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Białymstoku,

Wszystkie placówki do końca roku 2006 rozliczyły otrzymane dofinansowanie.

W ramach programu Socrates – Comenius pozytywnie rozpatrzono w 2005 roku projekty 14 białostockich szkół co zaowocowało podpisaniem następujących umów:

<b>Lp.</b>	<b>Nr umowy</b>	<b>Nazwa szkoły</b>
1	05/SPC/05-6116/P1	Szkoła Podstawowa nr 4
2	05/PRS/05-5819/P1	Szkoła Podstawowa nr 5
3	05/SPC/05-5881/P1	Szkoła Podstawowa nr 11
4	05/SPC/05-6104/P3	Szkoła Podstawowa nr 21
5	05/PRS/05-0039/P3	Szkoła Podstawowa nr 28
6	05/SPC/05-6335/P1	Publiczne Gimnazjum nr 2
7	05/PRS/05-0053/P3	Zespół Szkół Handlowo-Ekonomicznych
8	05/PRS/05-5178/P3	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 I Liceum Ogólnokształcące
9	05/SPC/05-0187/P1	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5
10	05/SPC/05-5823/P2	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10
11	05/SPC/05-5787/C2	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego Szkoła Podstawowa nr 1
12	05/SPC/05-6455/P1	Zespół Szkół Rolniczych - Centrum Kształcenia Praktycznego
13	05/JPC/05-6132	IV Liceum Ogólnokształcące
14	05/SPC/05-5581/P3	XI Liceum Ogólnokształcące

W roku 2006 rozpatrzono pozytywnie projekty 18 placówek.

Lp.	Nr umowy	Nazwa szkoły
1.	06/PRS/06-0135/P2	Szkoła Podstawowa nr 5
2.	06/JPC/06-0138	II Liceum Ogólnokształcące
3.	06/SPC/06-0024/P2	Szkoła Podstawowa nr 11
4.	06/SPC/06-0066/C1	VIII Liceum Ogólnokształcące
5.	06/SPC/06-0321/P3	Szkoła Podstawowa nr 49
6.	06/SPC/06-0375/P2	Zespół Szkół Rolniczych
7.	06/SPC/06-0660/C3	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego
8.	06/SPC/06-0670/C1	Publiczne Gimnazjum nr 15
9.	06/SPC/06-0784/P2	Publiczne Gimnazjum nr 2
10.	06/SPC/06-0793/P2	Szkoła Podstawowa nr 4
11.	06/SPC/06-0801/P1	Zespół Szkół nr 1
12.	06/SPC/06-0840/P2	VII Liceum Ogólnokształcące
13.	06/SPC/06-0933/P3	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10
14.	06/SPC/06-0952/P1	V Liceum Ogólnokształcące
15.	06/SPC/06-1047/P1	Zespół Szkół Gastronomicznych
16.	06/SPC/06-1337/P1	Zespół Szkół Metalowo-Drzewnych
17.	06/CCS/06-0059	Zespół Szkół nr 16
18.	06/CCS/06-0107	Zespół Szkół Integracyjnych nr 1

Całkowita wartość w/w projektów przekracza 161.000 Euro i jest finansowana ze środków Narodowej Agencji Programu Socrates.

Również pozytywne efekty przyniosła Miastu współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ostatnim kwartale 2005 r. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego w Białymstoku przygotował projekt przedsięwzięcia w ramach programu „EDUKACJA – program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych”. Umowa dotycząca realizacji projektu, podpisana 12 grudnia 2005r. opiewa na 889.074,12 PLN, z czego wkład własny Miasta wyniósł 72.574,12 PLN. Placówka złożyła w dniu 15.02.2006r. następny wniosek o dofinansowanie w ramach programu „EDUKACJA – program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych”, w ramach którego na poszczególne obszary wsparcia otrzymano kwotę 539.000,00 PLN z czego wkład własny Miasta wyniósł 30.600,00 PLN.

W dniu 11 sierpnia 2006 zaakceptowano złożone przez 18 placówek wnioski o dofinansowanie w ramach programu PFRON Program wyrównywania szans między regionami – Likwidacja barier architektonicznych. W dniu 11 sierpnia 2006r. podpisano umowę na łączną kwotę dofinansowania 3.014.702, 57 PLN, z czego wkład własny Miasta wyniesie 1.507.351,18 PLN.

W ramach Priorytetu 2 – *Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach* Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Miasto Białystok realizowało:

- 1) Działanie 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionach*. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Białymstoku realizuje projekt „Inwestuj w siebie z pożytkiem dla wszystkich” skierowany do pracujących osób dorosłych zgłaszających z własnej inicjatywy chęć podwyższania lub dostosowywania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, będących mieszkańcami województwa podlaskiego. Celem projektu jest zwiększenie

poziomu mobilności zawodowej i elastyczności uczestników projektu w dostosowywaniu się do istniejących potrzeb lokalnego rynku pracy. W ramach projektu 150 beneficjentów ostatecznych otrzymało pomoc w zakresie podniesienia umiejętności językowych, komputerowych, spawania metodą MAG-135, umiejętności w zakresie konstruowania zadań egzaminacyjnych, oraz skorzysta z usług doradczych grupowych i indywidualnych. Zajęcia odbywały się w piętnastoosobowych grupach, w pięciu modułach, w dwóch edycjach. Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 26 października 2005r. i opiewała na kwotę 274.044,30 PLN. Całość dofinansowania została pomyślnie rozliczona we wrześniu 2006r.

- 2) *Działanie 2.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne.* Departament Edukacji, Kultury i Sportu w ramach powyższego działania realizował w 2005 roku dwa projekty stypendialne skierowane do młodzieży ponadgimnazjalnej pochodzącej z terenów wiejskich, a uczęszczających do białostockich szkół ponadgimnazjalnych. Pierwszy projekt dotyczył roku szkolnego 2004/2005 i objął 624 uczniów. Zrealizowany został również projekt w roku szkolnym 2005/2006, obejmujący 1110 uczniów. Koordynacją prac w ramach projektów zajmuje się specjalnie utworzone przy Wydziale Edukacji i Sportu Biuro stypendialne. W ramach pomocy przełamującej bariery w dostępie do uzyskania pełnego wykształcenia średniego przez młodzież zamieszkującą tereny wiejskie, uczniowie mieli możliwość refundacji wydatków związanych z rozpoczęciem bądź kontynuacją nauki w białostockich szkołach ponadgimnazjalnych. Umowy o dofinansowanie projektów opiewały na 1.239.500,00 PLN (2004 rok) oraz 1.218.600,00 PLN (2005 rok). W listopadzie 2006r. podpisano umowę na dofinansowanie III edycji projektu „Stypendia dla młodzieży ponadgimnazjalnej z Europejskiego Funduszu Społecznego na rok szkolny 2006/2007”, kwota dofinansowania wyniosła 970.421.00 PLN, wsparciem objętych zostanie 874 beneficjentów ostatecznych. Koordynacja projektu realizowana jest przez wyodrębnione Biuro stypendialne. Świadczenia stypendialne w III edycji wypłacane są na podstawie zaświadczeń Dyrektorów placówek o obecności uczniów na zajęciach szkolnych.